

Smíchov - křížení

Filip Ohlsen
diplomní projekt
ZKN
fa čvut 2023

WELCOME
NONSTOP
GARAGE
& CAR WASH

outlets eco-friendly

Smíchov se v následujících letech nejspíš změní k nepoznání. Na některá místa ovšem jako by se zapomnělo a zůstala ležet ladem. Jedním z nich je i prostor kolem mostu mezi Strahovským tunelem a Mrázovkou. Diplomová práce hledá odpověď, zda a jak je možné vymánit se nadvládě takto dominantní dopravní stavby a začlenit prostor do běžného fungování města.

I za cenu překročení některých limitů doplňuje práce narušenou strukturu a zkoumá, jak zkombinovat komunitní centrum s bydlením a dostavbou gymnázia. Vše je navíc protkáno různými, pro okolí typickými, spojkami.

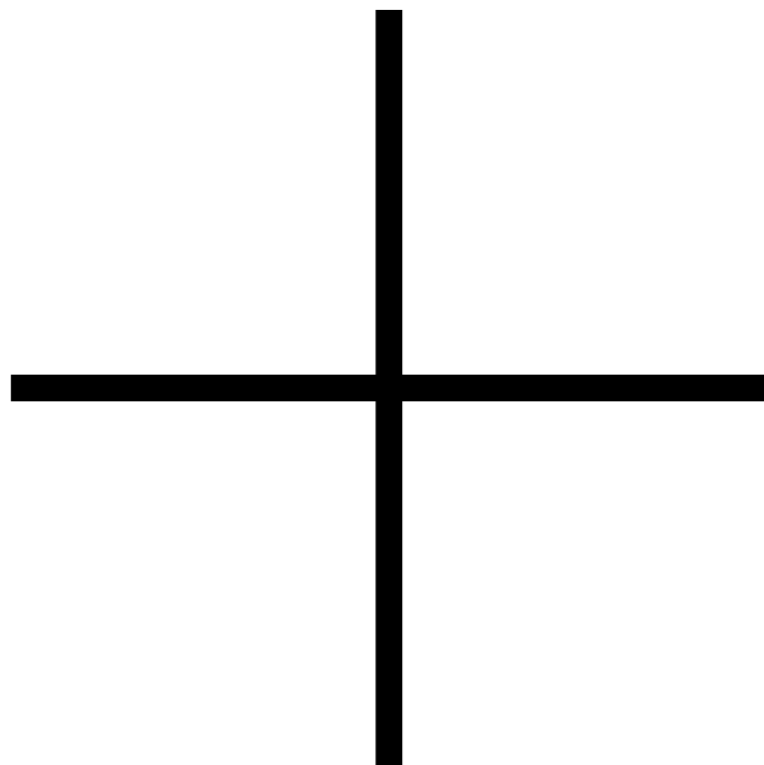
Obsah

Analytická část

Křížení	2
Doprava a člověk ve městě	8
Praha a kulturně-komunitní centra	10
Vybrané příklady z Prahy	16
Vybrané příklady vzešlé z nedávných soutěží	20
Koncept IDEA store	22
Další inspirace	24
Zpětně křížení přírody a města	26
Lokalita	28
Kontext	30
Historie Smíchova	31
Minulé vize Smíchova	44
Analýzy	52
Vybraná lokalita v rámci Smíchova	78

Návrhová část

Autorský text	83
Schwarzplan	87
Situace	89
Axonometrie	91
1 - školní jídelna a tělocvična	95
2 - kulturně komunitní centrum	113
3 - lávka	129
Řezy	137
Pohledy	151
Zdroje	165
Dokladová část	167

Křížení

Křížení je přirozeným jevem, který je součástí našeho každodenního života. Jeho středem je pomyslný či fyzický bod - místo interakce - často ve formě potenciální překážky. Tato překážka může být přirozená - nastává automaticky a člověk by do ní, pro zachování jejího řádu neměl zasahovat, nebo se může jednat o překážku umělou - vytvořenou děním člověka, který se snaží o její maximální prostupnost a plynulost skrze její proudění. Efektivitu a jednoduchost daného propojení ovšem často narušuje opomenutí nějakého dalšího vstupního elementu, který se dříve nebo později přihlásí o svou pozornost.

V rámci lidské populace se s křížením setkáváme od počátku její samotné existence. Ať už se jedná o křížení civilizací, kultur, cest ale například i v rámci využití okolní přírody. Každé další nové křížení vytváří problematiku a zároveň snahu o její optimalizaci. Tomu tak z pravidla bývá v době, kdy se daná problematika přirozeně přesune do popředí celospolečenské diskuze.

Od počátku lidského osídlení a přesunu k zemědělskému způsobu života sledujeme postupnou proměnu přírody pomocí využívání půdy. Ta byla získávána přeměnou původních struktur v obdělávanou zem zaměřenou na výnos a uzpůsobenou k obživě a celkovému fungování obyvatelstva. Zdroje se postupem času měnily a nešlo tak pouze o pěstování plodin, ale i těžbu dalších surovin. Civilizace využívaly v různých částech světa přírodu rozdílným způsobem, což mělo vliv nejen na dnešní podobu krajiny, ale často i na společenský vývoj místních komunit. S tím jak společnost postupně roste se ovšem měřítko vlivu lokálních problémů dotýká prakticky celého světa. Naprostá většina těchto dějů se tak nově stává prvkem globálním a nikoliv pouze lokálním.

Minulé i dnešní civilizace jsou charakteristické svým neustálým rozvojem a s tím spojenou snahou o větší zisky, ať už územní, materiální či kulturní. Ruku v ruce s těmito procesy se objevuje velké množství různorodých křížení, historicky často vedoucích do bodu zlomu - kolapsu, následovaného zásadní regenerací, určující další rozvoj světového dění.

Podnětným se pro mě stal článek Václava Cílka z roku 2011 Suroviny a konec světa - od kolapsu k regeneraci, zabývající se současným přechodným obdobím evropské civilizace. Ta je dle autora charakteristická dosažením mezí tradičního růstu a nedostatkem některých zdrojů a surovin. Cílek se v textu ovšem zamýšlí i nad vlivy pravděpodobných budoucích krizí a následnou regenerací společnosti po jejich zažehnutí. (1)

Důležitým bodem pro pochopení křížení lidské činnosti a přírody je definování několika pojmů, které Cílek sám vyzdvihuje. Jsou to základní veličiny, tvořící hmotný základ lidské společnosti. Jedná se o suroviny, zdroje, materiály a komodity.

Samotná surovina teprve čeká na zpracování, aby z ní bylo vytvořeno něco dalšího. Zdroje pak řadíme k ještě základnějšímu aspektu, zajišťující hmotné, energetické a procesuální předpoklady života a jsou nenahraditelné. Materiálem se již rozumí výrobek, který je ovšem zaměnitelný a komodity jsou pak suroviny, se kterými se dle určité definice obchoduje.

Současná světová společnost se dostává do doby, kdy zásadní zdroje pomalu docházejí. Jasným příkladem je výnosnost orné půdy, která poslední roky razantně stagnuje, materiální zdroj se stal konečným a to i přes používání jak přírodních či syntetických hnojiv, tak geneticky modifikovaných organismů (GMO). S dosažením „peak soilu“ se potýká většina zemí západní Evropy. Jedná se o vyčerpání produkčního potenciálu půdy, kdy dalšího růstu může být dosaženo pouze vyspělejšími GMO.

Na další vývoj lze nahlížet v zásadě dvěma způsoby, buď si s problémem poradí dynamika společnosti v čele s lidskou kreativitou nebo nastane pesimistický scénář a dojde ke kolapsu. Výhodou první možnosti je nepředvídatelnost lidského umu, který nelze podložit jasnými argumenty, avšak k udržení pomohl již mnohokrát.

Tradičně zásadní pro rozvoj komunity je dostupnost nerostných surovin a energetických zdrojů, které zajišťují nejen ekonomickou, ale i kulturní prosperitu. V minulosti jejich nedostatek mnohokrát vedl k úpadku, avšak ne naprostému zhroucení lidských společností.

Zásadním faktorem současného fungování světa je dostatek ropy a potravin. Růst ceny jednoho či druhého výrazně dopadá na fungování společnosti, kdy hlavně při zdražení potravin nastupuje rychlý propad do chudoby. Cílek vyjmenovává tři zásadní komodity určující koloběh světa, jedná se kromě ropy o pšenici a rýži. Z potravinového hlediska se proto setkáváme s důležitým faktorem v podobě klimatu.

Klima je dnes stává globalizačním faktorem. Vliv počasí se totiž nestává pouze lokálním problémem, ale je přenášen i ze vzdálených částí světa. Špatné podmínky v severní části zeměkoule totiž mají zásadní vliv na dění v části jižní. Příkladem může být farmář, který si není schopen vytvořit rezervu, jelikož je ovlivněn nejen špatným počasím ve své zemi, ale zároveň i počasím v USA nebo Kanadě. To v kombinaci s nízkými výkupními cenami a rostoucími náklady na energii a hnojiva, vytváří extrémní nároky jak na pěstitele samotného, tak na výnosnost půdy.

Fenoménem současné společnosti, spojeným s růstem cen potravin, se staly násobně vyšší náklady na zmíněné energie. Těch je v dnešním zemědělství potřeba až desetkrát víc, než kolik jí je ve formě potravin produkováno. Tradiční způsob obdělávání půdy není pro farmáře dostatečně výnosný a jsou tak nuceni k použití umělých hnojiv a GMO, s čímž rostou kromě úrody i výsledné náklady na energii. Tato skutečnost se stává zásadním problémem zemí s populacemi lidí závislými na zemědělství. Je totiž nutné tyto činnosti neustále dotovat a to na úkor rostoucích nákladů. Jedná se v podstatě o nekončený koloběh, kdy se jednotlivé státy brání na úkor rostoucího zadlužování revolucím, které by při absenci finanční podpory mohly nastaly.

Křehkost tohoto systému, kombinujícího ceny ropy a potravin dnes můžeme pozorovat v závislosti vlivu války na Ukrajině. Jak cena energií, tak cena obilí neustále skáče a vytváří nejistotu v podobě hladu, ohrožujícího převážně chudé země globálního jihu. Výsledkem by se mohly stát nové vojenské konflikty a migrační vlny, které by současné evropské společenství nemuselo ustát v podobě, kterou dnes známe.

Zásadním pro pochopení možných budoucích scénářů je studium kolapsů v minulosti. Ty ukazují, že ani války, či nájezdy se nestávaly hlavními důvody úpadku. Co ovšem mělo zásadní vliv na prosperitu, byla existence dálkového obchodu a především klimatické podmínky. Z historie je možné vyčíst, že klimatické změny měly pokaždé velkou zásluhu na změnách v uspořádání světa. Otázkou proto je, jak se se současnou klimatickou situací popasuje dnešní společnost. Oproti minulosti pocítujeme proměny klimatu velmi rychle a tempo nárůstu průměrné teploty již není otázkou stovek či tisíců let, ale dekad.

Jak pro přírodu, tak civilizaci, je zásadní její resilience vůči úpadku ovlivňující následnou regeneraci. Situacemi po kolapsech se zabýval archeolog Bennet Bronson, který rozlišoval tři druhy možné podoby regenerace - opakovanou, nepravou a vzorovou. Zjednodušeně závisí opakovaná na dostatku písemných materiálů, nepravá navazuje na naprosto novou formou uspořádání a vzorová vychází z neurčité znalosti známého modelu fungujícího v minulosti.

Dnešní přechodné období čelí kromě postupnému vyčerpávání surovin i naplnění maxima velikosti ploch zemědělské půdy. Paniku v tomto případě podporuje trh, který neúměrně zesiluje reakce strachu. Cílek tuto skutečnost trefně popisuje platností rčení o ohni, který je dobrým sluhou, ale zlým pánem, vztaženým na samotnou ekonomiku.

Kromě studia kolapsů je proto pro budoucnost důležité promýšlet nejen o chování lidstva vůči svým zdrojům, ale přehodnotit i vliv globalizace a kompatibilitnost jednotlivých ekonomik mezi sebou. (1)

Zajímavou a nadčasovou úvahou o vztahu lidí a planety Země se v 60. letech zabýval Richard Buckminster Fuller. Ten je kromě textů známý utopistickými vizemi a architektonickými návrhy. Pro mou práci je ovšem důležitým podnětem několik myšlenek z jeho knihy Návod k obsluze vesmírné lodi Země.

Fuller se v titulu zabývá specializací, jejím vztahem k vládnoucím elitám a obecně principy jakými způsoby společnost využívá zdroje a rozvíjí své vědomosti. Již v této době řeší automatizaci většiny povolání a zabírá se otázkou stálé renty, s bonusy pro lidi věnující se výzkumu. Kniha je zamozřejmě velmi idealistická, avšak reflektující problémy, které se v plné míře projeví po přelomu tisíciletí.

Zemi Fuller nazývá vesmírnou lodí, která má ideálně nastavené fungování, lidské populaci dlouho neznámé. Zamýšlí se nad získáváním energií, či výbavou „pasažérů“ tohoto plavidla a planetu samotnou připodobňuje k automobilu, o který se pro schopnost plynulého chodu musíme přirozeně starat. Rozdíl shledává v absenci návodu, který jsme na začátku samozřejmě nedostali, ale který postupně objevujeme nabíráním zkušeností a intelektuálním rozvojem, díky kterému se člověk postupně učí, jak možnosti tohoto „stroje“ využívat. Sám Fuller pak tomuto procesu nastavuje zrcadlo a zamýšlí se nad možnostmi změn, které by zamezily destrukci a přinesly efektivitu.

V rámci tématu křížení jsou v knize zásadní kapitoly o obecné teorii systémů, synergii a regenerativní krajině. V nich se Fuller zabývá vlivem systémů a plánování na fungování společnosti a zamýšlí se nad faktem, že jsme již jako lidstvo překonali způsob získávání zkušeností metodou pokus-omyl. (a to již v 60. letech 20. století) Autor vystavuje kritice specializaci a navrhuje omezení působnosti specialistů s nedostatečně širokým záběrem. Podporu získávají v jeho očích architekti a plánovači, kteří jsou schopni pojmut značně rozsáhlejší spektrum úkolů. To hodnotí jako zásadní aspekt, vedoucí k uvědomění si, kde se v univerzu právě nacházíme a jako klíčový faktor budoucího rozvoje. Aby byly tyto snahy úspěšné, je podle Fullera důležité řídit se i nadále obecnou teorií systémů. Současně klade důraz na schopnost určení správného rozsahu problému, čehož nejsou konkrétně zaměřeni specialisté schopni a pokrok tak pouze brzdí.

Absolutní důležitost ovšem autor přiřazuje zkušenosti a synergii, kterou vidí jako klíč k pochopení fungování tohoto světa. Jeho problémy jsme pak schopni řešit pomocí několika myšlenkových nástrojů - synergetiky, topologie, geodézie, teorie obecných systémů a operačního „bitování“. Jejich správným užíváním bychom měli být schopni dosáhnout přežití lidstva a pochopit, zda je pro fungování planety nezbytně nutná

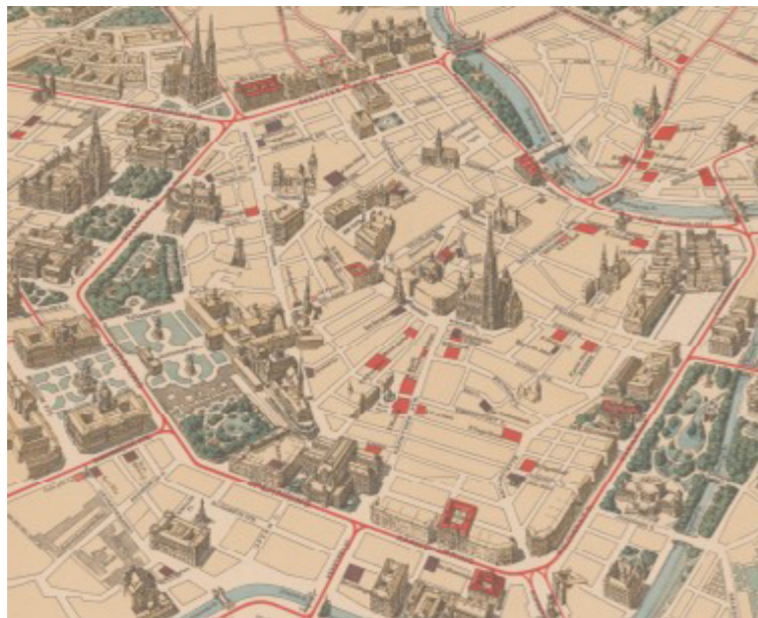
samotná existence života. Kritikou Fuller nešetří vůči pojetí konceptu opravdového bohatství, které dokládá častým argumentem, vedoucí k odsunu řešení skutečných problémů. Tím je finanční nákladnost různých řešení, která jsou v očích politiků nad možností státu. V kontrastu jsou pak možnosti způsobu financování zbrojení a válek, na které se zdroje vyčlení vždy. Do bohatství se totiž dle systémů 60. let neřadí důležitá složka ve formě energie. Zároveň není přikládán takový význam snaze o zlepšení životních podmínek značné části populace Země, která se z velkého procenta nachází v chudobě. Pokrok a zvyšování know-how je proto v největším rozkvětu ve chvíli, kdy se vládnoucí systém cítí být ohrožen nějakým nepřítelem a je proto ochotný za získání řešení dostatečně zaplatit.

Poslední a zároveň k tématu důležitou kapitolou knihy je část o regenerativní krajině. Tu zde autor bere v lehce nadneseném slova smyslu, reflektující úlohu surovin sloužících k zisku energie jako startéru rozvoje lidského myšlení a pokroku. Pro zachování funkčnosti vesmírné lodi je důležité nevyčerpat zásoby ropy a naučit se získávat energii z přirozených přírodních dějů a zdrojů, tzn. Slunce, větru, proudění vody, bouří, atp. (2)

Je nutné brát v potaz, že myšlenky Fullera jsou již více než 50 let staré, avšak jejich aktuálnost je až zarážející. Na druhou stranu se předkládaná řešení stávají poměrně naivními utopistickými vizemi, ale o to snáze představitelnými. Fuller se v závěru knihy zabývá nejen vývojem lidského pokolení, ale i jeho křížením s přírodou a jejími ději. Dochází k myšlence, že je potřeba zavést automatizaci, které se odbory zarytě brání a jako kompenzaci nastavit formu doživotní renty, udržující rovnost každého obyvatele Země. Tím by v podstatě padl současný třídní systém a čas jednotlivce by přestal být vykořisťován uměle nastaveným časovým dělením na týdny, které jasně definují, v jaký čas by se mělo pracovat. Jistou výhodou by potom měli ti, kteří by svůj život obětovali rozvoji lidstva.

Fuller věřil, že je tato myšlenka uskutečnitelná do 10 let, což se samozřejmě nenaplnilo. Co ovšem pozorujeme, je způsob jakým se i přes neustálý pokrok stává více lidí novodobými otroky své práce. Odměnou jim bývá falešná vidina lepší budoucnosti dotovaná iluzí, že se přeci mají lépe. Tato honba a stále se zvyšující časové nároky na práci pak mnoho z nich stojí nejen psychické, ale i fyzické zdraví.

Ačkoliv se texty Cílka i Fullera nedotýkají křížení v konkrétní rovině, shledávám zmínění jejich obsahů jako důležité v rámci předmluvy následující práce. Posloužily mi totiž jako podklad k formulování příkladů specifických forem křížení, vedoucích ke konkrétnímu návrhu v závěru této práce. Především pak k hodnocení jejich vlivu na současný život, specificky jeho městské formy.

Vídeňská Ringstrasse

zdroj: geschichtewiki.wien.gv.at

Wilsonova ulice, Praha

zdroj: facebooková stránka
Zdeňka Hříba

Doprava a člověk ve městě

Jasným příkladem bariérově a prostorově problematických zásahů do současných měst bývají dálniční a železniční koridory, vytvářející mimo jiné i ohromné množství zbytkových prostor. Eskalujícím prvkem bariérového efektu těchto liniových staveb jsou právě jejich křížení. Ta nevytvářejí pouze velmi omezenou možnost prostupu jinými než příslušnými dopravními prostředky, ale bývají také centry sociálního dělení a vzniku vyloučených a zapomenutých lokalit. Navíc na pozemcích, které by svými rezervami mohly dotvářet absentující občanskou vybavenost, podporující stmelování roztržitých struktur.

Dané koridory a jejich hustota jsou dílem obrovského rozmachu mobility minulého století, s jehož následky se dnešní města těžce srovnávají. Na místech bývalých železničních seřadišť se proto běžně setkáváme s transformacemi, které podobné lokality navracejí zpět do fungování města.

Narozdíl od stále potřebné a rozvíjející se železnice, vnímám citelněji problém kapacitních silnic umístěných do center měst. Oproti silicímu trendu západních evropských metropolí, často odstupujících od upřednostňování osobní automobilové dopravy, se v Praze stále setkáváme s názory, že dostavbou obou městských okruhů se problém dopravní zátěže pražského centra vyřeší. S tím lze do jisté míry souhlasit. Neměli bychom se ovšem více soustředit na aktuální dění v okolních vyspělých zemích, a i přes narůstající množství netranzitní dopravy přistupovat k osobní automobilové dopravě jako podružné formě pohybu po městě?

Odpovědí by mohl být začátek změny přístupu k silniční problematice, primárně k jejím městským kapacitním koridorům. Inspirací by mohla například být doba, během které doznívala potřeba městského opevnění, tvořícího ohromné liniové bariéry. Převážně pak způsoby, kterými se po jejich zrušení uvolněný prostor navracel městu. To je sice zatím ještě poměrně nadnesená úvaha, ale jistým způsobem reflektující částečně překonanou lidskou potřebu.

Motivací by mohla být nejen aktuální snaha o omezování uhlíkové stopy a uvědomění si množství financí potřebných k údržbě silnic, ale i zamyšlení se nad samotným provozem motorových vozidel. Stalo se prakticky normou, že společenský statut člověka je vyjádřený vozidlem, které vlastní a kterým se dopravuje. Tato absurdita v podobě honby za stále většími a luxusnějšími vozidly potvrdila, jak nekompatibilní současná podoba center převážně evropských měst, pro daný způsob dopravy, je. Auta zabírají obrovské množství veřejného prostoru a způsobují tak každodenní střety - křížení, jejich řidičů s běžnými uživateli města. Situaci nepomáhá ani neutuchající trend stěhování obyvatel do satelitů za hranicemi měst, spojený s dojížděním právě pomocí osobních automobilů.

Praha a kulturně-komunitní centra

Kulturní a komunitní centra nemají přesně danou definici, v širším rozsahu by se dalo o podobných místech mluvit jako o vybavenosti podporující veřejný život, financovaných všemi možnými způsoby. Ideálem by pravděpodobně mělo být místo, do kterého není nutné platit vstupné, případně podřizovat zde strávený čas jisté nervozitě ze společenského nátlaku, zda si člověk pro možnost zůstat musí zakoupit něco k jídlu nebo pít.

Dle IPRu je definice kulturně-komunitního centra tato:

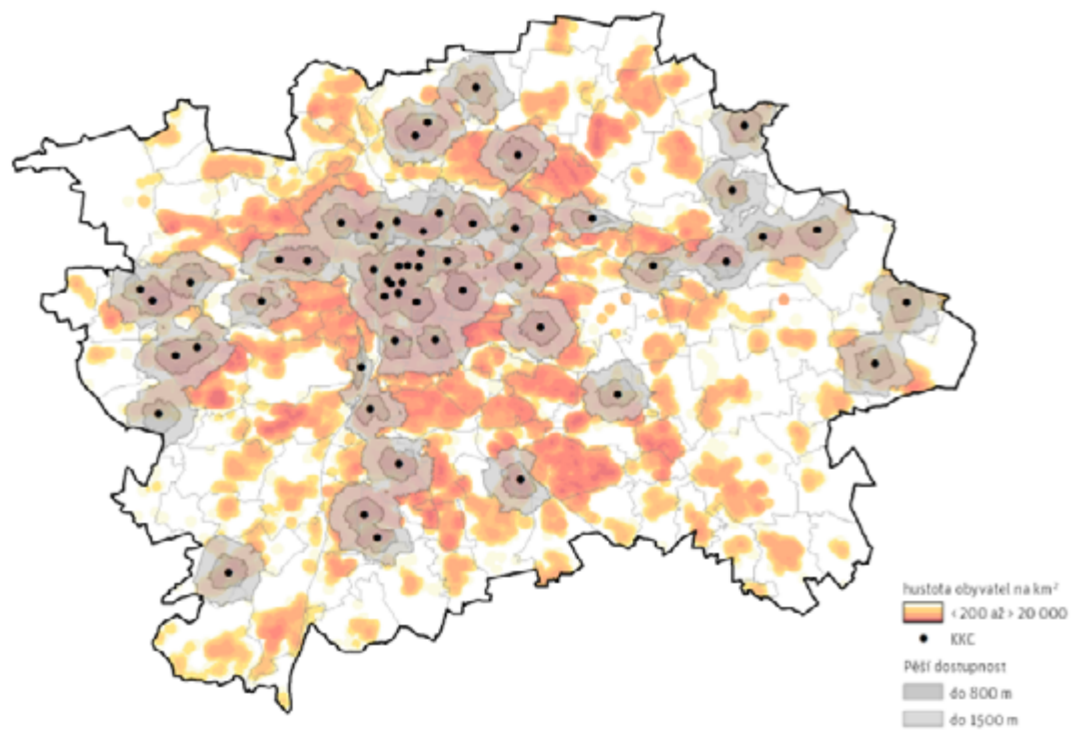
„Za kulturně komunitní centrum označujeme takové zařízení, které obsluhuje primárně komunitu v místě jejího provozu. Cílem takového zařízení je poskytnutí prostoru pro kulturní a volnočasové aktivity místním obyvatelům, neprofesionálním souborů, vč. poskytnutí prostoru pro setkávání různých místních zájmových skupin. Nejčastěji jsou taková zařízení označována jako kulturní domy, komunitní centra, kulturní centra a centra pro specifické skupiny obyvatel jako je např. mateřské centrum, které pravidelně nabízí kulturní program“ (3)

V rámci Prahy se v mnoha čtvrtích setkáváme s omezenou dostupností kulturně komunitních center. Problematika byla zmapována IPRem v metodické příručce, která kromě dostupnosti KC v rámci bilančních celků, reflektuje vliv budoucí bytové výstavby na jejich potenciální nedostupnost. Zkreslujícím faktorem může být absence zařazení poboček městských knihoven a náboženských zařízení, která svým programovým obsahem definici kulturně komunitních center taktéž naplňují. (4)

I přes příznivou dostupnost těchto center pro více než polovinu pražanů, se ovšem setkáváme s jejich nedostatečným rozptilem a tím pádem absolutní absencí v mnoha bilančních celcích. Část ze zmapovaných center zároveň plní komunitní funkci jako podružnou primární a není proto zcela jasné, zda by měla ve výčtu figurovat (4)

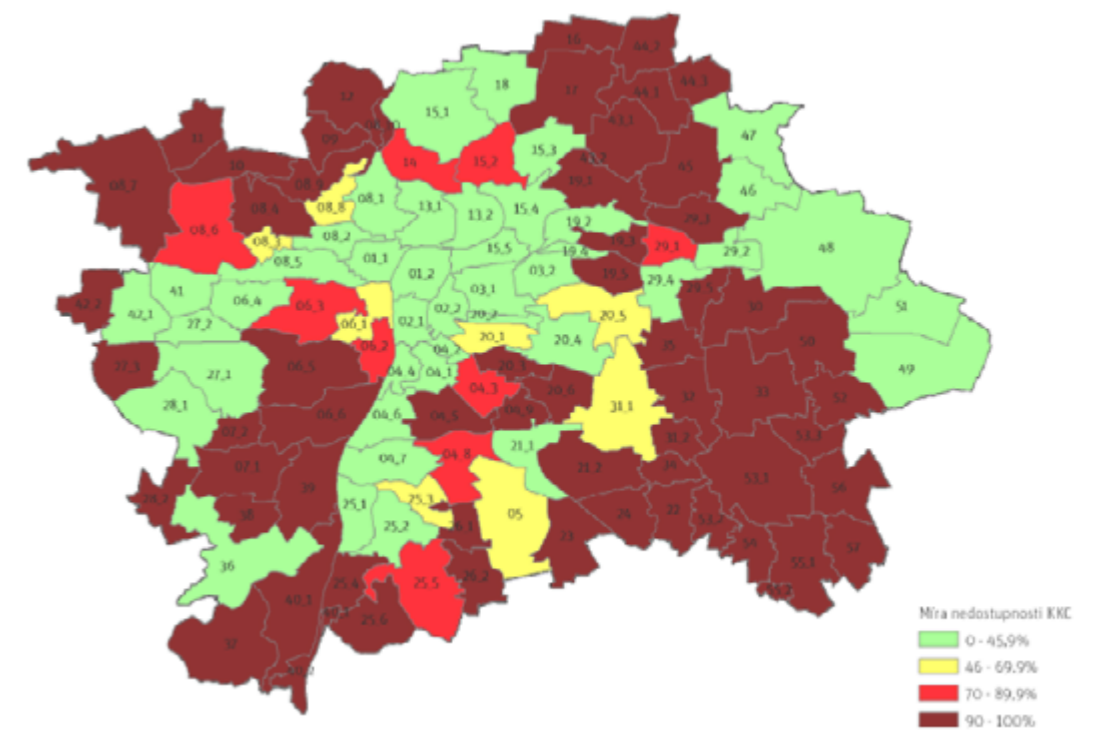

Dostupnost kulturně komunitních center v pásmu 800 a 1500 metrů (2018)

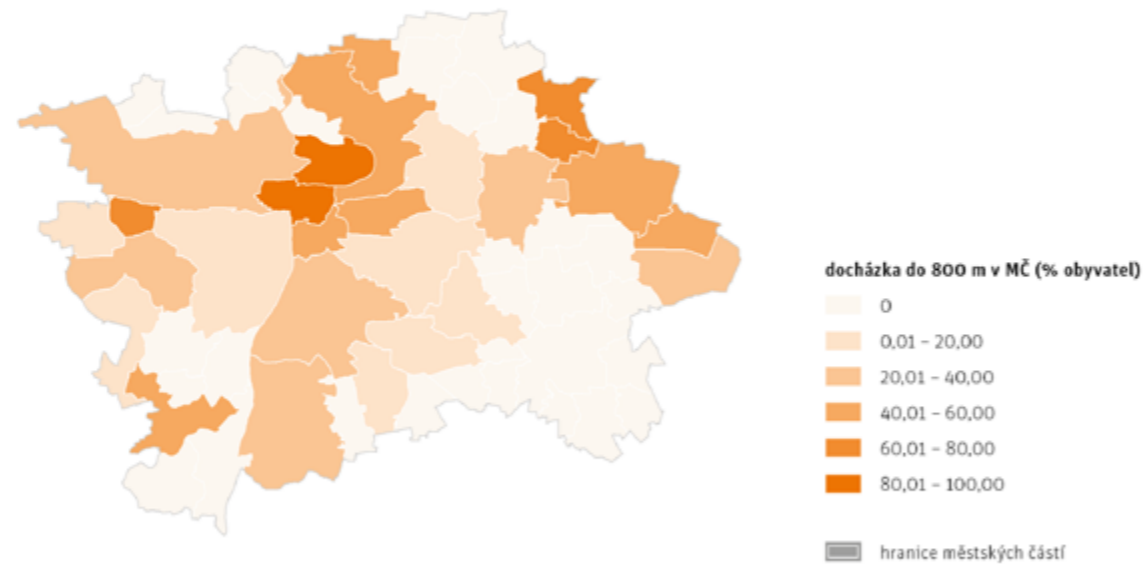
zdroj: IPR Praha

Míra nedostupnosti kulturně komunitních center v BUC (2018)

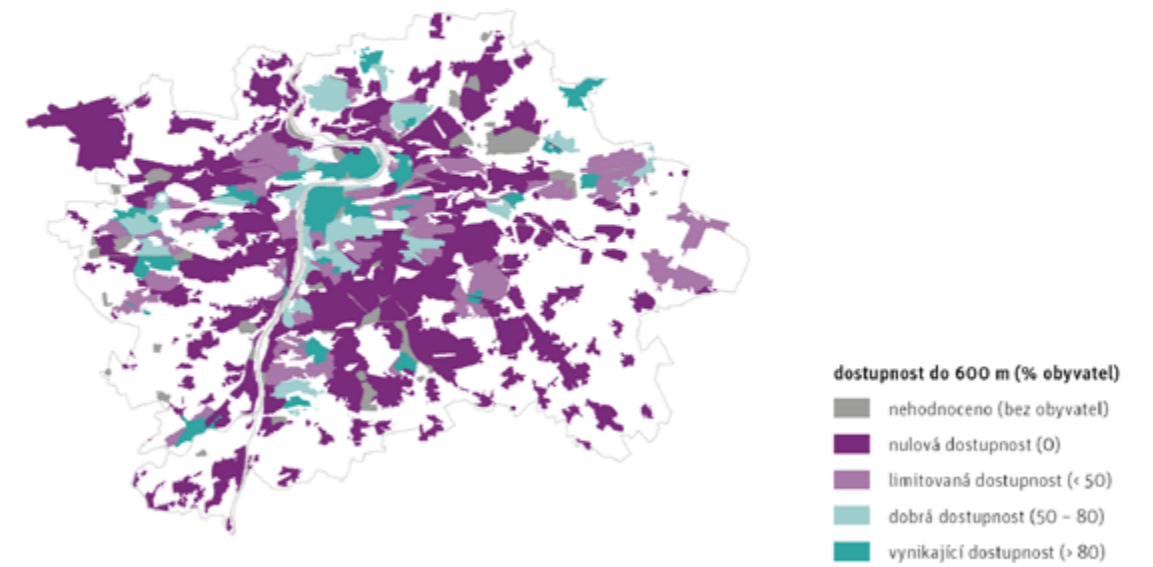

zdroj: IPR Praha

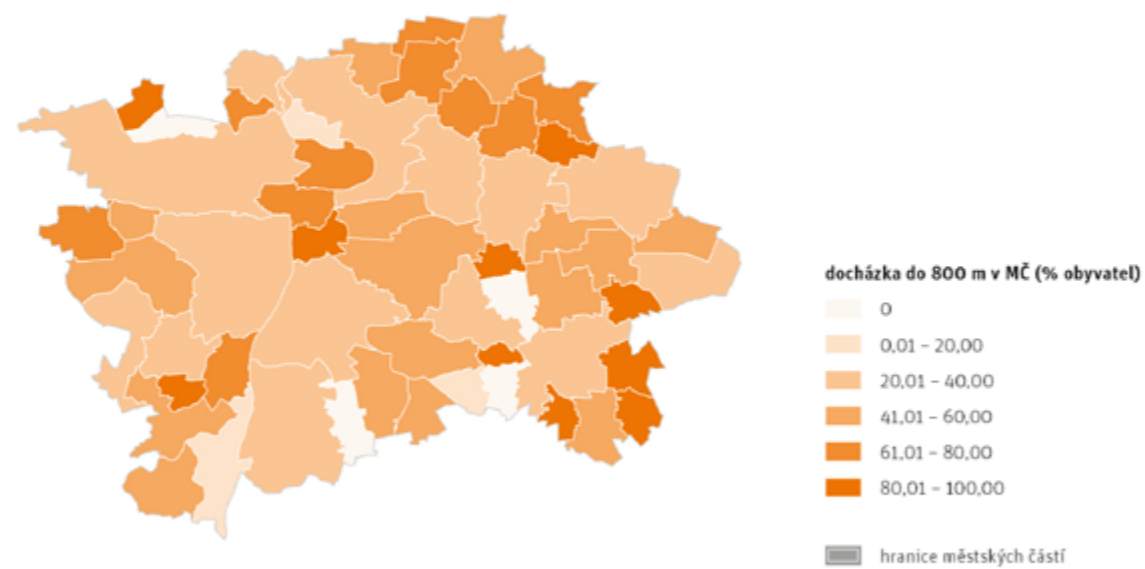
3.6.2.3 Obyvatelé bydlící v docházkovém pásmu kulturně-komunitních center
IPR Praha 2020 / data: IPR Praha 2019

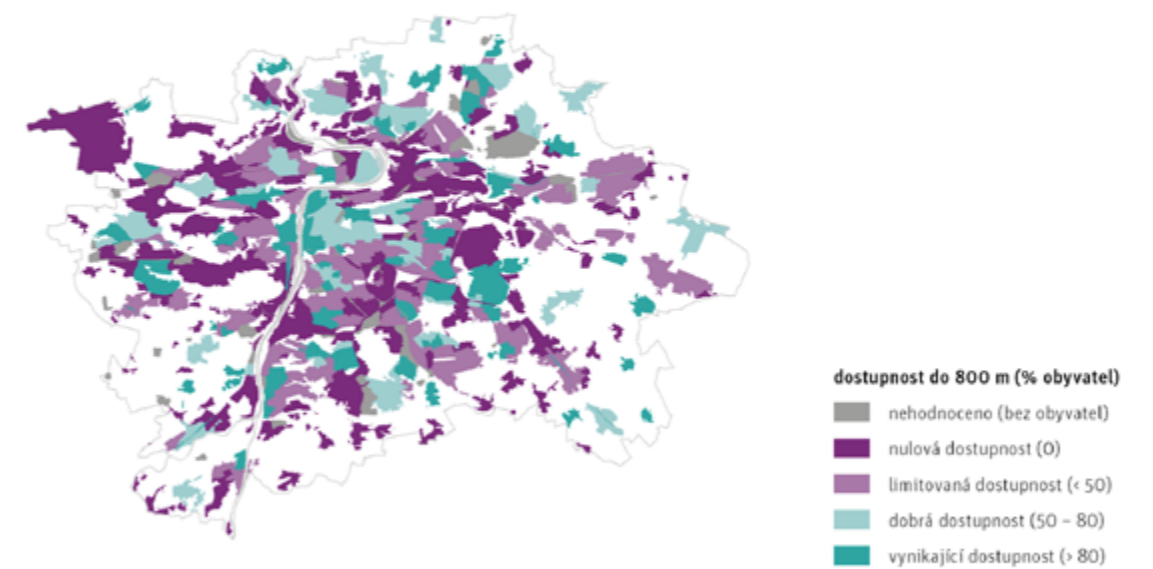
3.6.2.4 Dostupnosti kulturně-komunitních center v lokalitách vystavěného prostředí
IPR Praha 2020 / data: IPR Praha 2019

3.6.2.6 Obyvatelé bydlící v docházkovém pásmu knihoven
IPR Praha 2020 / data: IPR Praha 2019

3.6.2.7 Dostupnost knihoven v lokalitách vystavěného prostředí
IPR Praha 2020 / data: IPR Praha 2019

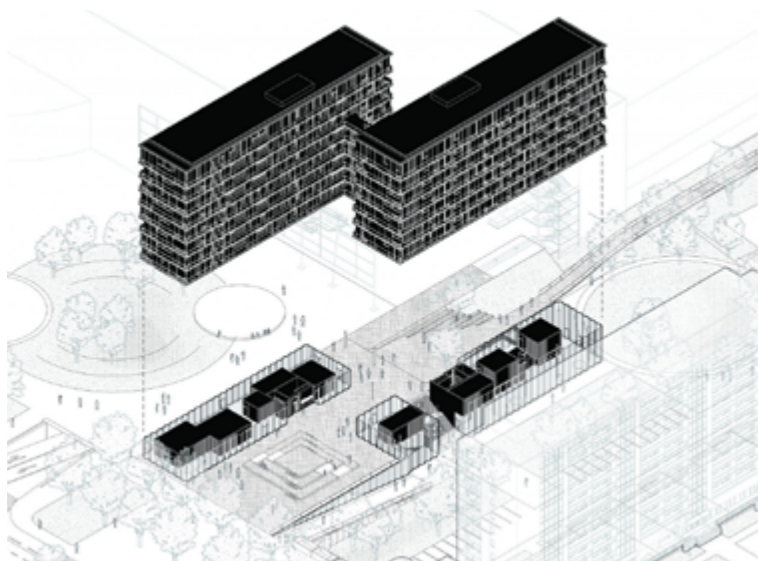
současný stav KD Eden

zdroj: a489.cz,
Daniela Šrámková

kinosál KD Eden

zdroj: a489.cz,
Vladimír Lacena

axonometrie vítězného návrhu
studia ohboi

zdroj: earch.cz

Vybrané příklady z Prahy

V rámci historie kulturně komunitních center sledujeme v České republice tradici ve stavbě kulturních domů, které nacházíme prakticky v každém větším městě. Tyto budovy často skýtají dostatečné kapacity pro pořádání náročnějších kulturních a společenských akcí, případně kombinují zázemí pro výuku, restauraci nebo kinosál. Stavby jsou často doplněny výtvarnými díly, zajímavými materiály a technickými řešeními.

Dnes se běžně setkáváme s proměnami částí kulturních domů v komerčně využívané provozy. Trpí tím nejčastěji nenávratně ničená umělecká díla, ale i architektura samotná. Příčinou nebývá pouhá finanční náročnost jak provozu, tak případné citlivé rekonstrukce, ale i častá laxnost vůči architektonickým památkám z dob minulého režimu.

Asi nejzřetelnějším pražským příkladem poslední doby se stala budova **KD Eden**. Ten byl postaven v roce 1987 architekty Hanou a Daliborem Peškovými a doplněn výtvarnými díly René Roubíčka, Rudolfa Svobody a Martina Sladkého. Původní záměr počítal s rozsáhlejší úpravou okolí a vznikem nového náměstí, který byl nakonec realizován pouze v omezené míře vznikem kulturního domu. Uvnitř se nachází víceúčelový sál, kino a restaurace. Vnější podobě dominuje pohledový beton v kombinaci s velkoplošným zasklením, fasádě také dominuje kruhová mozaika od Martina Sladkého. (5)

Dnes je kulturní dům opuštěný, zastíněný vedlejším obchodním centrem a odsouzený k zániku. V nedávné době proběhla architektonická soutěž, ve které vyhrál projekt studia ohboi. Jejich návrh počítá se vznikem nájemního bydlení, doplněného komunitním centrem a multifunkčním sálem. Narozdíl od současného stavu, by měl nový projekt více reagovat na své okolí a svou formou podpořit komunitní jednotu v okolí. (6)

Soutěž, jejíž účastníky byly i ateliéry nabízející zachování současného domu, poukázala na značnou finanční náročnost kroku úplné rekonstrukce. To vytváří možný budoucí scénář u mnoha dalších podobných staveb, jichž si často v rámci společenských nálad příliš nevážíme. Otázkou tak je, co a jak si z podobných provozů vzít pro dnešek. Je zcela jasné, že je v současném kapitalistickém systému nesnadné udržet životaschopnost takto rozsáhlé nekomerční stavby a lokální centra komunit situovat do finančně méně náročných provozů, případně je kombinovat s dalšími ziskovějšími funkcemi.

Pražské kreativní centrum

zdroj: prazskekreativnicentrum.cz

volnočasové centrum H55

zdroj: commons.wikipedia.org

KKC Koruna

zdroj: ceskacenaarchitekturu.cz,
Pavel Kučera photography

Pražské kreativní centrum je pravděpodobně nejvýraznějším aktivním kulturně komunitním centrem v Praze. Nachází se přímo u Staroměstského náměstí a jeho součástí je i Skautský institut. Jedná se o historickou budovu v těsné blízkosti pražského Orloje, jejíž dominantou je vnitřní atrium, které bývá využíváno k pořádání kulturních událostí, ale běžně je možné si na jeho povlačích sednout a trávit volný čas.

V rámci budovy je možný pronájem několika sálů, nachází se zde malý divadelní sál, různé dílny a pronajímatelné kanceláře. V první podlaží najdeme klubovnu Skauta, který zde zřizuje i menší kavárnu. Ta je významná tím, že i v samotném historickém centru udržuje dostupné služby pro místní. Celkově se toto kulturně komunitní centrum vyznačuje pořádáním častých kulturních událostí.

Pražské kreativní centrum je zřizované Magistrátem hl. m. Prahy a klade si za cíl rozvinutí nejen kulturních, ale i vzdělávacích, kreativních a inovativních činností. Současně se jedná o tzv. Smart city center, které se snaží o mezioborovou diskuzi s cílem získání znalostí vedoucích k revitalizaci historických center měst, v tomto případě primárně Prahy (7)

Volnočasové centrum H55 se nachází na Praze 14. Jedná se o příspěvkovou organizaci městské části, provozovanou Prahou 14 kulturní a v provozu je od roku 2019. V rámci provozu se nachází víceúčelový sál, zahrada, ateliéry, kavárna a pobočka městské knihovny. Prostor nabízí vzdělávací a volnočasové kurzy pro všechny věkové kategorie obyvatel.

Do roku 1890 se jednalo o školu s družinou a knihovnou, kdy v následujících letech zůstalo pouze u provozu družiny a knihovny, jež byla časem přesunuta taktéž. Centrum H55 plně navrácí původní pobočku knihovny a v upraveném režimu disponuje i vzdělávacím a gastronomickým zázemím. (8)

Kulturně komunitní centrum Koruna se nachází v městské části Praha 16, Radotín. Financováno je z Operačního programu Praha - půl růstu, se spoluúčastí městské části. Otevřeno bylo v roce 2021 a nabízí program pro seniory, mladistvé, rodiny s dětmi a obyvatele přilehlého Domu na půl cesty. Součástí prostoru je kromě kulturně komunitního centra i ZUŠ a stanice Policie ČR, které jsou financovány hl. m. Prahou. V areálu se nachází komunitní kavárna. (9)

KC Moravská Třebová

zdroj: rusinafrei.cz

KC Moravská Třebová

zdroj: rusinafrei.cz

konverze bývalých městských lázní Chomutov

zdroj: boele.cz

Vybrané příklady vzešlé z nedávných soutěží

Kulturní centrum Moravská Třebová vzešlo z architektonické soutěže na revitalizaci areálu brownfieldu Miltra. Náplní by mělo být kromě multifunkčního sálu i menší kino, městská komunitní knihovna, bar, kavárna a přidružené komunitní prostory. Zvláštní součástí má být i depozitář muzea.

Vítězným projektem se stal návrh studia Rusina Frei, který se snaží o zachování průmyslového vzhledu stávajících objektů. Projekt pracuje s variabilitou vnitřního prostoru a řeší i okolní parkové plochy. Porota vyzdvihuje řešenou možnost etapizace, s vyčtením možných provozních komplikací příliš optimalizovaného řešení. (10)

Konverze bývalých městských lázní v Chomutově se zabývala transformací původních lázní na knihovnu. V současné době se jedná o nepřístupný brutalistní objekt od architekta Jiřího Eisenreicha, který byl dokončen v roce 1972. (11) V poslední době také posloužil jako kulisa pro několikrát natáčení - např. seriálu Zrádci od Viktora Tauše a Matěje Chlupáčka. (12)

Současný projekt adaptuje budovu ve vzdělávací a komunitní centrum s knihovnou. Zajímavostí je, že všechny odevzdané projekty respektují původní brutalistní vzhled, pozornost tak byla soustředěna primárně na vnitřní fungování budovy. (13)

Oproti výše zmíněnému KD Eden se jedná o zajímavou konverzi budovy z minulého století. Ta se tak i přes nepřízeň doby svého vzniku pravděpodobně dočká svého pokračování, ačkoliv s jinou vnitřní funkcí.

Nová budova by dle návrhu měla disponovat knihovnou, sály, prezentačními místnostmi, dětskou hernou, „teen“ zónou, ateliéry, učebnami, dílnami, nahrávacím studiem, kavárnou a knihkupectvím. (14)

Idea store Bow, Tower Hamlets

zdroj: libraryranking.com

Idea Store Chrisp street

zdroj: adjaye.com

Idea Store Bisseta Adamse z roku 2013

zdroj: architectsjournal.co.uk

Koncept IDEA store

Britský koncept, který se zasadil o zvelebení a přístup k fungování knihoven v londýnské čtvrti Tower Hamlet. Za myšlenkou stojí tým Bisseta Adamse, jehož práce se datuje až do roku 1998. Program ovlivnil podobu mnoha knihoven po celém světě, které se postupně transformují s cílem vytváření prostor podporujících rozšířenou kulturně komunitní a vzdělávací zázemí.

Původní snahou bylo pomocí promyšlených strategií pozdvihnout upadající kulturu knihoven, které zastávaly v mnoha případech pro širší veřejnost nepřístupný prostor, určený vybraným návštěvníkům. Jinými slovy nebyl dostatečně atraktivní. Konkrétně ve čtvrti Tower Hamlet nastal problém, kdy byly pro knihovny užívány nevhodné budovy, které nenabízely možnost širšího veřejného využití.

Idea store svým konceptem dokázal nabídnout větší přístupnost pro běžného uživatele, zvýšit zájem o komunitní angažovanost a podpořit rozvoj vzdělávacích kapacit pro skupiny obyvatel, které by v minulosti podobnou instituci nenavštívili. Klíčem nebyla pouhá změna typologie běžné knihovny, ale volba kvalifikovaného a angažovaného personálu v kombinaci s dostatečným IT a marketingovým zázemím.

Pro návštěvníka je tak kromě široké možnosti výběru kurzů, od šití až po finanční gramotnost, lákadlem velmi otevřené zázemí, které není omezeno nespočtem regulací. Součástí proto bývá kavárna, kde je možné pořádat obchodní schůzky, ateliéry, počítačové učebny a samotná knihovna. Ta nabízí velké množství literatury, která slouží jako doplněk k získaným znalostem z kurzů, v kombinaci s online dostupnými vzdělávacími materiály.

První pobočka vznikla v Bow dle návrhu Bisseta Adamse, s postupným rozišováním sítě idea storeů po celé londýnské čtvrti. V následujících letech se pak původní myšlenka rozšířila o koncept „tržiště nápadů“. To umožnilo rozšířit působnost a záběr nově vznikajících budov, v kombinaci s větší uživatelskou přístupností a atraktivitou.

Dnes je tento koncept často studovaným příkladem, jak oživit komunitní identitu měst a pomáhá k rozšíření vnímání knihoven jako veřejného prostoru. Dle průzkumů se jen v Tower Hamlet rapidně zvýšil zájem o návštěvnost a půjčování knih. Každý rok je také pořádáno více než 800 různých workshopů a vzdělávacích kurzů. Samotná myšlenka se stále rozvíjí a inovuje svůj přístup. Zkouškou a potvrzením nutnosti tohoto myšlení byla pandemie COVID-19, která potvrdila nutnost komunitního setkávání a důležitost kombinace fyzické přítomnosti knihovny a jejího virtuálního přesahu. (15) (16)

řešení jedné části podchodů

zdroj: earch.cz
Jiří Kotal

předprostor Bike Jesus

zdroj: bikejesus.com

průčelí autonomního sociálního centra Klinika

zdroj: facebooková stránka
ASC Klinika

Další inspirace

V této části bych rád zmínil několik inspirací, které hodnotím jako důležitý podnět v rámci dalšího řešení mé diplomové práce. Svůj komunitní přínos je v jejich přístupu nepopíratelný a ukazuje různé možnosti občanských iniciativ vedoucích ke zlepšení zanedbaných a opuštěných prostor. U dvou příkladů se také jedná o znovuoživení zanedbaného okolí pražského dálničního koridoru.

Podchody Vltavská jsou v nedávné době realizované úpravy nepříznivých veřejných prostor kolem stanice metra Vltavská. Jedná se o návrh studia U / U ve spolupráci s Re_place, investovaný několika subjekty města.

Transformace napomohla vytvořit inkluzivní veřejný prostor pro různé zájmové skupiny. Inspirace autorů vzešla z úprav podobných míst v západní Evropě a naznačuje možný budoucí přístup v dalších podobných lokalitách. Kromě zlepšení prostupnosti a osvětlení nabízí řešení širokou variabilitu pro sport, tanec a další volnočasové aktivity. (17)

Bike Jesus Štvanice je autonomní součástí klubu Fuchs2, který se nachází v prostorách bývalého hudebního klubu Face to Face na pražské Štvanici. Jedná se o místo nabízející variaci kulturních akcí, bar a zázemí pro cyklisty. Místní bikespot je součástí pražských komunitních dílen Bajkazyl.

Místo se vyznačuje podporou alternativních subkultur, pro které je jedním z pražských útočišť. Důraz je zde kladen na potírání jakékoliv formy diskriminace a podporu svobody projevu. (18)

Autonomní sociální centrum Klinika bylo kontroverzním komunitním centrem na pražském Žižkově, které vešlo ve známost nelegálním zabráním budovy bývalé plicní kliniky. Ta byla dlouhé roky opuštěna, zanedbána a obývána bezdomovci. Skupina aktivistů stojící za tímto krokem zde měla v plánu vytvořit silnou komunitní základnu, pořádat zde přednášky, provozovat knihovnu a postupem času rozšiřovat působnost své činnosti. Financování bylo nezávislé na státu a centrum žilo z příspěvků navštěvníků. Aktivisté objekt vyčistili a na jistý čas měli zajištěnou i smlouvu o výpujčce.

Po vypršení platnosti dané smlouvy se centrum dostalo do problémů, kdy vlastník, Správa železnic, požadoval vyklizení budovy. Z důvodu odmítnutí opuštění kliniky situace silně eskalovala a stala se veřejně velmi kontroverzním tématem vedoucím k jejímu zániku. (19)

The Rail Park

zdroj: therailpark.org

Gleisdreieck park

zdroj: archdaily.com

Lowline

zdroj: wikipedia.org

Zpětné křížení přírody a města

Mnoho měst se v dnešní době potýká s obrovskými plochami brownfieldů. Vzhledem k častému nedostatku bytů bývají podobné oblasti často přestavovány na nové čtvrti značně nerespektující původní charakter místa a podporující gentrifikaci. Na druhou stranu se ovšem jedná o projekty, které udržují rozvoj daného města v jeho stávajících hranicích. Najít se však dají i jiné způsoby, kterými byla podobná místa začleněna zpět do fungování svého okolí, někdy poměrně experimentálním způsobem.

The Rail park je vznikající zelená struna protínající americké město Philadelphia. Po dokončení by měla v místě bývalé dráhy nabídnout propojení více než 10 sousedství v celkové délce 3 mil. Podobný přístup můžeme již dnes najít v New York, kde je na podobném principu veden park Highline. Ten je však svou délkou poloviční. Rail park by měl do budoucna nabízet několik sekcí, přecházejících z viaduktu do úrovně pod uliční sítí a dále vedoucích tunelem. Datum dokončení záměru zatím není jasné. (20) (21)

Gleisdreieck park v Berlíně dokončený v roce 2013 vychází z podobné situace, kdy se nacházel uprostřed města obrovský brownfield bývalého vlakového seřadiště, transformovaný na oázu zeleně a sportu. Za realizovaným návrhem stojí ateliér Loidl, který pomocí parku dokázal funkčně spojit berlínské čtvrti Kreuzberg a Schöneberg. Realizace je zajímavá svým citlivým přístupem, který v oblasti dokázal udržet původní atmosféru místa a pomocí citlivých zásahů vytvořit funkční městskou zezeň, ve které tráví volný čas spousta lidí. Části parku jsou ponechány volnému růstu dřevin a zachována je i část původních kolejí, které jsou z části využívány přílehlým železničním muzeem. (22)

Lowline je založena na konceptu vytvoření podzemního parku, využívajícího inovativní solární technologii. Ta vychází z návrhu Jamese Ramseyho ze studia Raad a jedná se o systém zrcadel vedoucích světlo o potřebné vlnové délce do podzemí. K růstu rostlin proto během slunečního dne není zapotřebí dodatečně využívat elektrickou energii. Zahrada se nachází v bývalém podzemním tramvajovém depu v Lower East Side v New Yorku, která je v sousedství původně sociálně značně vyloučené ulice. Úspěchem byla pro projekt výstava v roce 2012, kdy byl prezentován funkční prototyp systému, následovaný jeho další vývojem. Od roku 2018 se provozovatelé snaží o finanční zapojení samotného New York city. (23)

Lokalita

Pro návrhovou část práce volím Smíchov. Tuto pražskou část jsem si zvolil, protože se jí týkají zmiňované úvahy, ale i z důvodu dobré znalosti místního dění. Jedná se totiž o prostor zatížený frekventovanými dopravními tepnami, které vytvářejí komplikované a neprostupné uzly. Ve své podstatě jsou to mrtvé body města, maskované rušným Smíchovským nádražím a Andělem.

Společně s dopravní problematikou místa vnímám lokální neutišenou sociální problematiku. Ta je na jedné straně řešena odmítáním kontaktních center drogově závislých lidí a na straně druhé intenzivní nekontextuální výstavbou, která kromě umělého přesouvání problémů ničí zbytky původní atmosféry Smíchova. Takto vznikající kontrast ve finále působí až komickým dojmem, jehož výsledkem je rychlé dotváření čtvrti, snažící se o vytvoření ideálního města, které ovšem zapomíná na původní obyvatele čtvrti. Jejich komunitní potřeby nejsou dostatečně naplňovány a tak i přesto, že je Anděl jednou z nejrušnějších křižovatek lidí v Praze, zůstává posledním opravdu dostupným komunitním centrem místní pobočka městské knihovny. Ta však svou kapacitou nenabízí dostatečné prostory, ani program.

Smíchov jako by v posledních letech zamrzl, s očekáváním na dostavění plánovaných projektů. Osobní pocit z místa vytváří dojem, že má nová čtvrť restartovat veškeré dění v okolí a konečně vytvořit atraktivní městskou část, která nebude pouze strašákem při cestě do práce, školy nebo nákupního centra.

Co ovšem znamená původní atmosféra Smíchova? Jsou to poměrně drsné sociální poměry, průmyslová minulost nebo pivovar? Nenastává zde jistá forma idealizace něčeho, co třeba není funkční a potřebuje razantní revizi? Pro mě samotného je tato definice složitá, přímo na Smíchově jsem totiž nikdy nebydlel, ačkoliv s ním přicházím prakticky každý den do kontaktu. Vnímám skrytý potenciál v naprosto šíleném sociálním mixu zde žijících lidí, vytvářející situace, které se z Prahy pomalu vytrácejí. V okolí se také skrývá mnoho neobjevených zákoutí, klidných čtvrtí až vesnického charakteru a míst, kde se prakticky zastavil čas. To vše je protkáno dopravními koridory, které jednotlivé kousky Smíchova rozřezávají na ostrovy, uchovávací si místy atmosféru dob minulých. Bohužel ne svou idylličností, ale z důvodu že se jim mnoho lidí vyhýbá.

Dopředu se centrem mého zájmu stává lokalita křižovatky Plzeňské ulice nedaleko Anděla. Ta je možná jedním z takových míst. Ostrovem s velkým potenciálem, rozřezaný silnicemi, kde můžeme nalézt zbytky původních struktur. Zároveň s komickým kontrastem přístupu k jeho rozvoji oproti nedaleko vznikajícímu Smíchov city. Otázkou pro mě proto je, jak místní situaci řešit a adekvátně propojit dvě oddělené části města, v jejichž spojnici běžný člověk netráví víc času, než je nezbytně nutné. I přesto se následující analýza zabývá čtvrtí jako celkem.

sportovní centrum Erpet

pohled z Výtoneň

Anděl

Kartouzská za OC Nový Smíchov

pohled na bývalé seřadiště vlaků,
v budoucnu Smíchov city

pohled z lávky vedoucí
na Smíchovské nádraží

Kontext

Kód k. ú.	729051
Městská část:	Praha 5
Rozloha:	7,05 km ²
Hustota zalidnění	4 705 ob./km ² (2011)
Počet obyvatel	34 987 (2021)
První zmínka	1402
Připojení k Praze	1922
Zem. souřadnice	50°4'31" s. š., 14°24'20" v. d.

Památková zóna, ochranné pásmo památkové rezervace v hl. m. Praze

Smíchov je definován převládající blokovou zástavbou v kombinaci s brownfieldy a transformačními plochami, které dominují jižní části čtvrti. Západně se ve velké míře nachází zástavba bodová, místy doplněná bloky. Celkový obraz čtvrti je silně ovlivněn morfologií, která svým charakterem předurčuje výraz formy města.

Čtvrť je charakteristická vrstevnatostí, která reflektuje zdejší bohatou minulost. V relativně krátkém časovém úseku zde proběhl přerod z venkovské struktury na rekreační, následující průmyslovou a v poslední době obytnou městskou část. Stopy všech těchto období jsou zde v různých měřítcích patrné dodnes. Jejich průsečíky vytvářejí místy zapomenutá zákoutí, kde se skoro zastavil čas.

Historie Smíchova

Oblast Smíchova je dle doložených archeologických nálezů průběžně osídlena po dobu sedmi tisíc let, ačkoliv hlavní naleziště prvního trvalého osídlení jsou datována v rozpětí 10. – 13. století. Jednalo se o významnou sídelní enklávu přemyslovského hradu, která byla již v té době oddělena od Újezda opevněním. Na dnešním Arbesově náměstí se nacházel románský kostel sv. Jakuba. Od středověku se zástavba postupně utvářela kolem jižně směřující cesty vedoucí na Zbraslav.

Původ jména Smíchov není jednoznačně doložený a panují různé názory na jeho vznik. Dle jednoho z výkladů je jméno odvozeno od události, kdy se jistý odsouzenec k popravě musel sám oběsit, což vyvolalo vlnu smíchu okolních diváků. Jiná varianta odkazuje na údajný nákup pozemků Janem Smíchovským, podle kterého se pak místu začalo říkat Smíchov. Faktem ovšem je, že jméno jako takové se začalo v kronikách objevovat až od začátku 15. století. V té době Kartuziáni pronajímali své pozemky lidem z okolních osad, kteří se tak v oblasti začali „smíchat“ a od toho měl název vzniknout.

Důležitým obdobím, které vtisklo místu charakteristickou podobu se stalo 14. století, kdy zde Jan Lucemburský založil kartuziánský klášter. Ten se stal důležitým kulturním centrem, zabírající rozsáhlá území. Existence kláštera neměla dlouhého trvání, jelikož byl roku 1419 vypálen a i přes pozdější snahu se ho již nepodařilo obnovit. Součástí kláštera byly rozsáhlé polnosti, které Smíchovu vtiskly ráz, typický až do poloviny 19. století.

Od poslední třetiny 14. století je na Vltavě doložena existence mlýnů. Kartuziánům v té době patřil dnešní Dětský ostrov, na kterém v 16. století vznikla renesanční vodárenská věž zásobující vodou Malou Stranu. Později se stala zdrojem i pro okolní honosné letohrádky, zahrady a vily. I přes silný zemědělský a vinařský charakter Smíchova se zde začala objevovat sídla bohatých šlechtických rodů, transformující oblast ve vyhledávané rekreační centrum. Tato skutečnost je dodnes patrná z místních názvů některých oblastí čtvrti.

Až do poslední třetiny 18. století nejsou na Smíchově dochovány přesnější údaje o místní roztroušené zástavbě. Josefský katastr v té době evidoval pouze 60 popisných čísel. To se v následujícím období měnilo, ale není jisté, zda na tom nemělo podíl až započtání smíchovských viničních usedlostí do vlastního katastru.

Severní část Smíchova si v následujícím období udržovala statut oblíbené rekreační oblasti. V 18. století začaly šlechtické rodiny postupně přestavovat a upravovat místní letohrádky a usedlosti v zahradní vily doplněné honosnými zahradami. Mnohé z nich ovšem zanikly vlivem rozmachu průmyslu.

Nejvýznamnějším ze zaniklých areálů byly pravděpodobně letohrádek Jana Oldřicha z Eggenberku zbořený kolem roku 1890 nebo zahrada Slavatů včetně místního letohrádku. Na jejím místě vznikla Przi Bramova továrna.

Se Smíchovem je spojeno jméno Kiliána Ignáce Dietzenhofera, který zde v první polovině 18. století navrhl v rámci zahrad jezuitského konviktu sv. Bartoloměje pavilonek. Po zániku řádu zde sídlila botanická zahrada, přesunutá po opakovaných povodních na druhý břeh Vltavy. Dietzenhofer si jižněji od zahrad vybudoval vlastní vilu, která se později stala součástí barokních zahrad rodu Buquoyů. Areál následně zakoupil rod Progesů z Portheimu, jejichž jméno nese vila dodnes a jedná se také o jedinou dochovanou stavbu komplexu.

Přítomnost letohrádků a zahrad učinila z oblasti důležité společenské centrum. To jasně dokládá Bertramka, spojovaná s pobytem W. A. Mozarta. I přes zachování vily do dnešních dnů je ovšem její budoucnost velmi nejistá. Pro veřejnost je objekt nepřístupný a chátrá.

I přes pověst vyhlášené rekreační a zemědělské oblasti nebyl Smíchov pouze idylickým místem k životu. Pro svou polohu na důležité dopravní cestě a charakter předměstí se oblast stávala častou obětí škod během okupování Prahy. Dalším výrazným problémem byly povodně, jejichž ničivá síla byla podpořena rovinnatým charakterem čtvrti.

Až do druhé poloviny 19. století byl Smíchov od Prahy oddělen systémem hradeb a branou, k jejichž postupnému rušení vedl rozvoj způsobu válčení, díky kterému jejich existence začínala postrádat na významu. V této době se začal měnit i charakter místa. Zanikající zahrady a letohrádky byly nahrazovány manufakturami, postupně se rozvíjející v průmyslové areály. Kontrastem změn byla výstavba vily Kinských a jejich přilehlých zahrad. Vznikla zde také první škola a na významu získal Malostranský hřbitov jako hlavní pohřebiště nejen Smíchova, ale i Malé Strany a Hradčan.

Pro další rozvoj čtvrti se stal důležitým rok 1838, kdy na základě rozhodnutí Ferdinanda V. Habsburského získal Smíchov statut předměstí. Ve stejném roce vznikl i zdejší první územní plán.

Další roky formovaly Smíchov do podoby převládající dodnes. 19. století bylo charakteristické velkou transformací oblasti v průmyslové srdce Prahy. Rozvíjel se zde především textilní, chemický a potravinářský průmysl. Zpracování látek ovšem ztrácelo rychle na významu a do popředí se dostávalo strojírenství, následované kožedělným a sklářským odvětvím. Velký podíl na tom měl továrník František Ringhoffer, jehož rozsáhlé provozy tvořily po dlouho dobu výraz Smíchova. Ringhoffer se dokonce stal místním starostou a zemským poslancem. Významným se kromě strojírenství stalo i potravinářství a to zejména pivovarnictvím, charakteristickým pro Smíchov dodnes

Svou částečnou důležitost si uchovávala i činnost zemědělská, rozvíjející se na pozemcích bývalých zahrad a vinohradů. Jednalo se ovšem spíše o okrajovou záležitost, jelikož některé přilehlé usedlosti byly postupně pronajímány pro těžbu stavebních materiálů, např. hlíny pro pálení cihel.

V roce 1849 vznikla politická obec Smíchov, jejíž součástí byly Košíře a Újezd. Košíře se později v roce 1864 oddělili a staly se samostatným městem, zatímco z Újezda se stala stálá součást Smíchova. Postupně také začal růst okresní význam čtvrti jako centra správy a dalších institucí.

V následujících letech rostl počet obyvatel do takové míry, že se ze Smíchova na přelomu 19. a 20. století stalo 5. nejlidnatější české město. A to i přes oficiální statut předměstí. 19. století bylo zásadním i z důvodu vzniku mnoha důležitých veřejných budov, například nové radnice v rámci adaptace staršího domu na křížovatce U Anděla. Od poloviny století se na Smíchově nacházela pošta, plynárna zajišťující veřejné osvětlení a vznikla také nová škola. Rostly i nároky na hygienu a dostavěna tak byla vodárna zásobující čtvrť užitkovou vodou a na Malvazinkách byl vybudován hřbitov. Do konce století byl dostavěn městský chudobinec, vznikly zde tři klášterní zařízení, dům pro hluchoněmé, městský chorobinec a od roku 1861 zde fungovala i Občanská záložna. Význačně se rozvíjel i kulturní život čtvrti, existovalo zde několik divadelních scén a Sokol.

Zavedena sem byla i železnice, poskytující spojení s pravým břehem Vltavy. Kromě vzniku několik nádraží způsobila dráha zintenzivnění stavebního rozmachu čtvrti a měla zásadní vliv na budoucí rozvoj Smíchova. Jižní a střední části stále dominoval průmysl a od severu se kolem hlavní třídy rozrůstala čtvrť obytná. Následovala také nová mostní spojení přes řeku, postaven byl řetězový most Františka I. (nahrazen dnešním mostem Legií) a později i most Františka Palackého. Železniční most byl po roce 1901 nahrazen novou mostní konstrukcí, o jejíž budoucnosti v poslední době znovu rozhoduje.

I přes neutichající industriální charakter Smíchova počítaly tehdejší regulační plány s proměnou v rezidenční čtvrť. V druhé polovině 19. století mezi sebou obytná a průmyslová výstavba intenzivně soupeřila, což se projevovalo především na severu, odkud postupovala výstavba blokových struktur dodnes stojící rezidenční zástavby. Tyto značné úpravy byly podpořeny stavbou řetězového mostu a brzkým zbořením obou Újezdských bran. Vzniklo zde nové i náměstí a kasárna. I přes pozdní převzetí zdejšího barokního opevnění pražským Magistrátem byla výstavba kolem Vítězné ulice velmi čilá. Vybudováno zde bylo mnoho výstavních patrových budov známých stavitelů, čemuž napomohlo i tehdejší vymezení nové severní hranice Smíchova.

Tou dobou vznikalo i nové centrum Smíchova, jehož poloha byla ovlivněna rozrůstající se Ringhofferovou továrnou. Rozhodující stavbou se stal nový kostel umístěný dle návrhu Josefa Schulze do sousedství Portheimky na pozdější náměstí 14. října. Realizován byl nakonec pseudo-renesanční návrh Antonína Viktora Barvitia a stavba proběhla mezi lety 1881-1885.

Až do 90. let 19. století bylo pro nepříznivý rozdíl svažujícího se terénu od hlavní třídy směrem k řece nábřeží Vltavy vyhrazeno především průmyslu. Vzhledem k častým záplavám se zároveň jednalo o náchylné a poměrně často poškozované území, což mělo být vyřešeno budováním nových ulic na vysokých náspech, zatrubněním Motolského a Radlického potoka a v neposlední řadě výstavbou nábřeží. To bylo postupně stavěno od severu. První vzniklo nábřeží Janáčkovo, na které na jihu navazovalo Hořejší nábřeží ukončené nově postaveým přístavem pro vory a umělým ostrovem - Císařskou loukou.

Rozvoji nové obytné zástavby v 70. letech napomohla hospodářská krize, vedoucí k zániku místních kartounek. Podobný osud byl očekáván i u továren Ringhoffera, což by znamenalo celkový přesun průmyslu mimo Smíchov. Opak byl pravdou a ze západní části Smíchova se stalo druhé průmyslové jádro města. Na východě se rozvíjel pivovar, dnešní Staropramen, který určil rozvržení ulic svého okolí. I přes hospodářskou krizi byl dotvořen obraz Smíchova jako charakteristického průmyslového města 19. století, přinášející značné nároky na bydlení dělníků. Od 70. let zde vznikala významná dělnická kolonie Mrázovka, nabízející v té době velmi vysoký standard bydlení.

Počátkem 20. století byl Smíchov povýšen na samostatné město a byl mu udělen oficiální znak. Ve čtvrti již bylo tou dobou zavedeno elektrické osvětlení, v ulicích jezdily první elektrické tramvaje a do roku 1913 bylo zavedeno i zásobování pitnou vodou. Centrum Smíchova bylo postupně zahušťováno secesními budovami a na smíchovských návrších vznikaly v místech bývalých viničních usedlostí struktury inspirované zahradními městy.

Rapidní rozvoj čtvrti pokračoval i v první polovině 20. století. V roce 1922 byl Smíchov připojen k Velké Praze a po různých změnách se stal sloučením s Karlínem součástí okresu Praha-venkov. Počet obyvatel mírně narůstal a lokalita těžila ze svého významného umístění v centru metropole. Sídlo zde našlo několik ministerstev, byly stavěny nové školy a pojišťovny, vznikl komplex Ženských domovů a sanatorium. Významnou roli ve změnách hrál i kulturní a společenský život Smíchova, ve kterém zastávalo silnou pozici místní dělnické hnutí, v dalších letech vytěžované KSČ. Význam Ringhoffera podniku, přejmenovaného na Ringhoffer-Tatra a akciového pivovaru Staropramen zůstal nezměněn.

Rozvoj probíhal i ve výstavbě sakrální. Od roku 1902 zde bylo sídlo Církve bratrské. V roce 1928 začala v ulici Na Santošce stavba domu J.A. Komenského, sboru československé evangelické církve. V jejím sousedství byl v roce 1934 postaven dům česko-bratrského sboru, původně zamýšlený na Arbesově náměstí. Významnou realizací se stala funkcionalistická přestavba smíchovské synagogy v Plzeňské ulici od Leopolda Ehrmanna, který se podílel i na přestavbě obřadní síně židovského hřbitova na Malvazinkách.

Následovaly snahy o ozdravení čtvrti budováním nových zahradních měst. Opakovaně bylo plánováno přesunutí Ringhofferovy továrny a dalších průmyslových objektů za hranice Smíchova. Vyústěním těchto snah byla částečná asanace starých Košířů. I přes drobné zásahy plánované v centrální části Smíchova nebyl záměr v plné šíři uskutečněn.

V roce 1933 byl dokončen Jiráskův most, jehož umístění rozhodlo o zániku posledních zbytků Buquoyské zahrady. Ve 30. letech vznikaly nové funkcionalistické činžovní domy a podporována byla výstavba malometrážních bytů. Svou kvalitu si zachovala i kolonie Mrázovka a to i přes osud dělnických kolonií v Jinonicích, v Motole, v Košířích a v sousedství hřbitova na Malvazinkách, představujících nejhorší možné životní podmínky té doby.

Poválečné období přineslo Smíchovu organizační změny v rámci obvodního dělení Prahy. Nově se stal součástí obvodu Praha 5, který se od roku 1990 proměnil na dnešní městskou část Praha 5. V této době také začal postupný úbytek obyvatel, podpořený výstavbou modernistických sídlišť na okrajích Prahy. Smíchov se postupně znovu stával spádovou oblastí a přestupním bodem městské hromadné dopravy. Plánována byla další asanace, následovaná transformací v moderní město sestávající z dominant tvořených veřejnými budovami. Součástí plánů bylo i přesunutí závodů ČKD Tatra Smíchov. Vzniklo tak mnoho územních a regulačních plánů, jejichž realizace proběhla opět pouze ve velmi malém rozsahu. Charakter Smíchova tak zůstal prakticky nezměněn, potvrzující pověst vzdorovité dělnické čtvrti.

Následující rozvoj se nesl v duchu vznikajících dopravních staveb, spečetujících osud čtvrti. Ostatní stavební vývoj byl tou dobou prakticky přerušeno. Postaveno tak bylo pouze nové metro, Barrandovský most a Strahovský tunel, následovaný na začátku 21. století tunelem Mrázovka. Z Anděla byl odveden automobilový provoz a z místa se stala důležitá křižovatka tramvajové dopravy. Na vývoj Smíchova měl v dalších letech významný vliv architekt Ivo Oberstein, jehož roli v oblasti urbanistického rozvoje postupně převzal ateliér Karla Pragera. O jehož vlivu se zmiňuji v další části této práce.

Porevoluční vývoj Smíchova přinesl do čtvrti změnu sociální skladby obyvatelstva. Na významu začala růst síla terciérní sféry, jejímž vlivem byl podpořen silící kontrast vzniku moderní zástavby vůči zákoutím ve kterých se zastavil čas někdy v průběhu 19. století. Koncem 20. století postupně utichala i průmyslová výroba, širší měrou zachovaná pouze pivovarem Staropramen. Symbol Ringhofferových strojírny (pozdějšího ČKD Tatra) ukončil výrobu v 90. letech, následovaný v roce 1998 postupnou demolicí továrních budov. Náhradou jim byl vznik nákupního centra, v jehož sousedství vznikl Nouvelův Zlatý Anděl, vymezující současnou podobu křižovatky Anděla. I přes tyto zásahy v podobě nejmodernější architektury doby, určil rozvoj dopravních staveb osud Smíchova, který zůstal rozkrájeným slepencem, tvořícím osamocené ostrovy zástavby křižovaných neutuchajícím proudem dopravy. Potvrzení tohoto obrazu jasně vykresluje situace nedaleko bývalých Ringhofferových závodů, mezi Strahovským tunelem a Mrázovkou, vytvářející regulérní území nikoho.

Rozkol čtvrti podpořený vývojem závěru 20. století pokračuje prakticky dodnes. V jižní části tento trend představuje výstavba na území bývalých brownfieldů, kde postupně vzniká nová smíchovská čtvrť. Ta se pomocí pitoreskní imitace snaží o návaznost na blokovou zástavbu minulých století a i přes svůj potenciál příliš neřeší místní problémy. Naopak je nálepkovaná pozlátkem ideálního bydlení, které se reálně nachází v sejetí neutišené zátěže dopravně přetížených uzlů. Otázkou tak je, zda podobné zásahy akorát nepovedou k zániku zdejšího typického sociálního mixu a z místa se tak v budoucnu nestane pouze bezduchý kancelářský ráj. (24) (25) (26)

Müllerova mapa Čech, 1720

stabilní katastr, 1842

plán polohy a výšek královského hlavního města Prahy, 1889

Jüttnerův plán, 1816

polohopisný plán královského města Prahy se Smíchovem a Karlínem, 1869

orientační plán královského hlavního města Prahy a obcí sousedních, 1909-1914

výškopisný plán hlavního města Prahy s okolím, 1920-1924

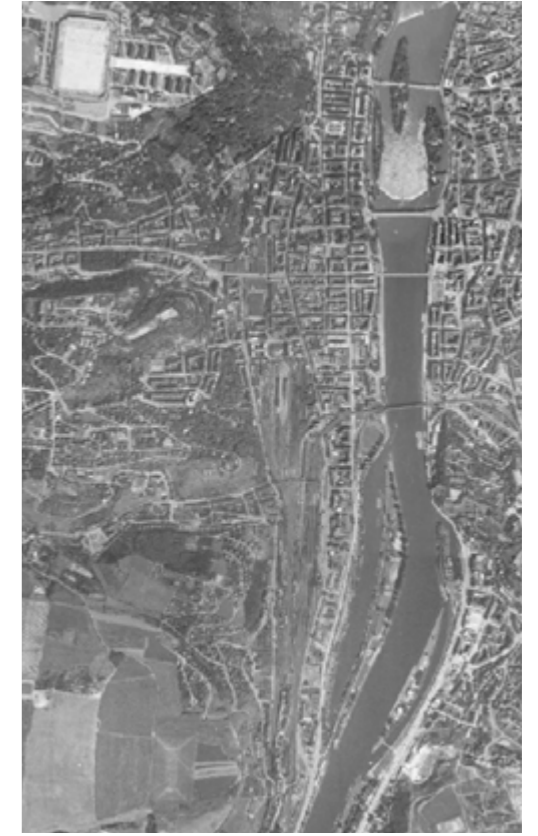
orientační plán hlavního města Prahy s okolím, 1938

plán Prahy, 1944

ortofotografie, 1953

ortofotografie, 1966

ortofotografie, 1938

ortofotografie, 1945

ortofotografie, 1975

ortofotografie, 1988-89

pohled na část Smíchova s kartou Portheimů, 1867

zdroj: Archiv hl. m. Prahy/aktualne.cz

pohled na areál Ringhofferovy továrny, 1895

zdroj: Archiv hl. m. Prahy/idnes.cz

vila Portheimka, 1935

zdroj: ČTK/aktualne.cz

Ženské domovy, 1937

zdroj: ČTK/aktualne.cz

pohled na Smíchov z Petřína, 1900

zdroj: Archiv hl. m. Prahy/aktualne.cz

pohled na Smíchov z Dívčích hradů, 1925

zdroj: Archiv hl. m. Prahy/aktualne.cz

dům U Zlatého anděla, 1940

zdroj: ČTK/aktualne.cz

smolení sudů v pivovaru Staropramen, 1947

zdroj: ČTK/aktualne.cz

pohled do Nábřežní ulice, nedatování

zdroj: Archiv hl. m. Prahy/aktualne.cz

pohled na silnici na Smíchově u Lihovaru, 1934

zdroj: Archiv hl. m. Prahy/aktualne.cz

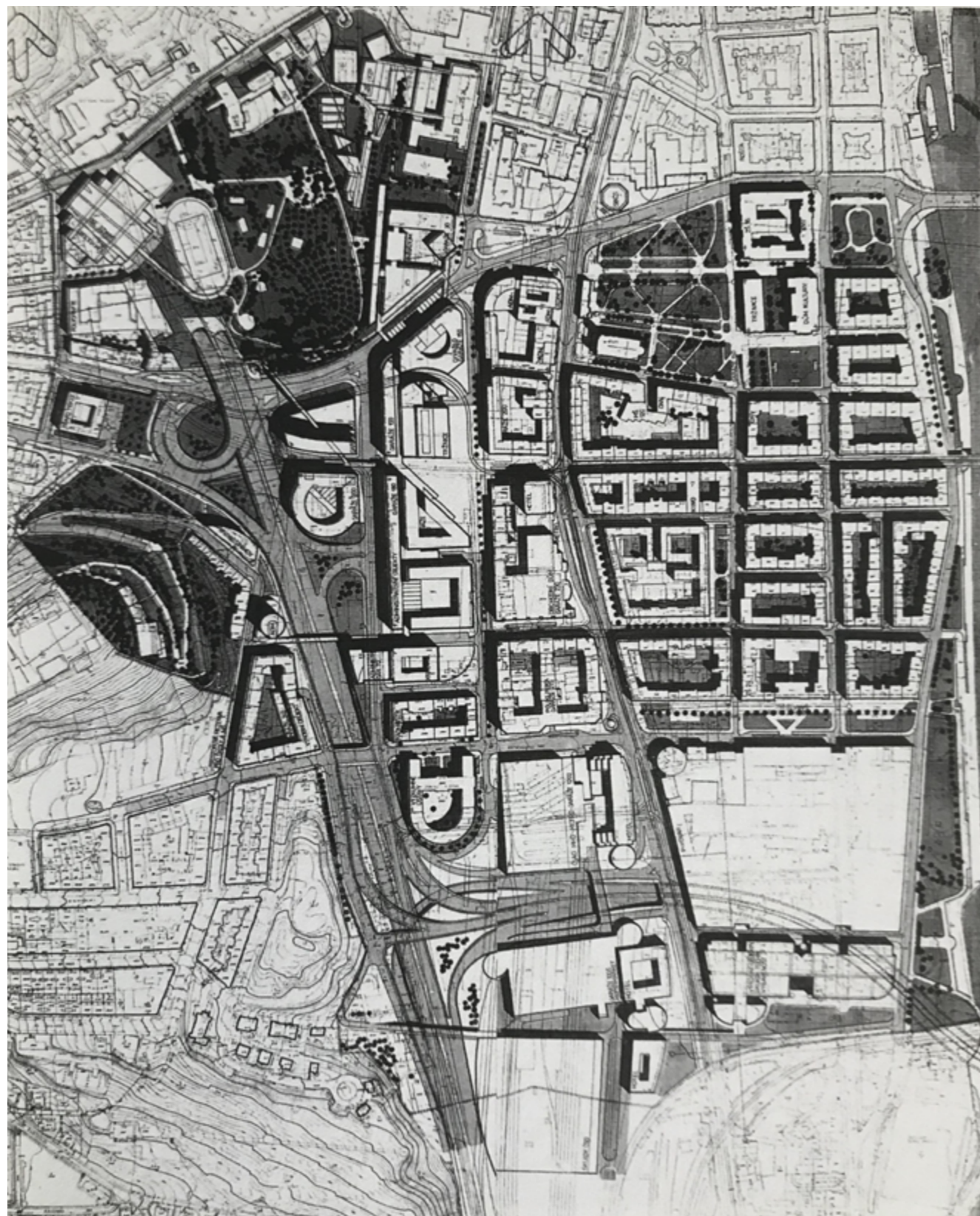
demolice domů na křižovatce ulic Plzeňské a Nádražní, 1980

zdroj: ČTK/aktualne.cz

pohled na stavbu metra na Smíchovském nádraží, 1981

zdroj: ČTK/aktualne.cz

Praha-Smíchov, PÚ VHMP, vedoucí projektu Karel Prager, 1989 - urbanistická studie centrální části

zdroj: Historický atlas měst České republiky, Praha-Smíchov, Praha 2013
 ofoceno: VOŘLÍK, P., BRŮHOVÁ, K.,
 Nepostavená architektura osmdesátých let,
 ČVUT v Praze, Praha, 2020

Minulé vize Smíchova

Smíchov měl v druhé polovině 20. století projít zásadními proměnami. Doznívající návrhy počítající s asanací čtvrti a radikálními řešeními dopravních tepen se v 90. letech střetly s kritikou, ze které se urodilo několik protinávrhů na citlivější přístup k místu, především v oblasti bourání a automobilové dopravy. Stranu zastupující v očích mladší generace „staré myšlení“ v této době nejvýrazněji představoval Karel Prager a jeho ateliér GAMA. Nejhlasitějšími kritiky se stali členové D. A. studia společně s uskupením Zlatí orli. Soukromou sférou byl pak následně inciovaný i návrh Jeana Nouvella. (27)

Jak je již zmíněno v přechozí kapitole, poválečná situace přinesla do osudu Smíchova mnoho otazníků. Primární snaha byla zaměřena na vyřešení problémů okolo průmyslových podniků, které měly být z čtvrti nadobro odebrány, měla proběhnout asanace a vyřešena dopravní situace. Doprava v této době začínala růst na intenzitě a její vyřešení bylo pro místní poměry zásadní. (25) (27)

Karel Prager a ateliér GAMA na situaci reagoval velmi radikálně. Oproti původním plánům, které počítaly s vedením kapacitní silnice v zeleném pásu kolem Vltavy, se jeho tým rozhodl umístit dopravu za železniční koleje kousek od míst, kudy v současné době probíhá tunel Mrázovka, avšak povrchově. Plán kromě napojení na Barrandovský most počítal i s obří křižovatkou vedoucí do plánovaného tunelu do Nuslí. Tato řešení navazovala na ZÁKOS, který byl do revoluce podstatným dokumentem v rámci plánování dopravní sítě města.

Součástí projektu ze 70. let byla rovněž extrémní asanace území, během které bylo počítáno se zbouráním prakticky celého Smíchova. Pragerův ateliér navrhoval výstavbu obřích monobloků se smíšenými funkcemi, které měly obsahovat různorodou veřejnou vybavenost, avšak bez sebemenšího respektu k stávající struktuře. Dle svědectví bývalého pragerova spolupracovníka, architekta Stýbla, které je k nalezení v knize *Nepostavená architektura osmdesátých let* od Petra Vorlíka a Kláry Brůhové, považoval Prager takový postup za správný. O klasické blokové struktuře totiž uvažoval jako o nevhodné pro jiné funkční formy, než je bydlení. Náznakem možné podoby je vzniklá budova banky na Smíchově, která jako solitér pracuje s obytným domem navazujícím na okolní blok. S tím ovšem kritici zásadně nesouzněli a vyčítali Pragerovi zastydlost v minulých dobách.

V 90. letech přišlo studio s upraveným plánem. Ten sice přistupoval ke Smíchovu citlivěji, co se bourání týče, avšak bez výrazných úprav dopravního řešení. (27)

D. A. studio, Zlatí orlí,
výkres veř. prostranství

zdroj: d3a.cz

D. A. studio, Zlatí orlí,
urbánní bloky

zdroj: d3a.cz

Hlavními kritiky plánu se stalo uskupení **Zlatí orlí a Obecní dům**, představovanými Romanem Kouckým, Jaroslavem Zimou, Petrem Malinským, Ivanem Kroupou, Jiřím Hůrkou a dalšími. Proti Pragerovi se vymezili již na výstavě zamýšleného projektu představené roce 1990 ve vile Portheimka.

V následující době vznikl v rámci projektu spolupracujícího **D. A. studia a Zlatých orlů** nový plán, přímo reagující na agresivitu Pragerových řešení. Přínosným byl pro citlivější přístup k dopravě, na jejímž řešení spolupracovali architekti s dopravním inženýrem Václavem Malinou. Ačkoliv si výsledný projekt kladl ambicióznější cíle na sklidnění dopravy celého Smíchova, podařilo se uskupení alespoň částečně ovlivnit budoucí podobu realizované návaznosti Strahovského tunelu. Původně se totiž vedení silnice směřující na Barrandovský most považovalo za realizovatelné pouze povrchově.

Důležitou součástí projektu bylo také dotvoření urbánní struktury Smíchova, který se měl stát plnohodnotnou součástí Prahy. Zajímavé řešení vzniklo kolem řeky, vůči které se čtvrť svým uspořádáním otevírá a koresponduje s ní.

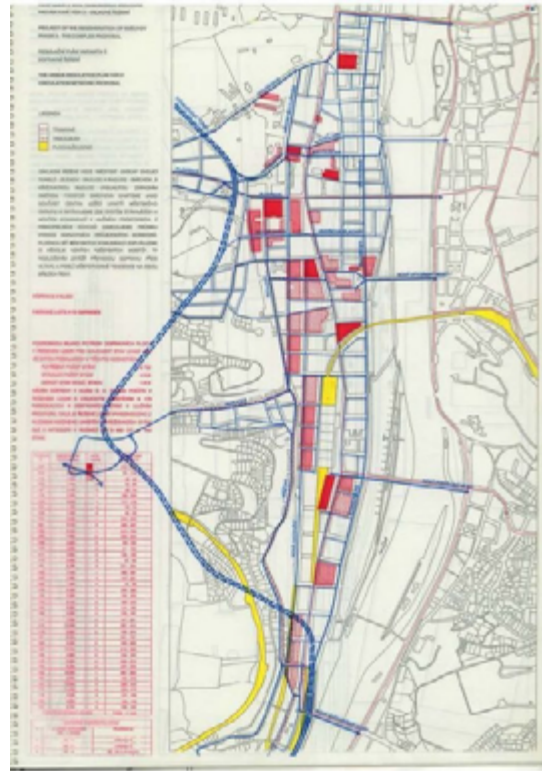
I přes následně nerealizovaný urbanistický projekt, se v dalších letech podílelo D. A. studio na návrhu obchodního centra Nový Smíchov, vystavěného v prostoru bývalé Ringhofferovy továrny. (27) (28)

Jean Nouvel ve stejné době pracoval na studii podobného rozsahu. Ta vznikla z iniciativy smíchovského pivovaru a konsorcia zahraničních bank a počítal s lineárním formováním nové zástavby čtvrti. Dopravní tepny pak měly být vedeny středem Smíchova.

Návrh pracuje s morfologií místa a akcentuje její vliv na okolí. Zajímavostí plánu je zakončení navržené struktury u Smíchovského nádraží a uvolnění nábřeží pro parkové úpravy.

I přes nerealizování tohoto záměru se Nouvel do podoby Smíchova zapsal návrhem budovy Zlatého Anděla, tvořící výraznou dominantu této křižovatky. Dalším projektem, který ovšem zůstal pouze na papíře, pak měla být administrativní budova vedle železničního mostu na Hořejším nábřeží, kde je dnes plánována stavba hotelu. (27) (29)

Zajímavostí zmíněných návrhů je snaha o zintenzivnění propojení s pravým břehem Vltavy. Tento odkaz by mohl být do budoucna naplněn nejen probíhající stavbou Dvoreckého mostu, vedoucího do Podolí, ale případně i možným vznikem pěší lávky mezi železničním a Palackého mostem. Ta by mohla být tvořena starou konstrukcí původního Výtoňského mostu.

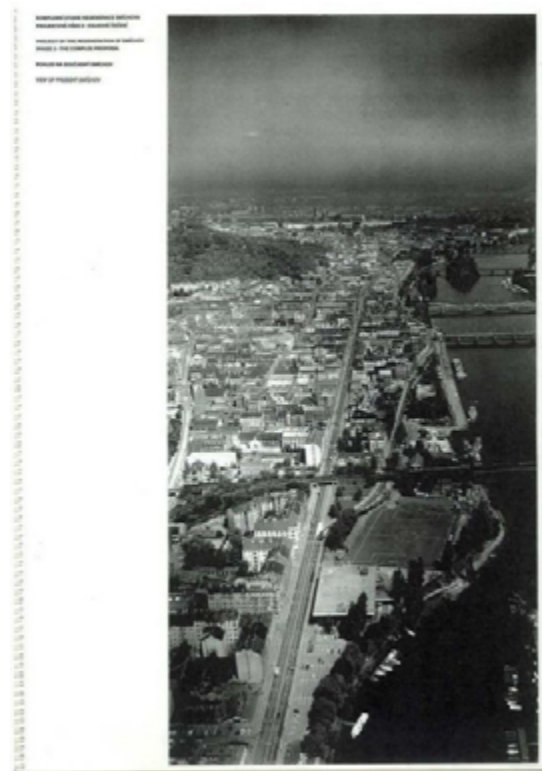
D. A. studio, Zlatí orlí,
dopravní řešení

zdroj: d3a.cz

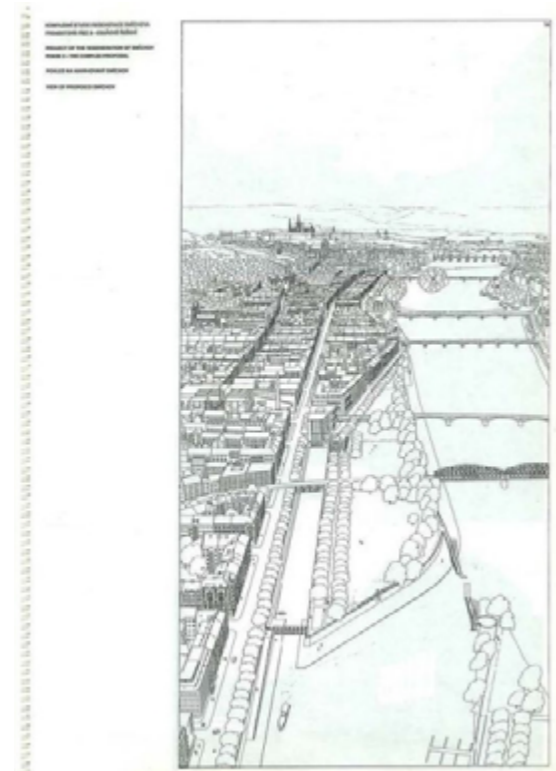
D. A. studio, Zlatí orlí,
perspektivy

zdroj: d3a.cz

D. A. studio, Zlatí orlí,
letecký snímek nábřeží

zdroj: d3a.cz

D. A. studio, Zlatí orlí,
perspektivní pohled na nábřeží

zdroj: d3a.cz

Jean Nouvel, 1991
celková situace

zdroj: jeannouvel.com

Jean Nouvel, 1991
perspektivní zobrazení

zdroj: jeannouvel.com

Jean Nouvel, 1991
zákres do fotky, křižovatka
Anděl

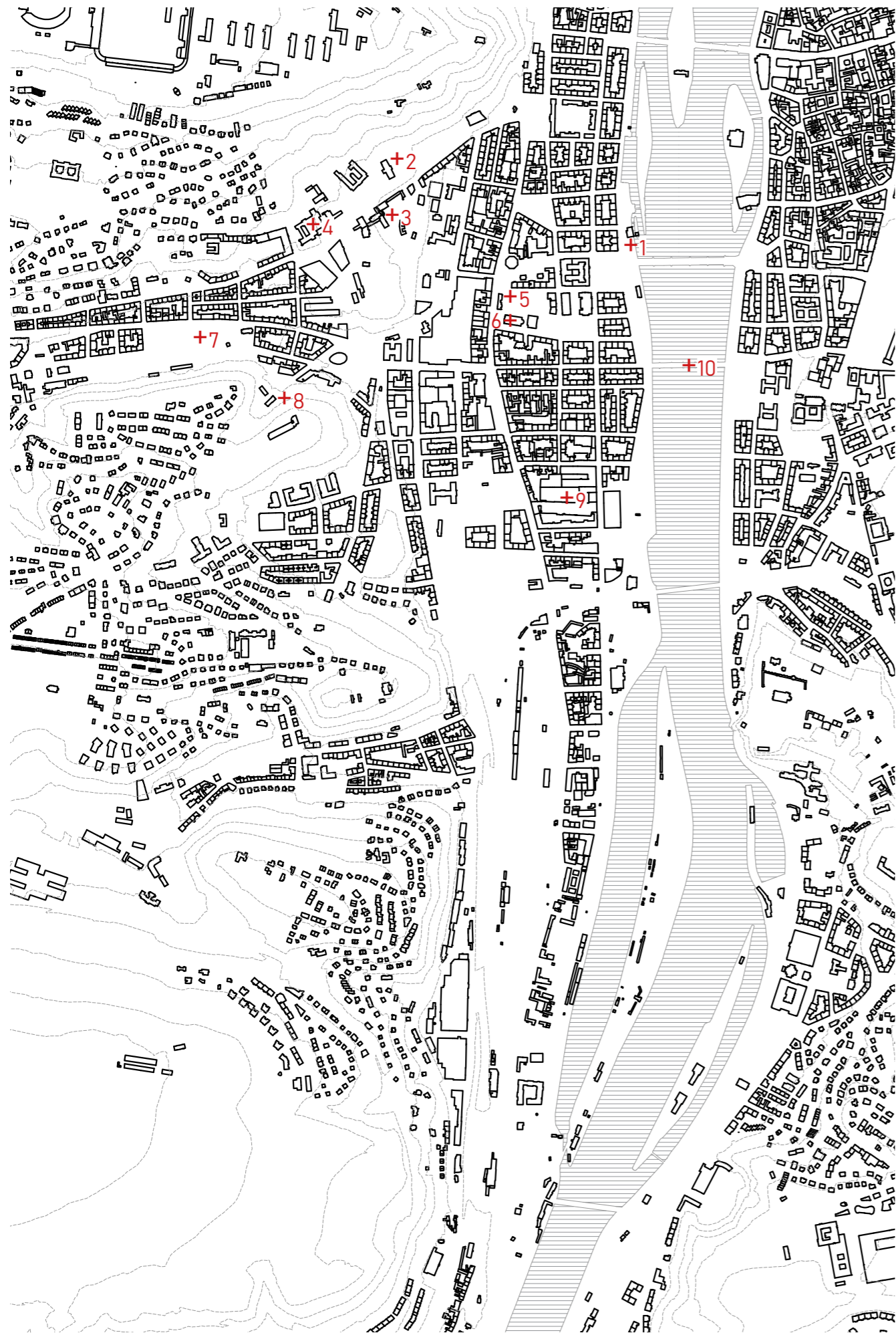
zdroj: jeannouvel.com

Jean Nouvel, A8000
nerealizovaný projekt
administrativní budovy na
nábřeží

zdroj: idnes.cz

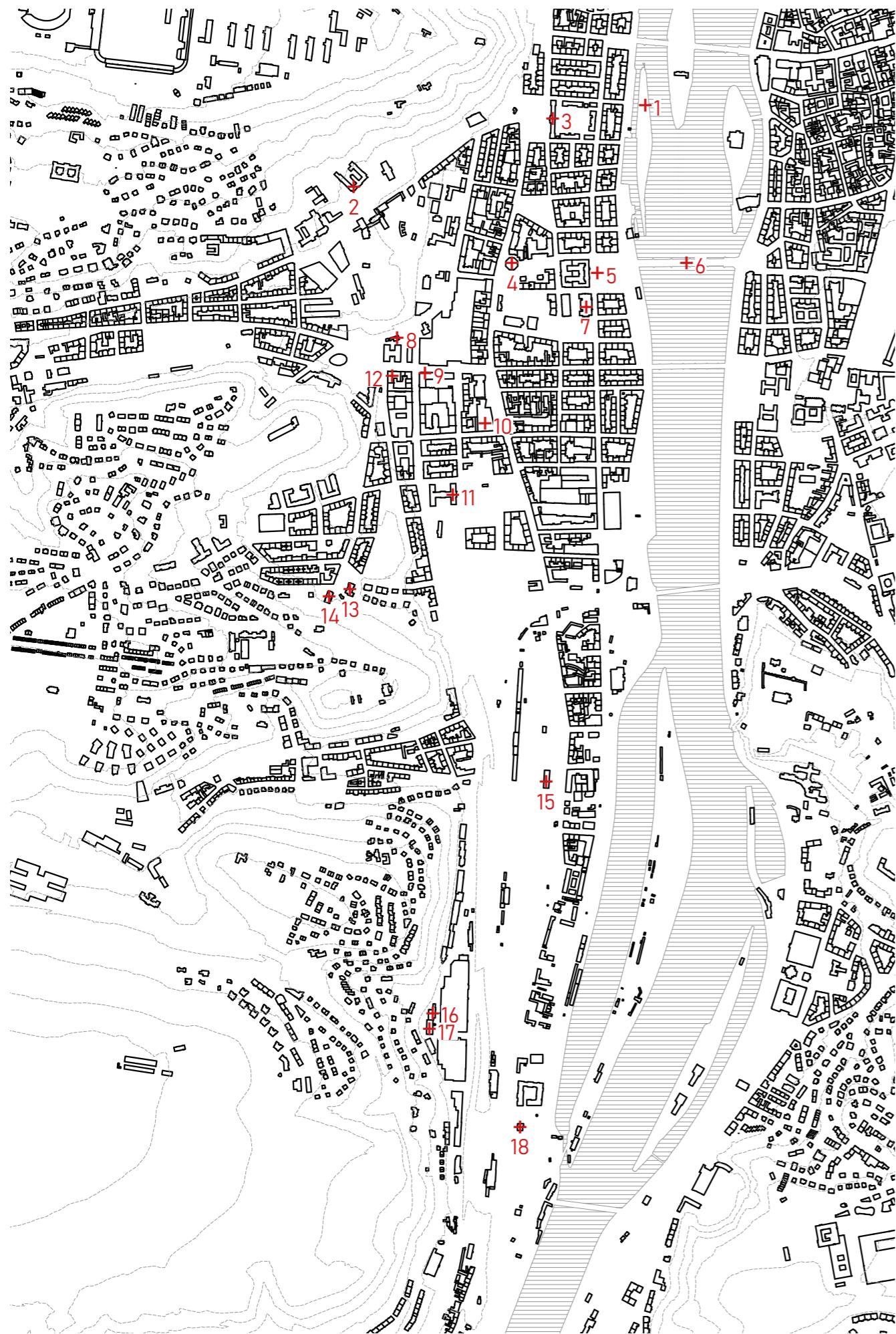
Analýzy

Významné stavby postavené do roku 1900

- 1 **vodárenská věž**
renesanční věž z roku 1562, vzniklá na místě původního Petržilkova mlýna
- 2 **letohrádek Kinských**
pozděně klasicistní vila s prvky empíru z roku 1831 dle návrhu Heinricha Kocha, park dokončen roku 1849, dnešní název Musaion, sídlí zde Národpoisné muzeum
- 3 **dívčí klášter Sacre Coeur**
klasicistní areál z roku 1872, dle návrhu Václava Lásky, původně viniční usedlost, součástí kostel Nejsvětějšího srdce Páně z roku 1884 dle projektu P. G. Béhuna
- 4 **Gabriel Loci**
beuronský klášter dokončený roku 1891, součástí je kostel Zvěstování Páně, ve 20. století sloužil potřebám pošty, dnes prázdný, nový majitel zde plánuje postavit hotel
- 5 **Portheimka**
barokní letohrádek dle návrhu Kiliána Ignáce Diezenhofera z roku 1728, měl sloužit jeho rodině, v 18. století zařízena novým majitelem rokoková zahrada a klasicistní dostavba, v 19. století zde sídlila továrna, od 20. století galerijní využití
- 6 **kostel sv. Václava**
novorenesanční trojlodní bazilika podle návrhu Antonína Viktora Barvitia z roku 1885, stojí na původním místě kostel sv. Filip a Jakuba
- 7 **Malostranský hřbitov**
původní hřbitov z roku 1680, pro Malou Stranu sloužil od roku 1787-1884, nachází se zde kostel Nejsvětější Trojice z roku 1837
- 8 **Bertramka**
bývalá viniční a hospodářská usedlost z 18. století, později upravena jako klasicistní předměstská vila manželi Duškovými, které zde navštívil W. A. Mozart, dnes opuštěná a ve špatném stavu
- 9 **pivovar Staropramen**
areál z roku 1871, ochranná známka zaregistrována od roku 1911, funkční dodnes
- 10 **Palackého most**
novorenesanční most z roku 1878, podle projektu Bedřicha Münzbergera a Josefa Reitera, původně tudy veden koněspřežná tramvaj, dnes dvoukolejná tramvajová trať, během bombardování v roce 1945 poškozen, v roce 1950 opraven do dnešní podoby a rozšířen

zdroje: wikipedia.cz, bahnpohy.cz
 kol. MUKA, J., ŠAMÁKOVÁ, E.,
 ABC kulturních památek
 Československa, Panorama, Praha, 1985

Významné stavby z 20. století

- 1 **úpravy Dětského ostrova**
původně Židovský ostrov, úpravy dle Františka Sandera z roku 1927, který projektoval zdymadla a úpravy jižního cípu ostrova. Severní část vznikla dříve na počátku 20. století, cípu směrem k mostu Legíí domnino socha Vltava podle návrhu Josefa Pekárka
- 2 **škola sluchově postižených Holečkova**
mateřská, základní a střední škola z roku 1901 v historizujícím slohu
- 3 **Justiční palác (původně Albrechtova kasárna)**
klasicizující palác na náměstí Kinských, celý komplex dokončen roku 1902, na místě bývalé divadelní arény Pavla Švandy ze Semčic a hostince Eggenberk
- 4 **banka na Arbesově náměstí**
banka a činžovní dům dle návrhu Karla Pragera a Zbyška Stýbla, náznak záměru proměny Smíchova uvažované Pragerem
- 5 **krajský úřad Středočeského kraje**
novobarokní budova bývalého zemského úřadu z roku 1905, interiéry nesou znaky secese
- 6 **Jiráskův most**
funkcionalistický železobetonový most z roku 1932, podle návrhu Vlastislava Hofmana a Františka Mencla
- 7 **Národní dům a tržnice**
historizující budova se secesními detaily z roku 1909 s přidruženou secesní budovou tržnice, autor Alois Čenský, dnes důležité kulturní centrum Smíchova, v tržnici se nachází pobočka městské knihovny
- 8 **zámeček baronky Ringhofferové**
původní klasicistní dům, přestavěn začátkem 20. století Osvaldem Polívkou do secesní podoby, dnes obklopen vjezdem do Strahovského tunelu a hotely
- 9 **smíchovská synagoga**
přestavba původní synagogy z roku 1930, autor Leopold Ehrmann, funkcionalistický styl
- 10 **stanice metra Anděl**
stanice z roku 1985, Metroprojekt Praha, původní název Moskevská, pak Lidická, dnes Anděl, vestibul ražený, dnes zde stojí budova od Jeana Nouvela
- 11 **areál Ženských domovů**
konstruktivistická stavba z roku 1936, autoři Vlastimil Lada a Josef Hlaváček
- 12 **Křížikova tovární budova**
jedna z posledních dochovaných továrních budov na Smíchově, podle návrhu Maxe Spielmanna z roku 1914, fasáda ve stylu secesního klasicizmu

zdroje: wikipedia.cz, kr-stredocesky.cz, starismichov.cz
pamatkovykatalog.cz
LUKEŠ, Z. , Praha Moderní II, Velký průvodce po architektuře,
1900-1950 / Levý břeh. Paseka, Praha, 2013

- 13 **modlitebna Českobratské církve evangelické**
neoklasicistní dům z roku 1931, dle ideového návrhu Filipa Křížka, dopracovaného jeho synem Jaroslavem, poslední rekonstrukce realizována ateliérem MCA
- 14 **Husův sbor**
funkcionalistická stavba z roku 1935, dle návrhu architektů Sobotky a Vachaty
- 15 **Smíchovské nádraží**
funkcionalistická nádražní budova z roku 1956, dle návrhu Jana Závorky ml. a Jana Žáka. Nahradila původní nádrží z 19. století, které leželo severněji. Ve vestibulu výrazná freska Richarda Wiesnera, v podzemí se nachází stanice metra linky B, ta byla do roku 1988 i stanicí konečnou, stanice je hloubená, v příštích letech by mělo nádraží projít proměnou a vzniknout by zde měl nový terminál Smíchov od architektů A69
- 16 **archiv Ústřední sociální pojišťovny**
funkcionalistický dům z roku 1936, dle návrhu Františka Alberta Libry a Jiřího Kana, dnes patří pod Českou správu sociálního zabezpečení, v zadní části obří sál s kartotékami, dodnes funkční
- 17 **administrativní budova Škodových závodů**
budova ve slohu moderního klasicismu od Adolfa Foehra z roku 1922, dnes ve správě České správy sociálního zabezpečení, v meziválečném období zde sídlil penzijní úřad
- 18 **Zlíchovský lihovar**
rozšířený původní lihovar z roku 1907, varna s komínem kulturní památkou, dnes soukromá galerie Davida Černého

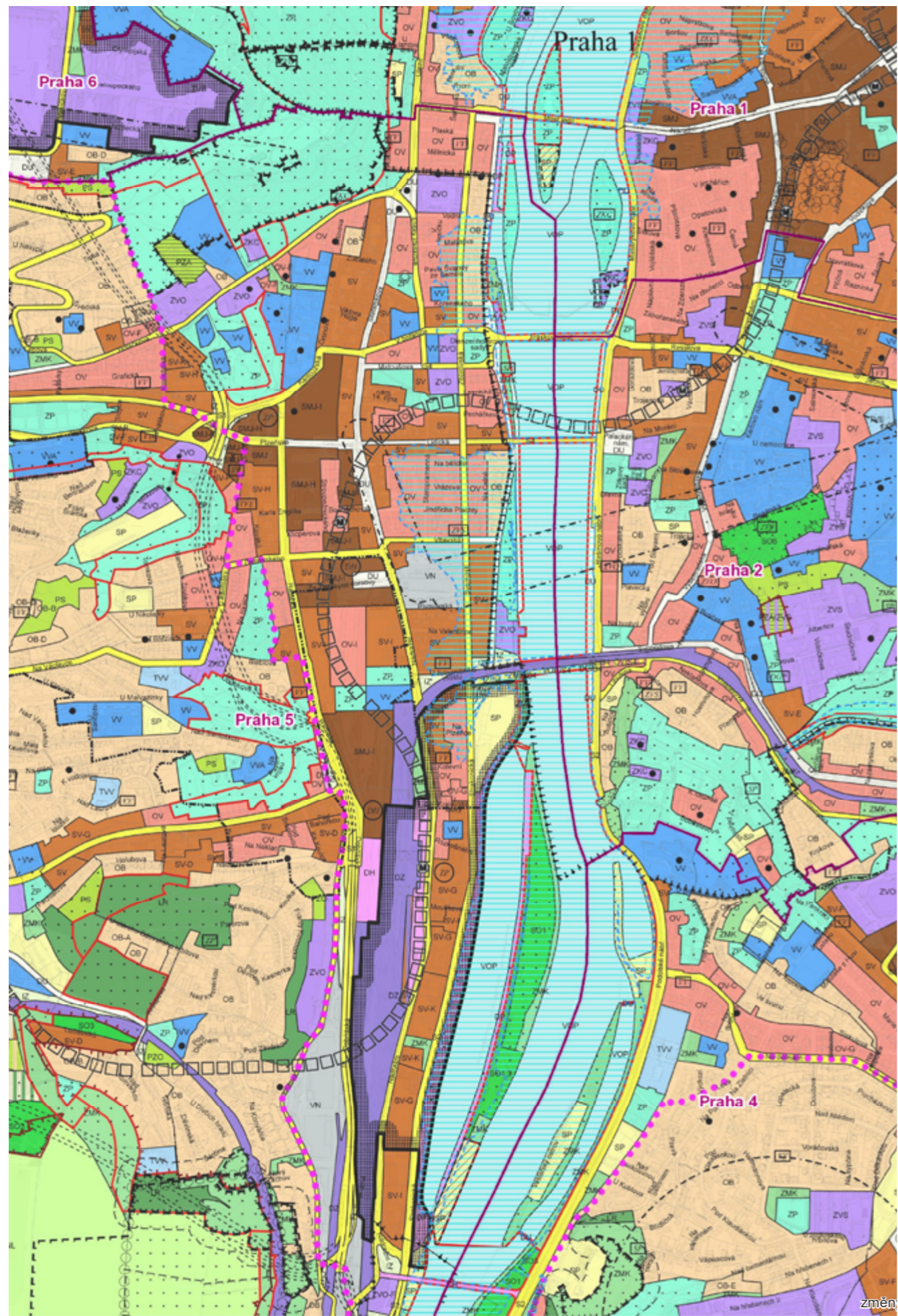
zdroje: wikipedia.cz, kr-stredocesky.cz, starysmichov.cz, pamatkovykatalog.cz, LUKES, Z., Praha Moderní II, Velký průvodce po architektuře, 1900-1950 / Levý břeh. Paseka, Praha, 2013

Vybrané stavby z 21. století + budoucí záměry

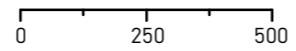
- 1 **obchodní centrum Nový Smíchov**
projekt D. A. studia z roku 2001, nahradil původní objekt Ringhofferovy továrny
- 2 **Zlatý Anděl**
projekt administrativní budovy Jeana Nouvela z roku 2000, vytváří nový severní vstup stanice metra Anděl
- 3 **Five! Office building**
projekt z roku 2011, dokončený v roce 2017, navržený studiem QUATRA ARCHITEKURA, investor Skanska, spodní část tvořena pův. vozovnou
- 4 **Factory Office Center**
administrativní budova od studia A8000, rekonstrukce a dostavba původního bloku, dokončení v roce 2009
- 5 **400 ASA gallery**
rekonstrukce původní trafostanice z roku 2021 od studia Atelier Hoffman, projekt z roku 2013, dnes zde sídlí galerie, kavárna a ateliér
- 6 **Smíchov city**
projekt nové čtvrti jižní části Smíchova, investor Sekyra Group, první část v realizaci, podíl mnoha architektonických ateliérů, masterplan dle A69
- 7 **terminál Smíchov**
návrh studia A69, nový dopravní terminál, část původní budovy by měla být zachována, předpokládaný termín dokončení 2026, investor Praha
- 8 **centrála Správy železnic**
nová centrála v místě stávajícího autobusového nádraží, investor SŽ, vítěz soutěže z roku 2021 studio William Matthews Associates
- 9 **nový Výtoňský most**
návrh vzešlý ze soutěže od studia 2T engineering, s.r.o, kompletní nahrazení stáv. kce, zachování pilířů, přidání nové koleje, předpokládané dokončení 2029
- 10 **Šemíkův břeh**
návrh multifunkčního areálu od studia Fiala + Nemeč, s.r.o, investor SABRE, a.s. plánované nahrazení stávajícího sportovního centra Erpet jižně od železničního mostu, součástí by mělo být i vyřešení náplavky, funkční parter
- 11 **Polyfunkční areál Smíchov**
studie v území býv. areálu ČSAD Smíchov od ateliéru Hlaváček & Partner, s.r.o, investor CWI Smíchov, s.r.o a Urban Developers and Investors, s.r.o
- 12 **BD V Botanice**
první soutěž v rámci Pražské developerské společnosti, návrh nájemního bytového domu v sousedství Portheimky, vítěz soutěže bod architekti, předpokládané zahájení 2024-2027
- 13 **Lihovar Smíchov**
developerský projekt Trigema Development, s.r.o., ve výstavbě, předpokládané dokončení 2025, součástí soukromá galerie Davida Černého (již v provozu)
- 14 **Dvorecký most**
návrh Atelier 6. vzešlý ze soutěže, spolupráce s Krištofem Kinterou, investor hl. m. Praha, ve výstavbě, předpokládané dokončení 2025

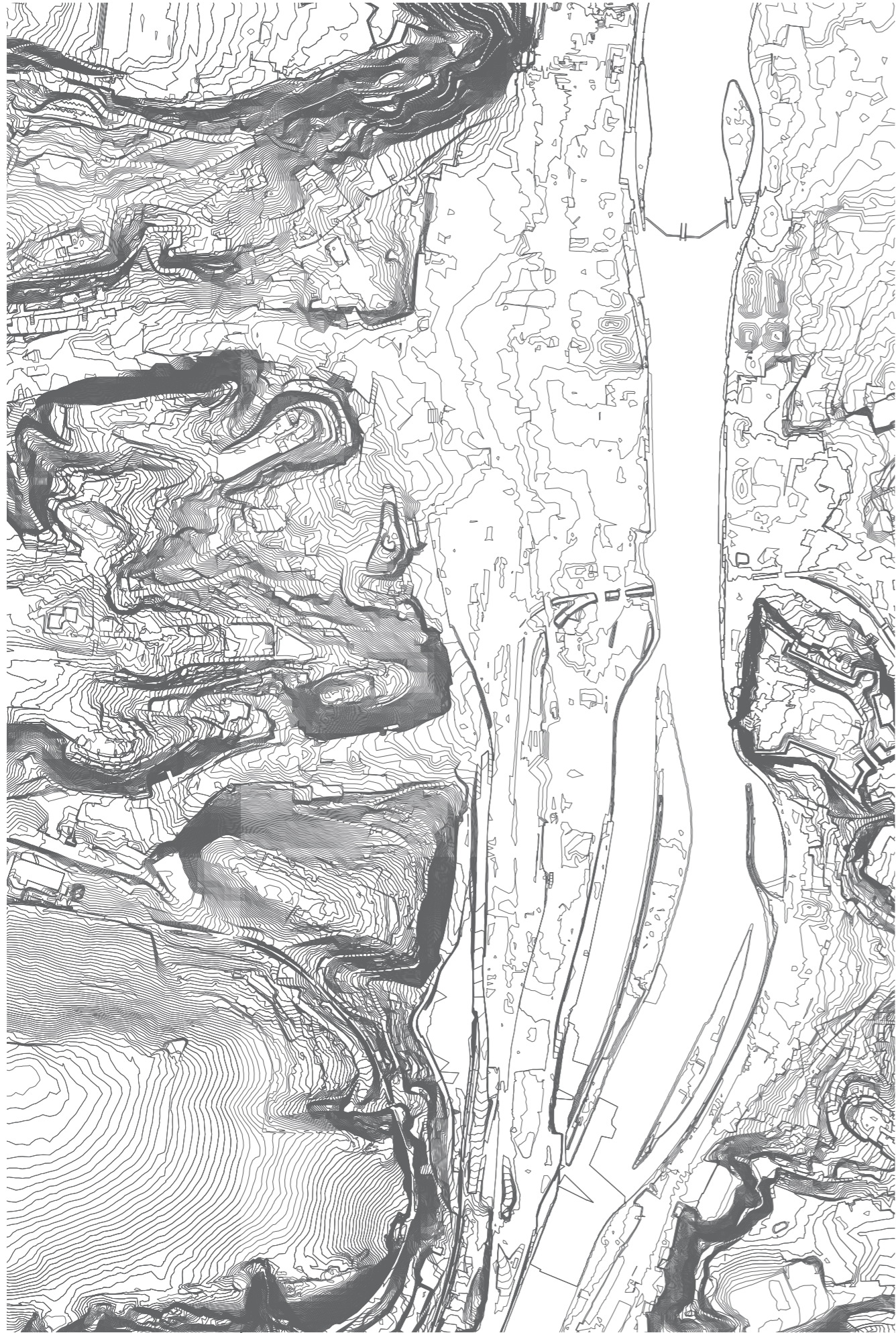
zdroj: archiweb.cz, iprpraha.cz, pdspraha.eu, sekyragroup.cz, lihovar-smichov.cz

Platný územní plán

zdroj: geoportalpraha.cz, IPR hl. m. Prahy

Morfologie

Železnice, tramvaj, metro

Smíchov je důležitým tranzitním bodem lidí směřujících z jihozápadní části Prahy a okolí do centra. Nejvytíženějšími uzly jsou zastávky Anděl a Smíchovské nádraží. U Anděla se nachází autobusové nádraží Na Knížecí, které bude v následujících letech přesunuto do plánovaného terminálu Smíchov, kde vznikne přestupní stanice pro vlak, metro, tramvaj a autobus.

Západní kopce jsou s centrální částí Smíchova často propojeny autobusovými linkami. Z Radlic, Motola a Barrandova jsou vedeny tramvajové trati, které dále pokračují směrem na Malou stranu nebo přes Palackého most na Nové město. Přes Smíchovské nádraží a Anděl je vedeno metro linky B a obě zastávky jsou přestupní na další druhy dopravy. Obecně jsou na Smíchově zastoupeny všechny v Praze dostupné druhy veřejné dopravy.

Specifickou je pak lanovka, která spojuje hotel pod Mrázovkou s jejím vrcholem. Je dostupná nejen hostelovým hostům, ale i veřejnosti.

Z Císařské louky je také možné využít přívoz směřující na náplavku Hořejšího nábřeží a Výtoň

Zastávky

1	Lihovar	- tram + bus
2	Smíchovské nádraží	- tram, vlak, bus, metro
3	Plzeňka	- tram
4	Na Knížecí	- tram, bus, metro
5	Anděl	- tram, bus, metro
6	Bertramka	- tram + bus
7	Zborovská	- tram + bus
8	Arbesovo náměstí	- tram + bus
9	Švandovo divadlo	- tram + bus

Ostatní

10	Přívoz
11	Lanovka

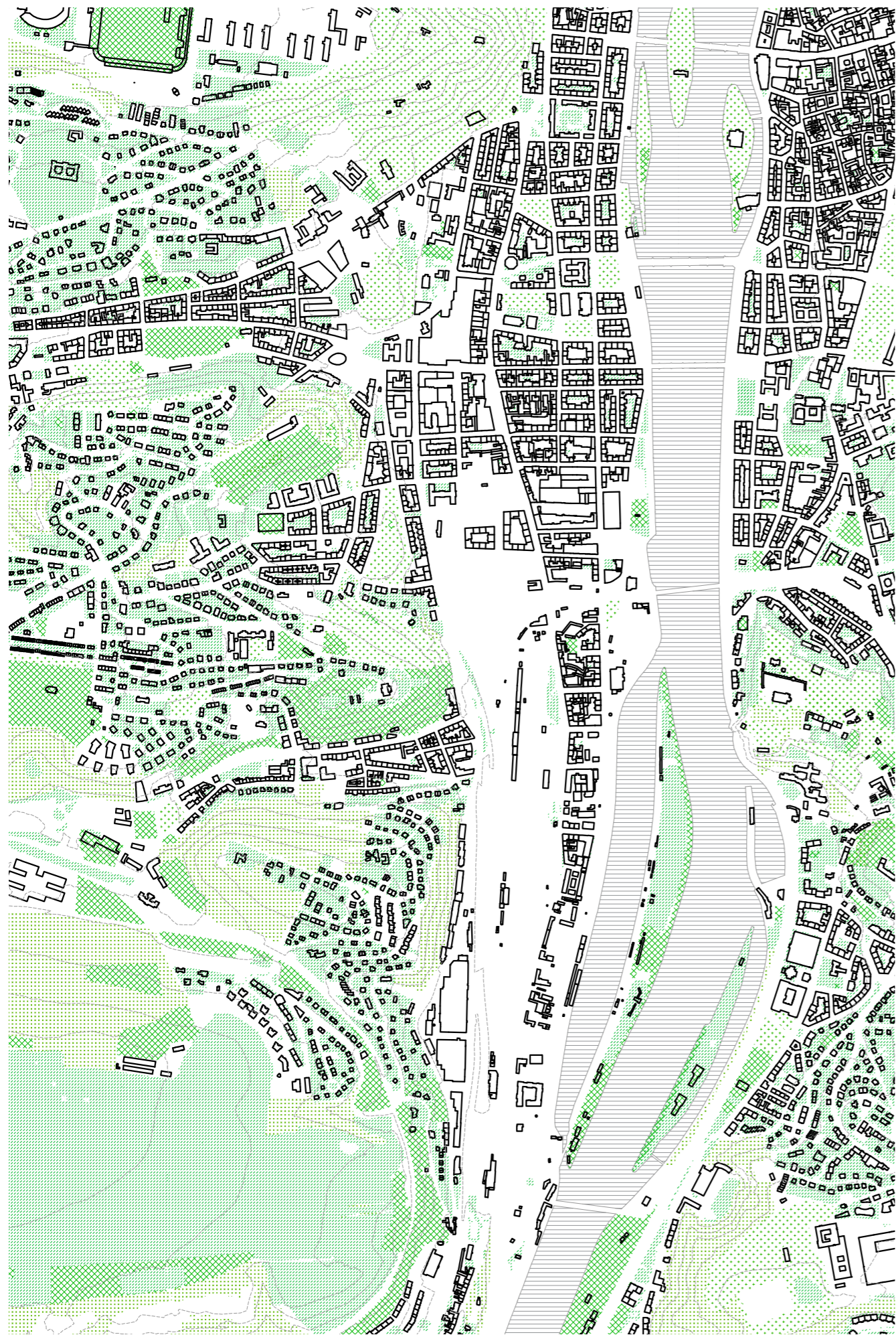
Silniční síť

Doprava představuje pro Smíchov značné zatížení, především osobní automobilová. Čtvrť se na jihu potýká s nárazníkovou zónou pro obyvatele dojíždějící ze Středočeského kraje a okrajových částí Prahy. Pod Barrandovskou skálou se tak kříží kromě městského okruhu ještě radiála vedoucí od Barrandova a Strakonická. Tato tepna se dále dělí u bývalého lihovaru, kde vznikají dva koridory vedoucí skrz Smíchov směrem na městský okruh a do centra.

Od západu je provoz silně zátížen na silnicích vedoucích skrz Motolské údolí a Radlice. Důvodem je nedokončená Radlická radiála, spojující vnitřní a vnější městský okruh. I přes komplikovanost řešení se ovšem s dostavbou radiály počítá, což by mělo ulehčit situaci především v okolí Anděla a přilehlých Košířích. Převládající část této dopravní stavby by pak měla být vedena pod zemí.

Velmi vytíženou křižovatkou v severní části čtvrti je vyústění městského okruhu ze Strahovského tunelu, který dále pokračuje tunelem Mrázovka směrem na Barrandovský most a Strakonickou. Zároveň z něj vedou sjezdy do centra a na Motol. Svou dimenzí se jedná i přes částečné zatunelování o značnou bariéru místa. V budoucnu by měla proběhnout optimalizace ulice Plzeňská, která je plánovaná jako městský bulvár.

Dopravě se nevyhnulo ani nábřeží, podél kterého probíhá výrazná bariéra již zmíněné tepny v podobě pokračující Strakonické, na kterou se u pivovaru napojují silnice vedoucí z Motolského údolí a Radlic. Ta se kříží u Jiráskova mostu, odkud jedním směrem pokračuje na druhý břeh Vltavy, a druhým, s o něco klidnějším tempem, pak také na Malou Stranu.

Systém zeleně

Systém zeleně reflektuje průmyslovou minulost Smíchova, kdy je jižní část značně poznamenána brownfieldy a transformačními zónami, ve kterých se převážně vyskytuje náletová zeleň.

Kopce na západní straně čtvrti jsou zelené, kombinující parkové, lesní a zatravněné plochy. Zeleň je zde výrazně zastoupena díky morfologii, plánování bydlení v 20. století a jako odkaz viničních usedlostí a zahrad z předchozích století.

Původní rekreační charakter Smíchova je patrný v podobě pozůstatků zahrad v jeho centrální části. Zde se dochovaly fragmenty původního zazelenění, které je patrné na plochách několika náměstí a ve veřejných prostranstvích severní části čtvrti. Nábřeží Vltavy následuje podobný vzorec, který je podporován současným rekreačním trendem aktivního využívání řek v centrech měst, i tak se zde zároveň nachází zmiňovaná rušná dopravní tepna.

Veřejná správa

Hlavním nedostatkem je decentralizované rozmístění úřadu pro městskou část Praha 5, který je rozhozen do několika budov. V budoucnu by proto bylo vhodné dosáhnout jeho sjednocení do společné budovy v dobré návaznosti na MHD.

Budovy veřejné správy

- 1 Česká správa sociálního zabezpečení
- 2 úřad MČ Praha 5
- 3 městské státní zastupitelství
- 4 úřad MČ Praha 5
- 5 krajský úřad Středočeského kraje
- 6 velvyslanectví Rakouské republiky
- 7 krajský soud v Praze

zdroj: uap.iprpraha.cz

Školství

Mateřské školy

- 1 MŠ U Železničního mostu
- 2 MŠ Náměstí 14. října 9a
- 3 MŠ Santoška
- 4 MŠ Na Pláni
- 5 MŠ Kroupova
- 6 Ekoškolka Děvínek

Základní školy

- 7 ZŠ + MŠ Kořenského
- 8 ZŠ + MŠ + SŠ Holečkova
- 9 FZŠ + SOŠ Drtinova
- 10 ZŠ + MŠ Grafická
- 11 ZŠ Santoška
- 12 ZŠ Montesorri Archa

Střední školy a gymnázia

- 13 Smíchovská střední průmyslová škola a gymnázium
- 14 gymnázium Na Zatlance
- 15 gymnázium Christiana Dopplera*

Školská zařízení pro další vzdělávání

- 16 ZUŠ Štefánikova 19
- 17 DDM Praha 5

Kultura

Kulturní nabídka na Smíchově se skládá převážně z komerčních soukromých provozů s menší mírou variability. Místo postrádá zázemí většího galerijního či společenského centra. Z výrazné divadelní minulosti zůstala zachována pouze scéna Švandova divadla.

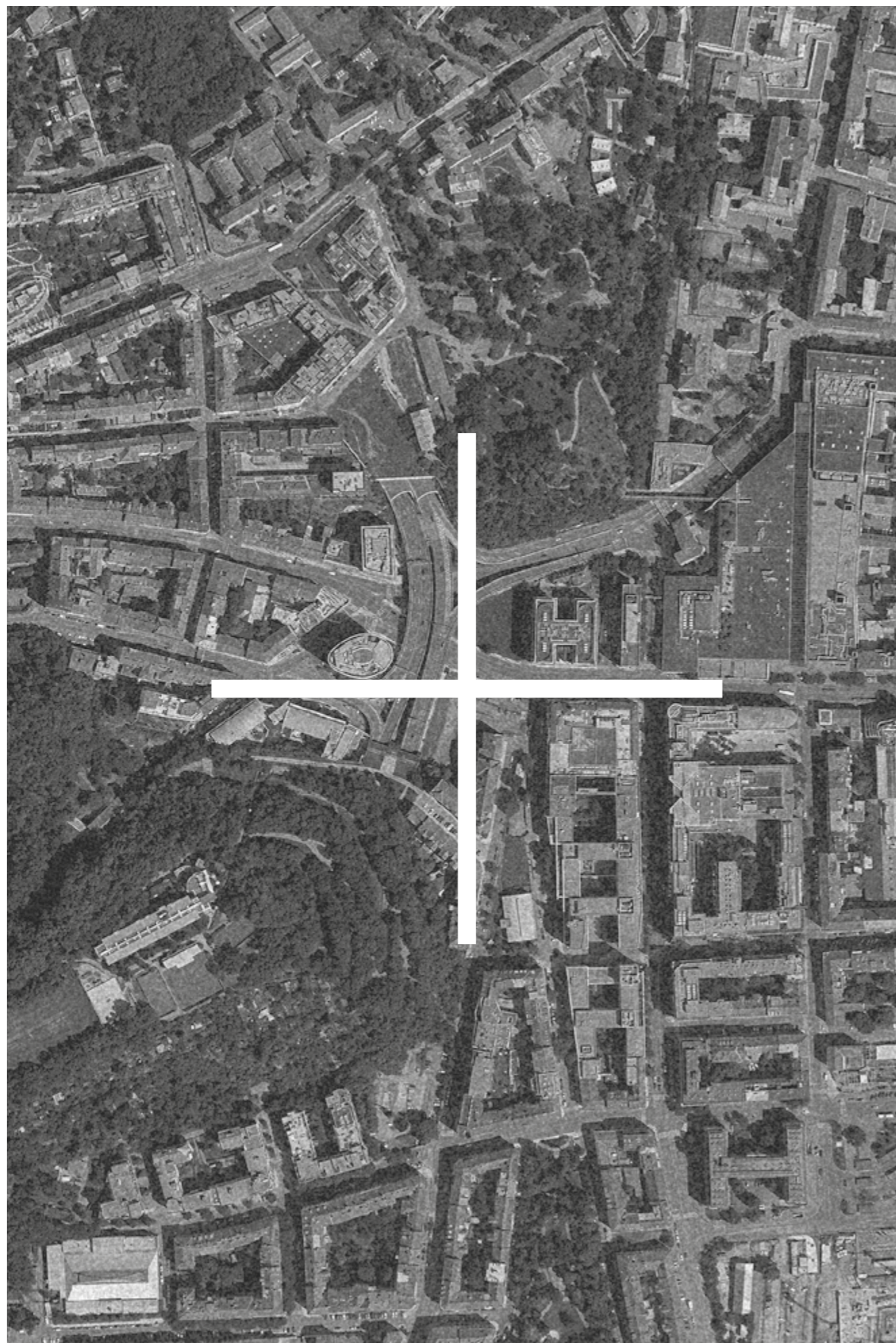
Potenciálem pro rozšíření kulturních zařízení by mohly být plochy podél nábřeží. V rámci plánované výstavby v jižní části Smíchova se totiž s rozvojem kulturní nabídky příliš nepočítá. Umístění institucí kulturního významu je poměrně nahodilé a kromě muzea umístěného do letohrádku Kinských, nejsou tyto provozy ani příliš reprezentativní. Chybí jasné středisko přesahující význam lokálního centra kultury.

Významným bodem Smíchova je vila Bertramka, která je spojována se jménem W. A. Mozarta. Jedná se o turisticky atraktivní cíl, v současné době ovšem z provozních důvodů a vzhledem k technickému stavu nepřístupný. Nepříznivá je i přístupová cesta, vedoucí skrz parkoviště autobusů pod dálničním nadjezdem.

Kulturní zařízení

- 1 Národopisné muzeum Národního muzea
- 2 Švandovo divadlo
- 3 Jazzdock
- 4 Futurum music bar + Národní dům na Smíchově
- 5 pobočka městské knihovny
- 6 Portheimka - Galerie D
- 7 Galerie Jiřího Švestky
- 8 Cinema City Nový Smíchov
- 9 Cinestar Anděl
- 10 Království železnic
- 11 hudební klub Pekelnej bar
- 12 vila Bertramka
- 13 pobočka městské knihovny
- 14 Manifesto
- 15 Radlická kulturní sportovna
- 16 Phenomen Music Bar
- 17 návštěnické centrum Staropramen
- 18 komunitní prostor Smíchov
- 19 Underdogs
- 20 komunitní centrum louka
- 21 Meetfactory
- 22 Musoleum

zdroj: uap.iprpraha.cz

Vybraná lokalita v rámci Smíchova

Pro návrhovou část vybírám lokalitu vedle sjezdu ze Strahovského tunelu, u křižovatky ulic Plzeňské a Kováků. Na místě se v současné době nachází proluka, kde stávala bývalá továrna na sirky a později škola. Dnes místo slouží jako parkoviště.

V bezprostřední blízkosti se nachází gymnázium Na Zatlance a různé administrativní budovy, hotely a nákupní středisko. I přes velmi příznivou návaznost na okolní systém veřejné dopravy se v podstatě jedná o vnitřní periferii města, umocněnou nekoordinovaným rozvojem okolní zástavby.

Místo je v současnosti definováno změť křižovatek, nadjezdem a obecně silným dopravním zatížením. Svým charakterem se blíží zbytkovému prostoru, který jako by nikomu nepatřil a sloužil pouze k parkování aut a autobusů. Zarážejícím je fakt, že se přitom jedná o přímou spojnici Anděla a Klamovky, nebo že tudy z Anděla vede nejkratší cesta k Bertramce, smíchovské Sokolovně nebo na Malostranský hřbitov. Navzdory tomu se místu většina obyvatel čtvrti vyhýbá a volí cestu tramvají. Stav nepomáhá ani stav okolních ulic, které nejsou uživatelsky velmi přívětivé.

Naproti zvolené parcele, u sjezdu z tunelu Mrázovka, se skrývá zámeček baronky Ringhofferové. Tomu, kromě těsného sousedství nadzemního vedení silnice, nepomáhá ani blízkost administrativní budovy Smíchov Gate a hotelu ibis, které secesní vilu schovávají za svými zády. Tyto dvě stavby jako by potvrzovaly bariérový efekt lokality a bránily rozvinutí města na úkor dopravě. Potvrzením této skutečnosti a dalším přídatkem se následně stala nedávno dokončená administrativní budova Green point, umístěná do meziprostoru sjezdu Strahovského tunelu.

Místo je kromě výše zmíněných charakteristik zatíženo sociálními problémy spojenými s bezdomovectvím a drogově závislými lidmi, kteří se v minulosti koncentrovali v nedalekých squatech. Dnes jsou některá z těchto míst zdemolována a nahrazena novou zástavbou, bez širšího řešení problematiky. Podporujícím faktorem přítomnosti těchto osob jsou pak kontaktní centra, která zbývají jako poslední v celé Praze. Těch se ovšem městská část chystá zbavit, jelikož nechce nést odpovědnost celého města za péči o drogově závislé.

I přes nedávný rozvoj okolní výstavby by tak lokalita potřebovala radikální zásah upřednostňující potřeby místních před potřebami motoristů. Stávající struktura se totiž svým charakterem příliš neliší od „špinavých“ továrních budov, kterých se ve většině případů podařilo ze čtvrti odstranit.

podhled od výjezdu ze Strahovského tunelu

Pohled z Kartouzské ulice

výhled na Mrázovku od parkoviště autobusů

pohled na cestu vedoucí od Bertramky na Anděl

400 ASA Gallery

zakočení ulice Na Zatlance

křižovatka Mozartovy a Plzeňské

Pohled sjezd a „světlík“ cesty vedoucí k hotelu a Bertramce

pohled do vnitrobloku

nadjezd Plzeňské a pohled na administrativní centrum Green Point

výhled z gymnázia Na Zatlance

výhled z gymnázia Na Zatlance

Pollakova sirkárna

zdroj: usedlosti.ctrnactka.net

reklama Pollakových továren

zdroj: vseradice.cz

Pollakova sirkárna

Jednalo se o třetí z továren Aarona Pollaka, která vznikla roku 1856 na Smíchově v ulici Plzeňská. Umístěna byla do pozdně klasicistní budovy z roku 1845.

Úspěch továrníka Pollaka byl založen na výrobě sirek zabalených do vysouvacích krabiček, což bylo v té době novinkou. Kromě toho byl však továrník známý i negativně, a to pro nevhodné zacházení s dělníky nebo pro zaměstnávání žen a dětí manipulujících s toxickým fosforem. O těchto poměrech se ve svém díle, Sňatky z rozumu, zmiňuje i Vladimír Neff. Továrníkovo skutečné jméno je v knize pozměněno.

Pollakova firma byla silně zasažena krachem Vídeňské burzy, po kterém továrna na Smíchově ukončila svůj provoz.

Po ukončení výroby odkoupila budovu Smíchovská obec, která zde založila školu. Školní funkci naplňoval dům až do 60. let 20. století, kdy musel být zbourána. Od té doby je zde proluka. (30)

situace dělnické kolonie Mrázovka

zdroj: czumalo.wordpress.com

pohled na typický dům

zdroj: czumalo.wordpress.com

dělnická kolonie Mrázovka

Dnes již zaniklá kolonie nad výjezdem z tunelu Mrázovka, která se svým charakterem řadila mezi nejrepresentativnější dělnická bydlení v Praze. Vznikat začala v roce 1869 a hlavním iniciátorem se stala Společnost pro stavbu dělnických obydlí, která se podílela například i na stavbě podobné kolonie v Holešovicích. Investory byli převážně provozovatelé místních kartounek, za přispění dalších několika podniků. Podstatným z nich byla společnost Františka Ringhofferera, která po krizi získala v kolonii hlavní podíl.

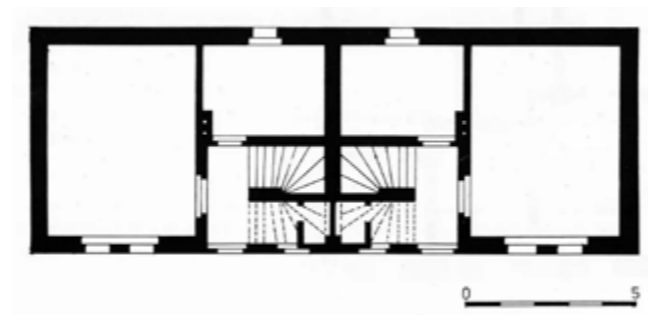
Kolonie vznikala ve vlnách, díky čemuž zde vyrostlo několik typů domů. Ty se lišily svými standardy a tím pádem i kategoriemi dělníků, kteří je obývali. Svou polohou ve svahu byla struktura nejen dobře provětrávána, ale i osvětlená sluncem. To společně s předem daným urbanismem utvářelo funkční sociální mix a pravděpodobně napomáhalo udržení vyššího standardu zdejšího života, obzvláště v porovnání s jinými dělnickými koloniemi.

V roce 1909 zde stálo 42 domů se 194 byty a 962 obyvateli. I přes památkovou ochranu byla kolonie v roce 1981 bez náhrady zbořena. Následná revitalizace v parkovou plochu proběhla až mezi roky 2004-2007. (31) (32)

kresba Mrázovky od Michala Brixie

zdroj: czumalo.wordpress.com

půdorys typického podlaží

zdroj: czumalo.wordpress.com

Autorský text

Návrh se zabývá narušeným blokem na křížení ulic Kováků a Plzeňské. Snahou je předložit řešení dnes nevyhovujícího stavu, který je podřízen dopravní stavbě v jeho těsném sousedství. Plocha je nyní využívána jako parkoviště a společně se svým okolím vytváří prostor působící periferním dojmem.

Předkládané řešení cílí k navrácení lokality zpět do fungování města a narušení zaběhnutého vnímání jejího okolí. Vytvořena je vybavenost celočtvrtového charakteru s návazností na místní budovu gymnázia. Návrh se pomyslně odkazuje na bývalou dělnickou kolonii a její komunitní život, který se snaží v místě znovu podnit.

V průběhu projektování jsem dospěl k rozhodnutí vycházet z podmínek nabízených místem. Z toho důvodu v území nebourám, ale pouze do něj vkládám nové struktury.

Kromě vymezeného bloku návrh odbíhá i k dalším tématům a uvažám o možné budoucnosti místa. Jedná se primárně o vytváření nových spojení, překonávání bariér a „vyrovnávání sil“ mezi chodci a automobily.

Urbanistické řešení reflektuje budoucí dostavbu Radlické radiály a uvažovanou proměnu Plzeňské ulice. Přejímá předpokládané sklidnění dopravy v místě a schematicky dotahuje úpravy uličních profilů až k Radlické. Oproti předložené studii od ateliéru A69 transformuji navrhovaná křížení u ulic Mozartova a Plzeňská. Ta jsou nyní, i za cenu menší plynulosti dopravy redukována.

Dalšími kroky jsou navrácení obousměrného provozu do ulice Kartouzská a ubrání jednoho silničního pruhu v ulici Plzeňská směrem do centra. Ulici Kováků na jejím severním konci zaslepují, čímž vzniká nová piazzeta.

Průjezdnost územím zůstává prakticky stejná. Za cenu nižší kapacity silnic ovšem vzniká širší možnost úprav veřejných prostor pro pěší uživatele města.

Jedním z cílů bylo vytvoření chybějícího propojení Mrázovky s parkem Sacré Coeur. Za tímto účelem navrhuji víceúrovňovou lávku procházející částí řešeného bloku. Ta svou formu nabízí uživatelům více možných cílů. Kromě pouhého překonání údolí je do něj možná i sejít nebo přímo využít nabídky navržených domů.

V rámci řešení tohoto spojení se dotýkám i parcely vedle letohrádku hraběnky Ringhofferové, která dnes nemá žádné účelné využití a je prázdná. Z toho důvodu sem umísťuji schodišťovou věž s výtahy sloužící jako mezník nového propojení. Volné prostranství následně uvažuji jako parkovou plochu pomyslně protahující Sacré Couer přes nájezdy mostu a ulici Kartouzská.

Důležitým a rozsáhlým prostorem je i samotná plocha pod mostní konstrukcí. Ta dnes kromě parkování autobusů, aut a kontejnerů nemá praktické využití. Snahou proto bylo dokázat nabídnout tento sám o sobě zajímavý prostor jinému účelu. Projekt si nedává za cíl doslovně definovat jeho úpravu. Změna probíhá primárně v úrovni zpevněných ploch, které materiálově sjednocuje a ruší jasně dané funkční vymezení.

Stejně jako nyní se zde kříží automobily, které zde ale nově neparkují, a chodci. Těm je místo nabízeno k přenesení dějů z interiéru navržených staveb. Mohou se zde konat výstavy, trhy, přednášky, sportovat, hrát divadlo, či dělat cokoliv dalšího. Pro činnosti vyžadující jistou míru kontroly je do prostoru umístěna lehká ocelová konstrukce navazující na věž lávky. Tu je možné v případě potřeby uzavřít. Její přesné určení však cíleně nepředkládám.

Narušením jednotnosti nového povrchu jsou vloženy body zeleně, které kopírují tvar výřezů křížení mostních sjezdů.

Samotný blok je řešen jako polootevřený. Jeho jižní část navazuje na provoz gymnázia, které doplňuje o novou tělocvičnu, jídelnu, šatny a hlavní vstup z vnitrobloku. Návrh rozšiřuje stávající školní dvůr a umožňuje bezbariérové užívání gymnázia. V nejvyšší části přístavby školní budovy jsou následně umístěny městské byty, které jsou uvažovány k nájmu pracovníky ve školství.

Do severní části bloku umísťuji kulturně komunitní centrum, které nabízí prostor nejen ke vzdělávání, ale i trávení volného času a poskytování služeb pro širší veřejnost. Za tímto účelem kombinuje vnitřek centra velké plochy studoven, knihovnu, multifunkční sál, komunitní dílny a kuchyni, bar, ale i bezprahové centrum a sociální poradny. Celek je opět doplněn městským bydlením, které je uvažováno formou BTRTO („built-to-rent-to-own“)

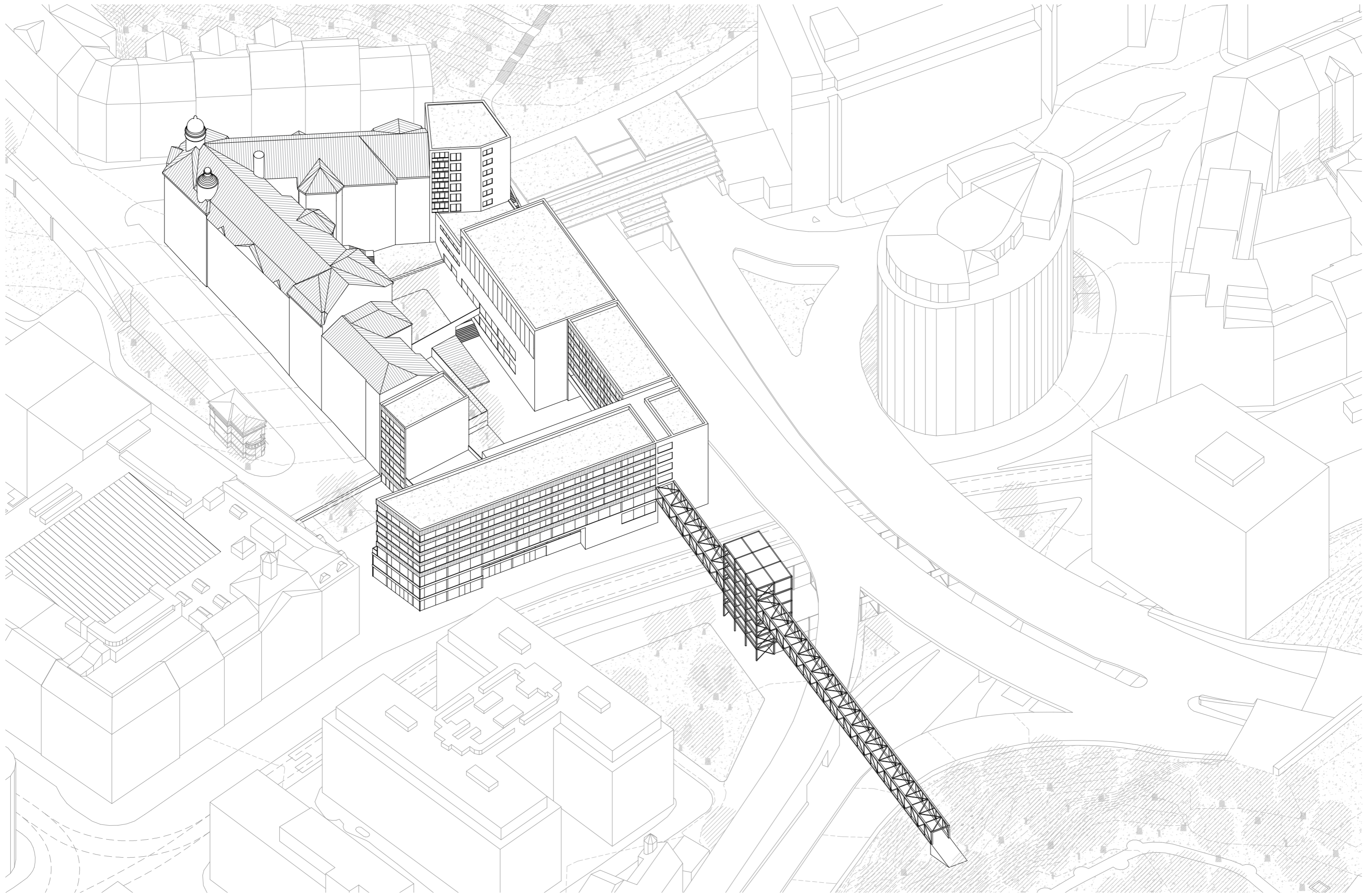
Společně tvoří struktura kooperující celek vytvářející nové lokální centrum. I přes na první pohled uzavřenou formu nabízí mnoho spojení s děním vnějšího světa. Snahou bylo vytvoření zákoutí, která svého jasného charakteru dosáhnou až budoucím děním.

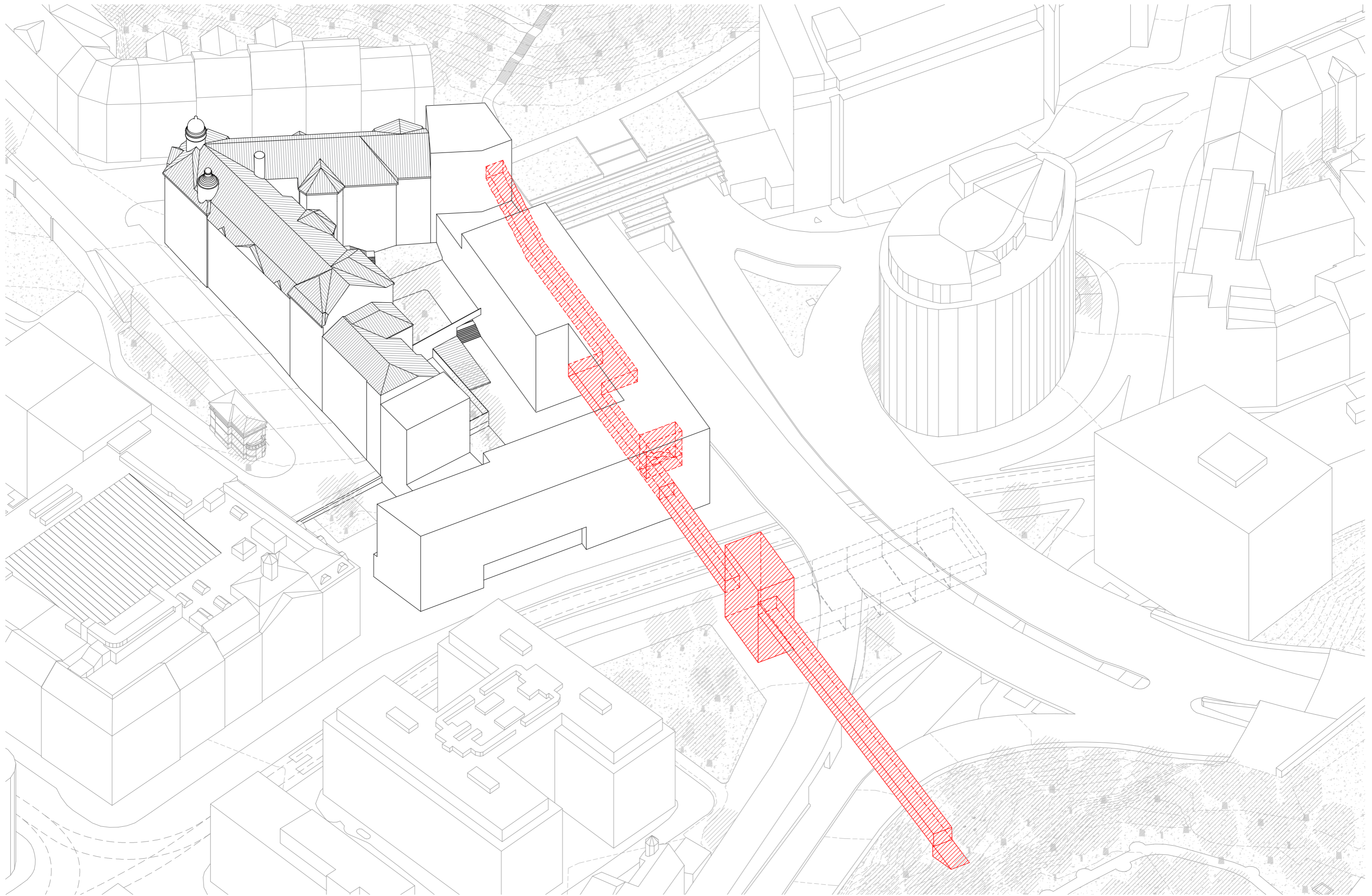
Z důvodu lepší přehlednosti je následná prezentace projektu rozčleněna do tří částí. Ty jsou řešeny tak, aby mohly být realizovány v různých fázích a fungovat nezávisle na sobě.

1 - školní jídelna a tělocvična

Funkčně vychází z existujícího návrhu dostavby gymnázia. Rozdílné je umístění na pozemku a urbánní usazení v rámci celku.

Návrh kromě jídelny a tělocvičny nabízí i nový hlavní vchod, centrální šatny, posilovnu a parkovací a skladové plochy.

Se stávající budovou gymnázia je navrženo propojení pomocí podzemního tunelu, z jídelny pak přímým napojením přes 1. nadzemní podlaží školy. Projít se dá i novým vchodem na vnitřní dvůr.

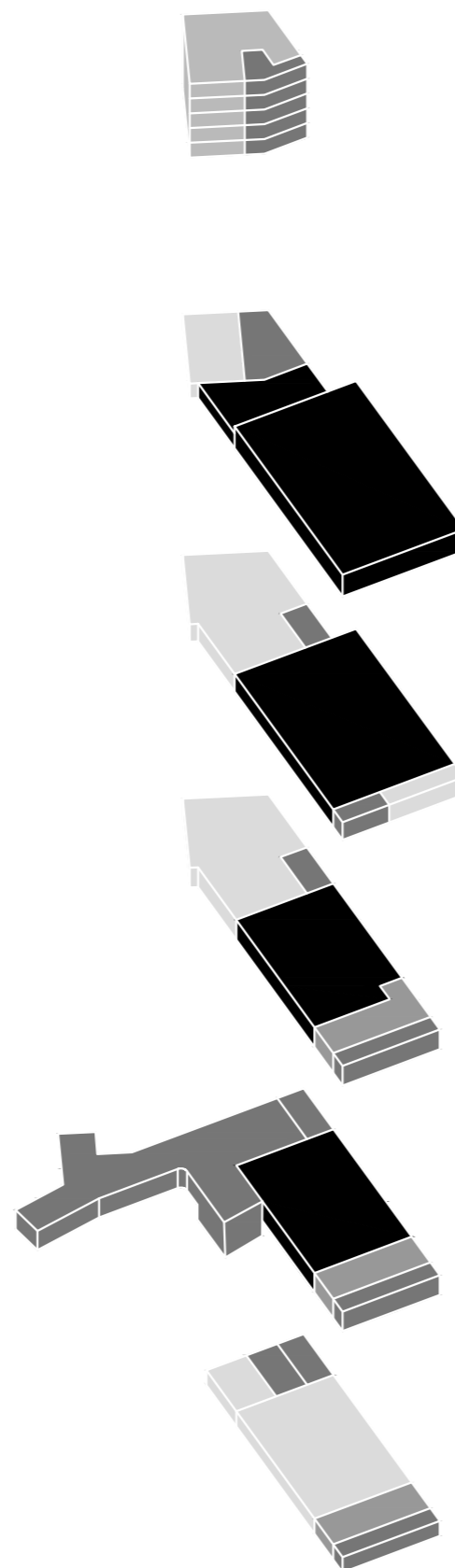
Tělocvična je umístěna do nejvyššího patra, čímž získává více přirozeného světla. Doplněna je posilovnou umístěnou do mezipatra.

Do ulice Mrázovka je situován bytový dům s městským bydlením, který uzavírá ulici. Je připojen na slepou fasádu gymnázia. Preferovanými nájemníky jsou pracovníci ve školství. Vstup je řešen nezávisle na chodu školy. Parkování je řešeno jako nájemní a není tak přímo vázáno na byty.

Jídelna je uvažována jako výdejní, bez přípravy jídla, které je do objektu dováženo. Z toho důvodu jsou kapacitní i prostorové nároky menší.

Západní částí probíhá navrhovaná lávka spojující Mrázovku a Sacré Coeur.

Podlaží navazující na prostor pod mostem je určeno pro zásobování jídelny, parkování a sklady.

- tělocvična, jídelna, centrální šatny
- zázemí jídelny
- bydlení
- sklady, zázemí, tech. m., parkování
- komunikace

stavební program

školní prostory

vstupní foyer	100 m
vrátnice	11,5 m
šatny (500 skříněk)	345 m ²
jídelna (160 míst, min 1,2 m ² /os.)	300 m ²
klubovna	46,5 m

tělocvična

velká tělocvična	540 m ²
sklad nářadí	26,5 m ²
malá tělocvična	113 m ²
šatny	2 x 20,5 m ²

hygienické zázemí	4 x 8,5 m ²
sklady	40 m ²
hlediště	26,5 m ²
kabinet TV (4 místa)	35 m ²
hyg. záz. učitelé	6 m ²
úklid. míst.	2,5 m ²

provoz jídelny

výdejní linka	34 m ²
výdejní prostor	41 m ²
bufet	7,5 m ²
umývárna stol. nád.	9,5 m ²
admi. zázemí	3 m ²
sklad potr.	7 m ²
sklad potr.	4,5 m ²
hr. příp. zeleniny	8,5 m ²
záz. pracovníků	14 m ²
úklid. míst.	2 x 2,5 m ²
komunikace	50 m ²
krytá rampa	58 m ²
odpady	15 m ²

ostatní prostory

komunikace	660 m ²
zázemí (sklady, wc, úkl. m.)	148,5 m ²
technické zázemí	80 m ²

bytový dům Mrázovka

2+kk	6 x 50 m ²
3+kk	6 x 75 m ² (+ 3,5 m ² balkon)
společenská místnost	40 m ²
sklepní kóje	24 m ²
technické zázemí	15,5 m ²
komunikace	210 m ²
odpady	4,5 m ²

parkování

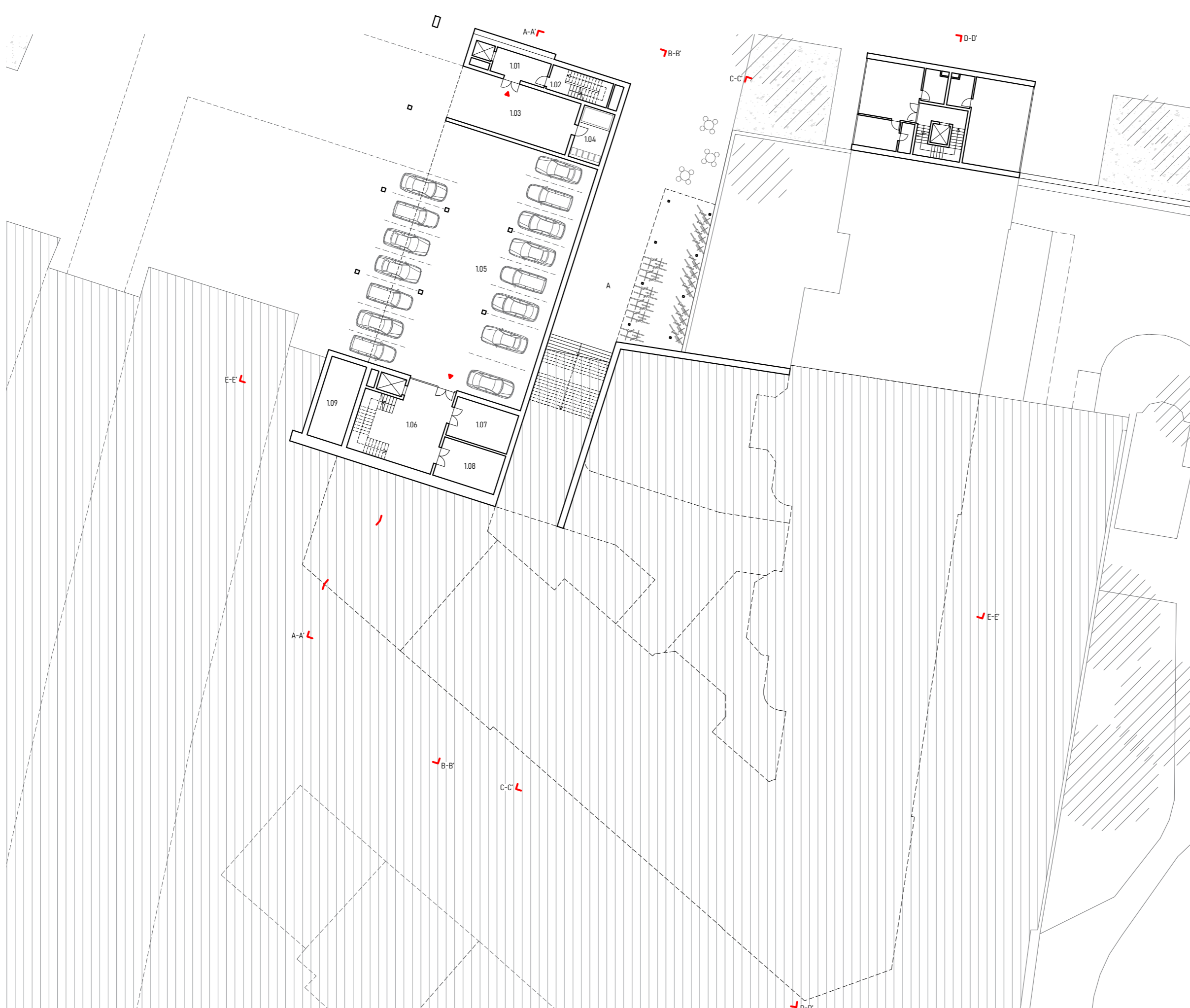
celkem bytů 12 = 12 stání

HPP bytů = 1300 m²

PSP příloha 2:
HPP m²/1 stání = 1300/85 = 15
vázané 90%/návšt. 10% = 13 a 2

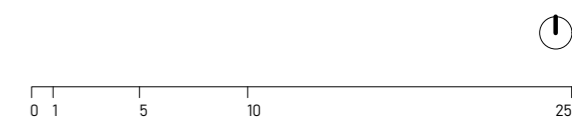
PSP příloha 3:
zóna 04 = 50-90%
vázané 90% z 38 = 12 stání
návštěvnícké 50-90% z 2 = 1

parkování městských bytů je umístěno do 1. NP přístavby, stání nejsou vázaná na byty, ale jsou pronajimatelná zvláště - přednost mají nájemci bytů

- 1.01 vstup pro zaměstnance jídelny
- 1.02 schodiště
- 1.03 rampa pro zásobování
- 1.04 místnost pro odpady
- 1.05 parkoviště
- 1.06 vstup do školy
- 1.07 sklad
- 1.08 sklad
- 1.09 sprinklerová nádrž

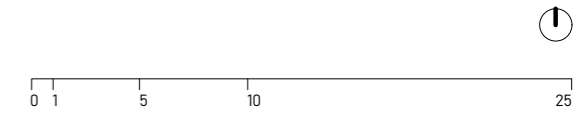
A vstupní předprostor školy
a parkování kol

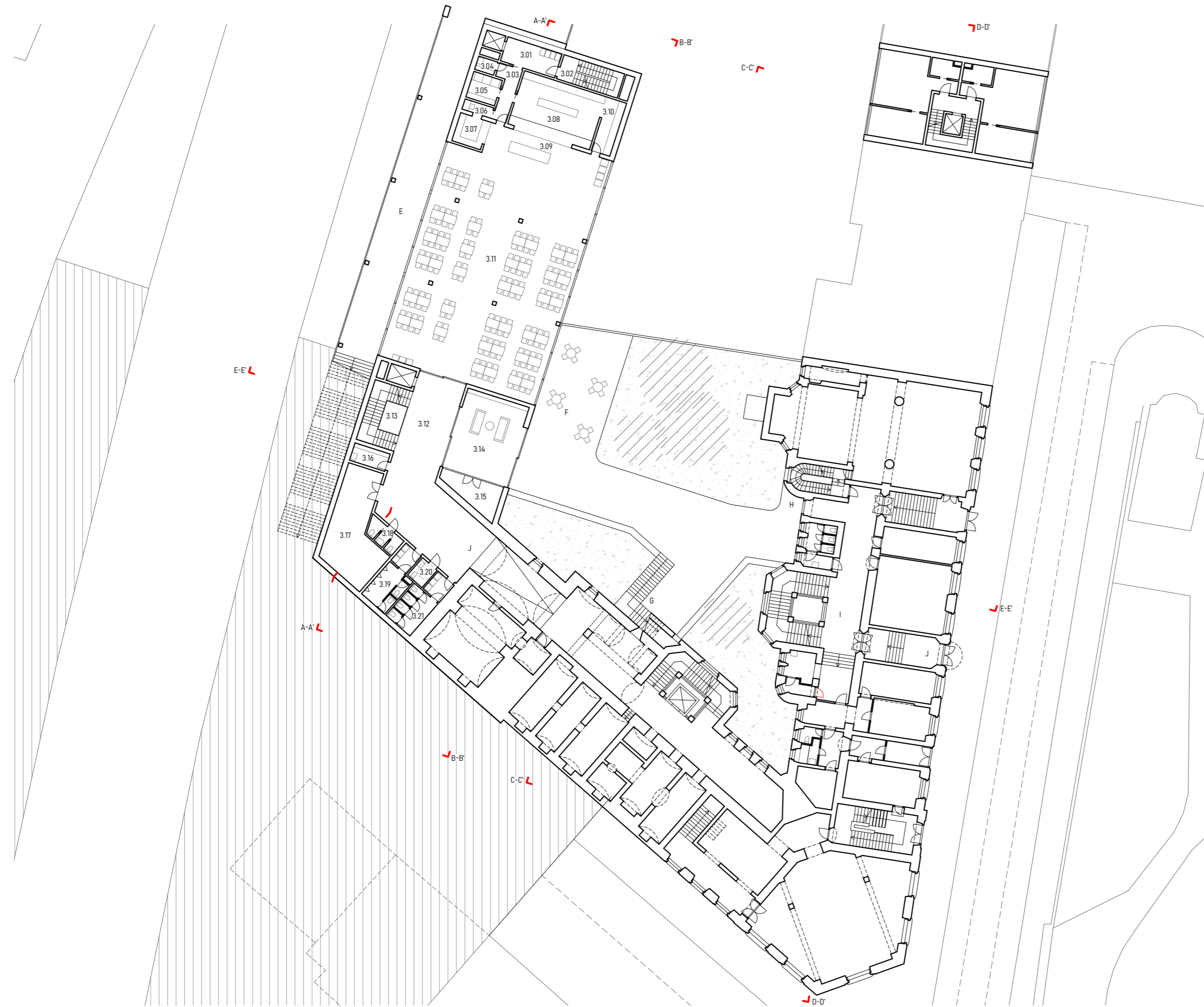

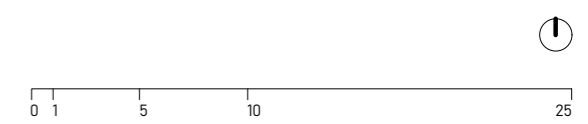
- 2.01 chodba
- 2.02 schodiště
- 2.03 předsíň
- 2.04 místnost úklidu
- 2.05 sklad potravin
- 2.06 hrubá příprava zeleniny
- 2.07 zázemí zaměstanců
- 2.08 chodba
- 2.09 technická místnost
- 2.10 školní šatny
- 2.11 sprinklerová nádrž
- 2.12 komunikační jádro
- 2.13 recepce
- 2.14 zádveří
- 2.15 spojovací chodba

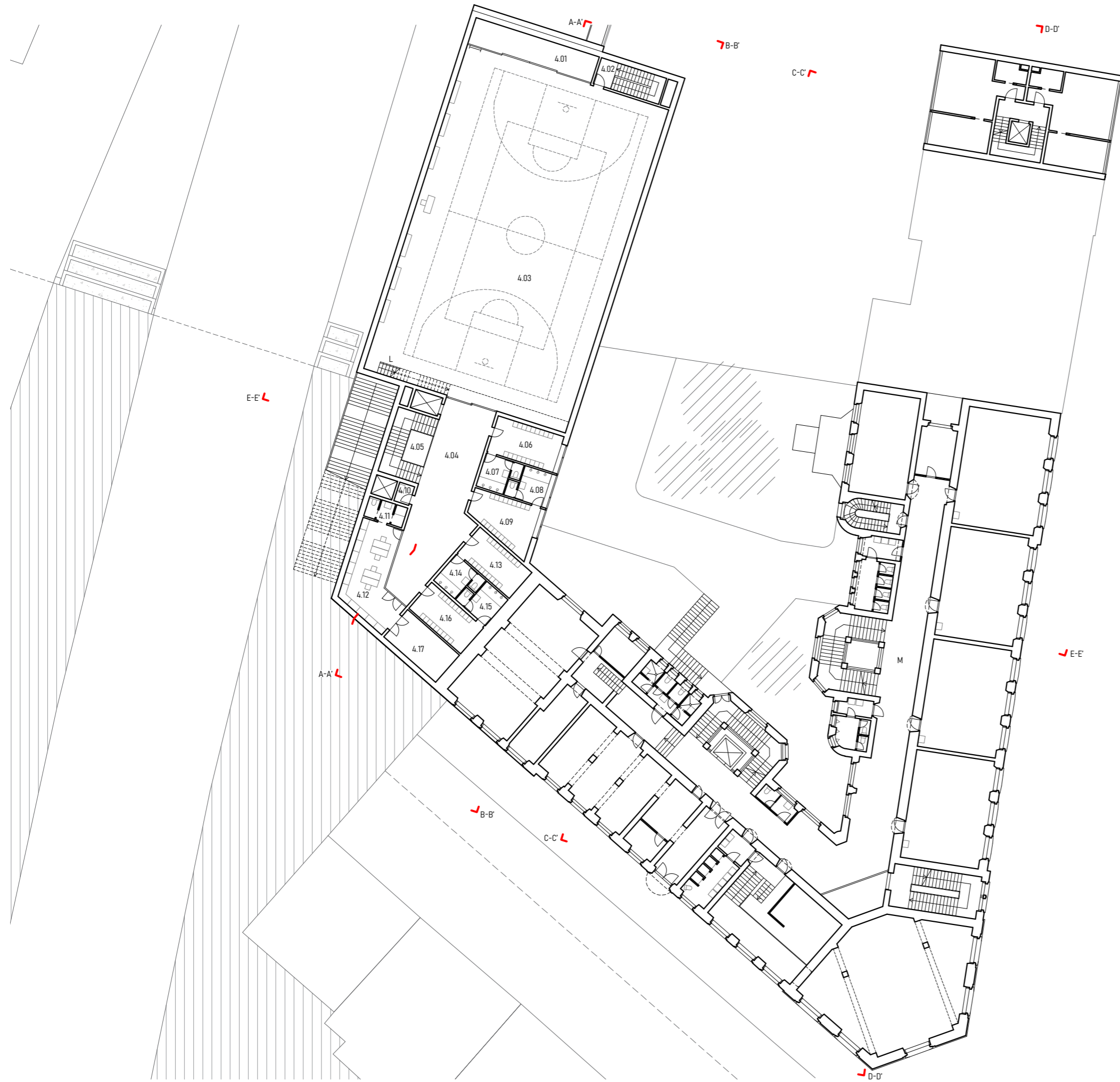
- B nový hlavní vstup
- C sklep stávající budovy gymnázia
- D nový výtah

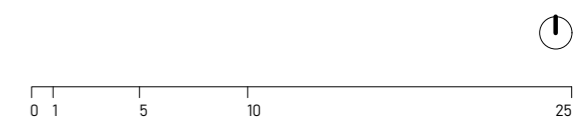
- 3.01 chodba
 - 3.02 schodiště
 - 3.03 předsíň
 - 3.04 místnost úklidu
 - 3.05 sklad potravin
 - 3.06 administrativní zázemí
 - 3.07 bufet
 - 3.08 výdejní prostor
 - 3.09 výdejní linka
 - 3.10 umývárna stolního nádobí
 - 3.11 jídelna
 - 3.12 chodba
 - 3.13 schodiště
 - 3.14 klubovna
 - 3.15 sklad venkovního nábytku
 - 3.16 místnost úklidu
 - 3.17 sklad
 - 3.18 wc učitelné
 - 3.19 wc chlapci
 - 3.20 wc invalidé
 - 3.21 wc dívky
-
- E lávka z Mrázovky
 - F dvůr školy
 - G nové spojovací schodiště
 - H nový vstup na dvůr
 - I přízemí stávající budovy gymnázia
 - J původní hlavní vstup
 - K vnitřní propojení s jídelnou

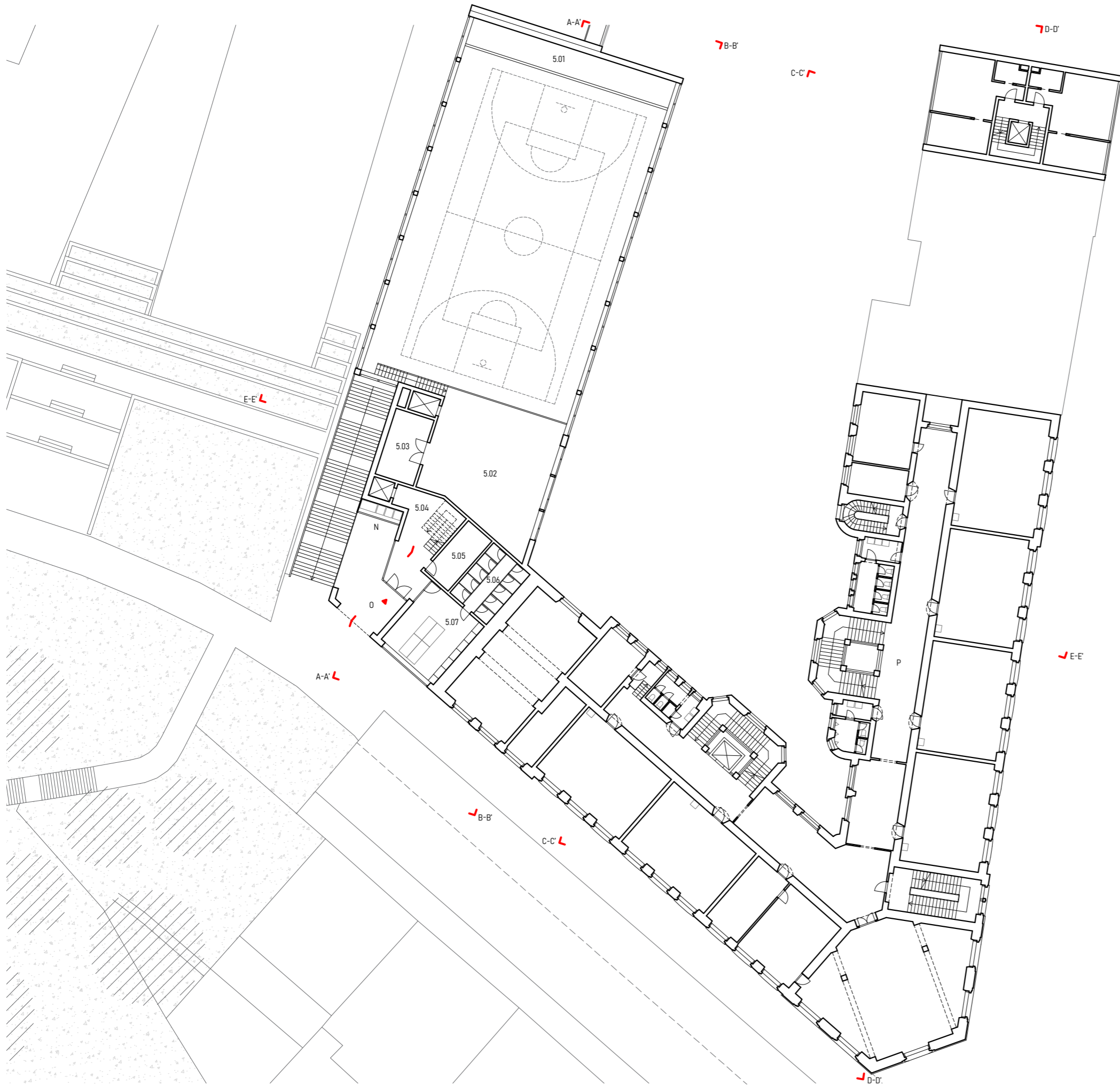

- 4.01 sklad nářadí
- 4.02 schodiště
- 4.03 tělocvična
- 4.04 chodba
- 4.05 schodiště
- 4.06 šatna
- 4.07 hygienické zázemí
- 4.08 hygienické zázemí
- 4.09 šatna
- 4.10 místnost úklidu
- 4.11 hygienické zázemí učitelé
- 4.12 kabinet TV
- 4.13 šatna
- 4.14 hygienické zázemí
- 4.15 hygienické zázemí
- 4.16 šatna
- 4.17 sklad

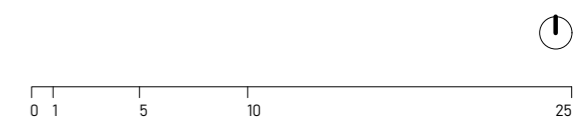
- L schodiště na ohoz/do posilovny
- M 2. podlaží stávající budovy gymnázia

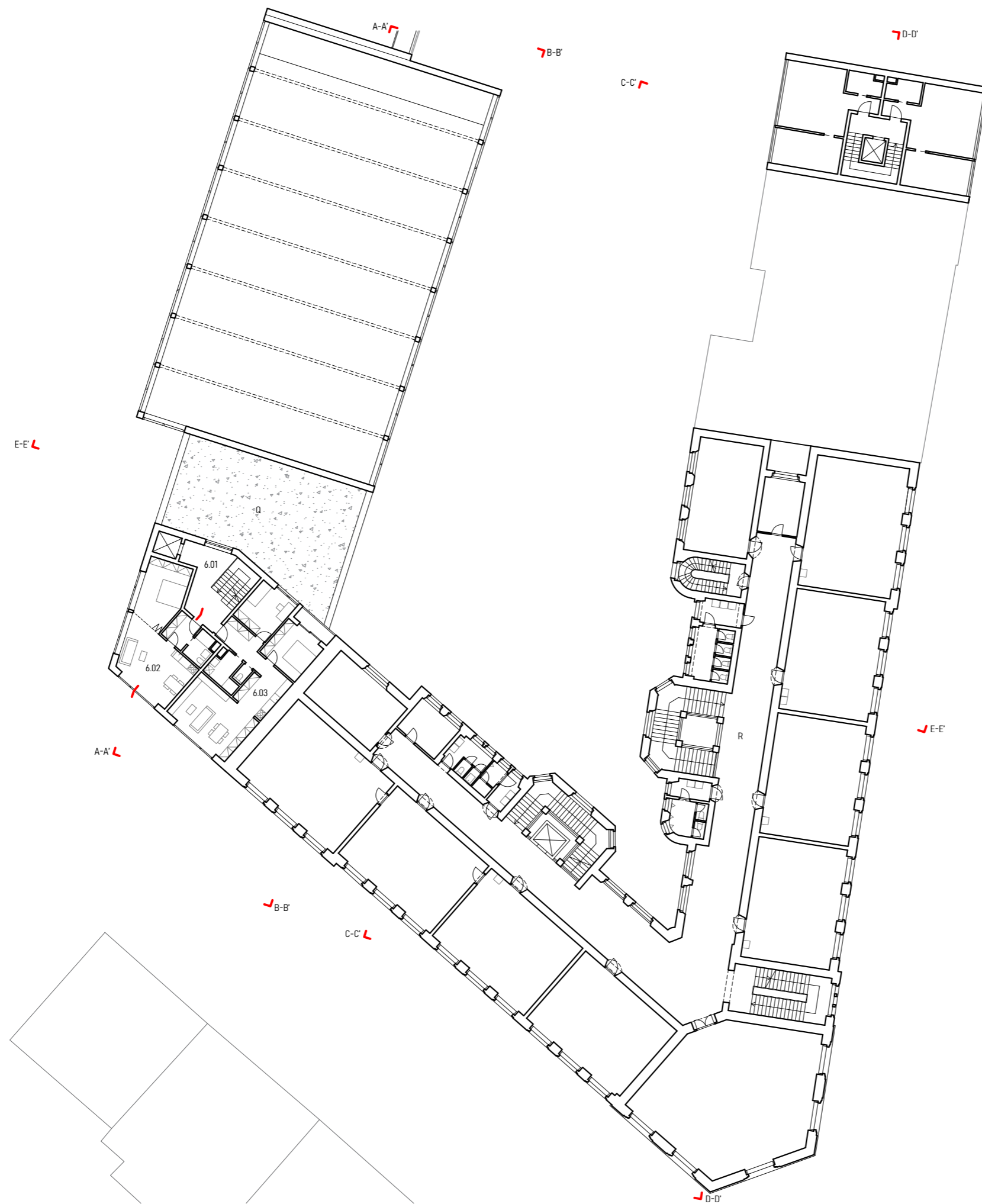

- 5.01 hlediště
- 5.02 posilovna
- 5.03 sklad
- 5.04 chodba
- 5.05 technická místnost
- 5.06 sklepní kóje
- 5.07 společná místnost/dílna

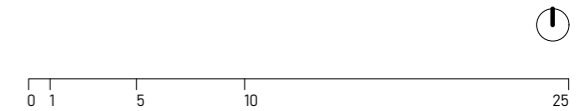
- N odpady
- O venkovní zvětrání bytového domu
- P 3. podlaží stavající budovy gymnázia

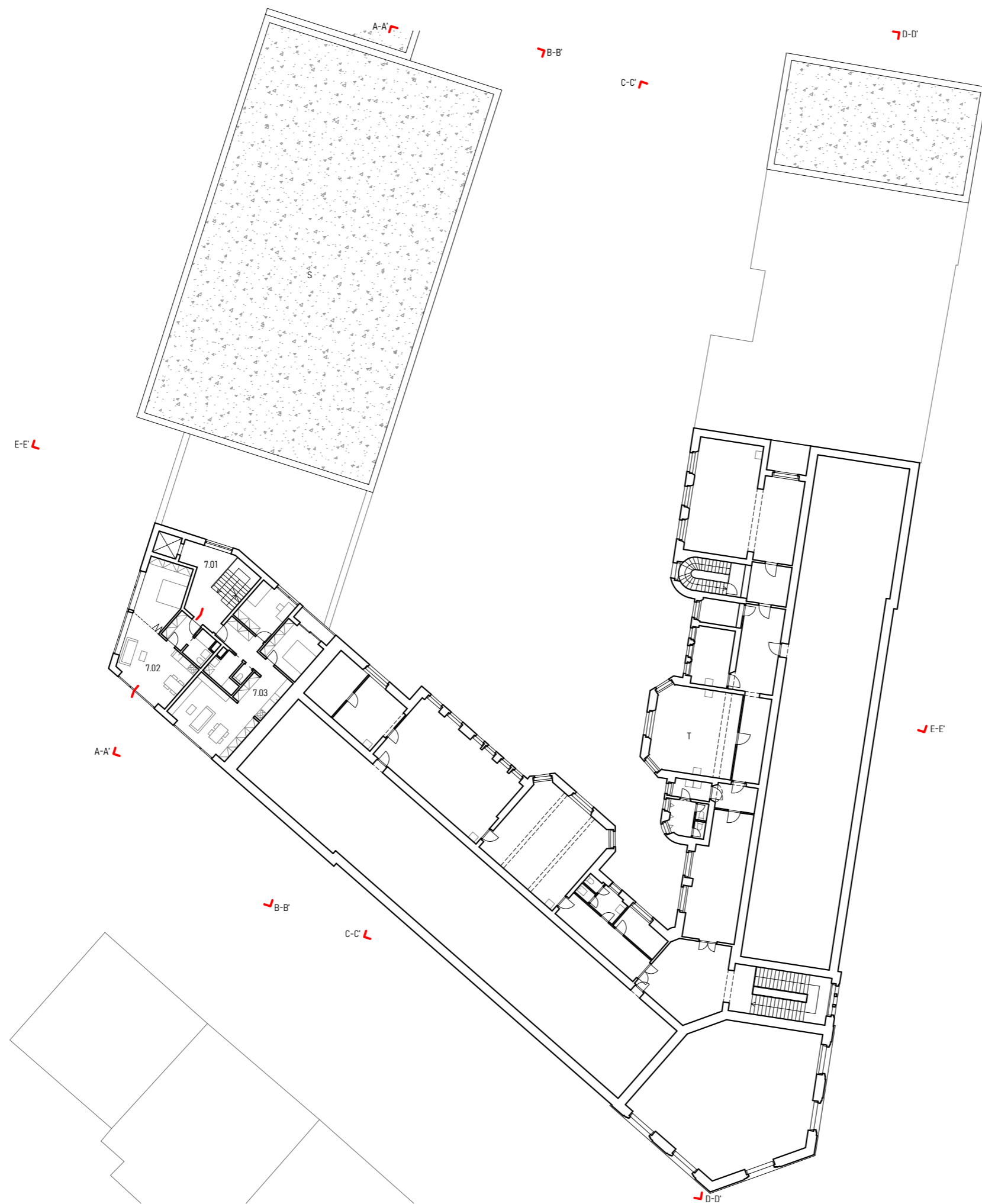

- 6.01 chodba
- 6.02 byt 2+kk
- 6.03 byt 3+kk

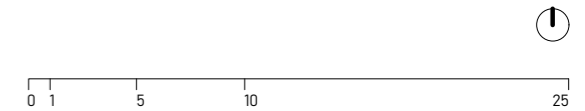
- Q zelená pochozí střecha
- R 4. podlaží stavající budovy gymnázia

- 7.01 chodba
- 7.02 byt 2+kk
- 7.03 byt 3+kk

- S extenzivní zelená střecha tělocvičny
umístění VZT a tepelných čerpadel
- T 5. podlaží stavající budovy gymnázia

2 - kulturně komunitní centrum

Druhá část návrhu je věnována kulturně komunitnímu centru. To je uvnitř řešeno jako velký otevřený prostor se snahou omezit vznik uzavřených chodeb.

Nachází se v něm široká škála nabízených služeb a prostor, které lze využívat jak pro trávení volného času, tak pro studium. K nově vzniklé piazzetě v ulici Kováků je umístěn bar, který je v případě potřeby možné funkčně od KC oddělit. V přilehlém bytovém domě je pak směrem do stejného prostoru umístěn komerční prostor.

Vnitřní dvůr umožňuje propojení interiéru s venkovním prostorem. Zároveň se skrze něj vchází do gymnázia a zůstává tak otevřený v průběhu celého dne.

Ve 3. NP se nachází obrovská terasa navazující na lávku. Z té je možné se dostat do otevřených studijních prostor a knihovny KC nebo k bezprahovému centru. Pomocí krytého venkovního schodiště se odtud lze dostat i do přízemí.

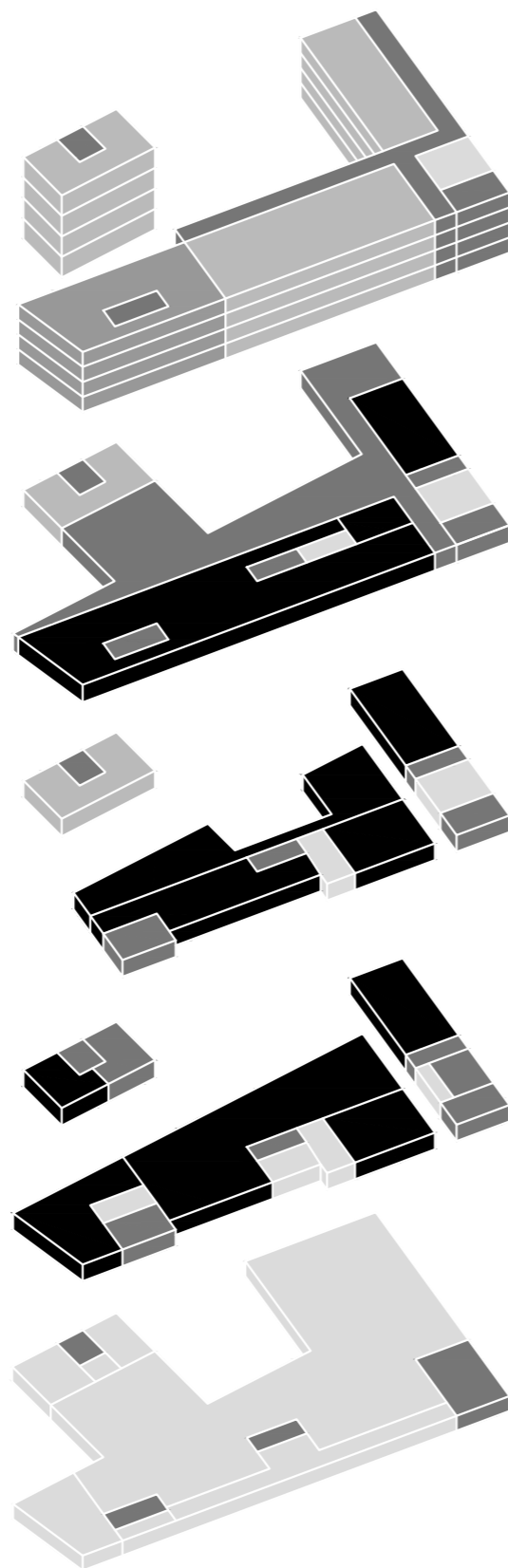
Od 4. nadzemního podlaží výš se nachází městské byty, kancelářské zázemí centra a nájemní kancelářské plochy. Celkem 32 bytů je přístupných pavlačemi a určeny jsou primárně pro rodiny a mladé lidi. Skladbou se jedná o variaci 1+1, 2+kk a 3+kk.

Bydlení se nachází i v samostatném domě navazujícím na slepou fasádu budovy společnosti CENTRA, s. r. o. V domě se nachází 12 bytů 2+kk.

Financování městských bytů je zajištěno systémem B-T-R-T-O.

Parkování je řešeno primárně pro obyvatele bytů, avšak stání nejsou vázána na byt a jsou pronajímatelná. Komunitní centrum je obsluhováno nedalšími podzemními garážemi v OC Nový Smíchov.

	komunitní prostory, bar, komerční pl.
	kanceláře
	bydlení
	sklady, zázemí, tech. m., parkování
	komunikace

stavební program

kulturně komunitní centrum

vstupní foyer	115 m ²
výstavní prostor	50 m ²
předsálí + šatny	37,5 m ²
sál	108 m ²
ideospace	472 m ²
kom. kuchyně	45 m ²
uč. velká	2 x 58 m ²
	1 x 44 m ²
uč. střední	2 x 30 m ²
uč. malá	2 x 15,5 m ²
	1 x 17 m ²
knihovna	265 m
vstup z terasy	95 m
otevřená studovna	150 m

bar

prostor baru	160 m ²
zázemí	12,5 m ²
úklid. místnost.	2 m ²
hygienické záz.	14 m ²
sklad	34 m ²

dílny

velká dílna	65 m ²
prostor pro stroje	17 m ²
správc	7 m ²
sklad	6 m ²

poradny

ordinace	2x 20,5 m ²
čekárna	33 m ²
sklad	20 m ²

bezprahové centrum

společná místnost	65 m ²
poradna	17 m ²
kancelář	7 m ²
sklad	6 m ²

kanceláře - (4 patra - 1 vedení kc, 3 nájemní)

open space	130 m ²
denní místnost	25 m ²
konferenční místnost	38,5 m ²
sklad	10,5 m ²
zázemí (wc, úklid, předsíň)	12,5 m ²

ostatní prostory

komunikace	545 m ²
zázemí (sklady, wc, atd.)	225 m ²
technické zázemí	180 m ²

byty s pavlačí

1+1	8 x 44 m ²
2+kk	12 x 59,5 m ²
3+kk	12 x 82,5 m ²
zázemí (sklady, úklid)	178 m ²
odpady	13 m ²
komunikace	1300 m ²
technické zázemí	40 m ²

bytový dům ulice Kováků

2+kk	12 x 48,5 m ²
komunikace	200 m ²
zázemí (sklady, úklid)	44 m ²
technické zázemí	25 m ²
odpady	11,5 m ²
komerční prostor	51 m ²

parkování

celkem bytů 44 = 44 stání

HPP bytů = 3665 m²

PSP příloha 2:

HPP m²/1 stání = 3665/85 = 43
vázané 90%/návšt 10% = 38 a 5

PSP příloha 3:

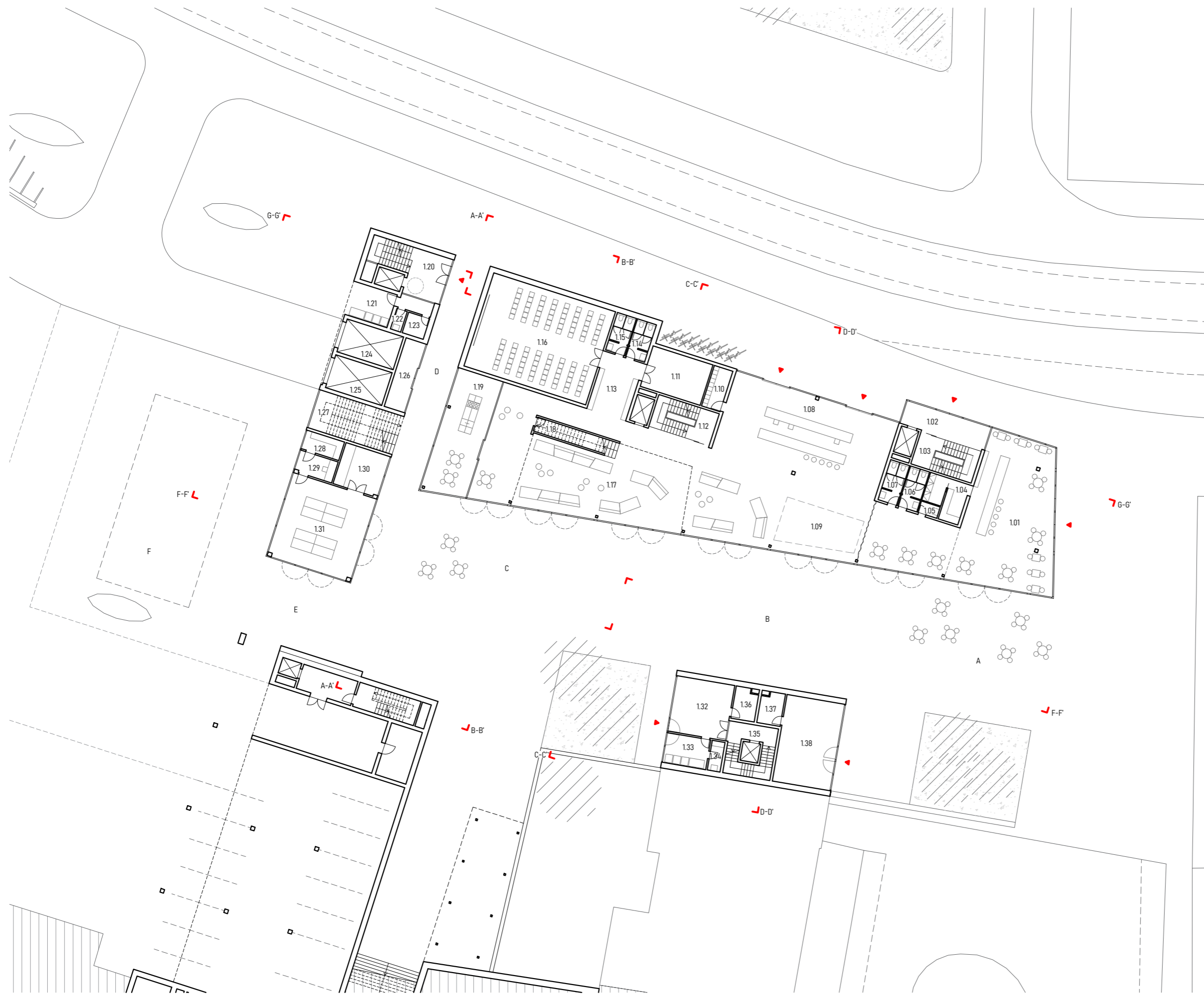
zóna 04 = 50-90%
vázané 90% z 38 = 34 stání
návštěvnícké 50-90%
z 5 = 2,5 - 4,5 = 4

návštěvnícké parkování KC je uvažováno jako krátkodobé, které je možno suplovat nedalšími podzemními garážemi OC Nový Smíchov

parkovací stání v podzemních garážích nejsou vázaná na byty, ale jsou pronajímatelná zvláště - přednost mají nájemci bytů

- 1.01 sklad bar
- 1.02 sklad
- 1.03 chodba
- 1.04 komunikační jádro
- 1.05 garáž
- 1.06 technická místnost
- 1.07 technická místnost
- 1.08 strojovna spriklerů
- 1.09 strojovna výtahu
- 1.10 komunikační jádro
- 1.11 sprinklerová nádrž
- 1.12 technická místnost
- 1.13 předsíň
- 1.14 komunikační jádro
- 1.15 strojovna výtahů
- 1.16 autovýtah
- 1.17 autovýtah
- 1.18 technická místnost
- 1.19 komunikační jádro
- 1.20 sklepní kóje

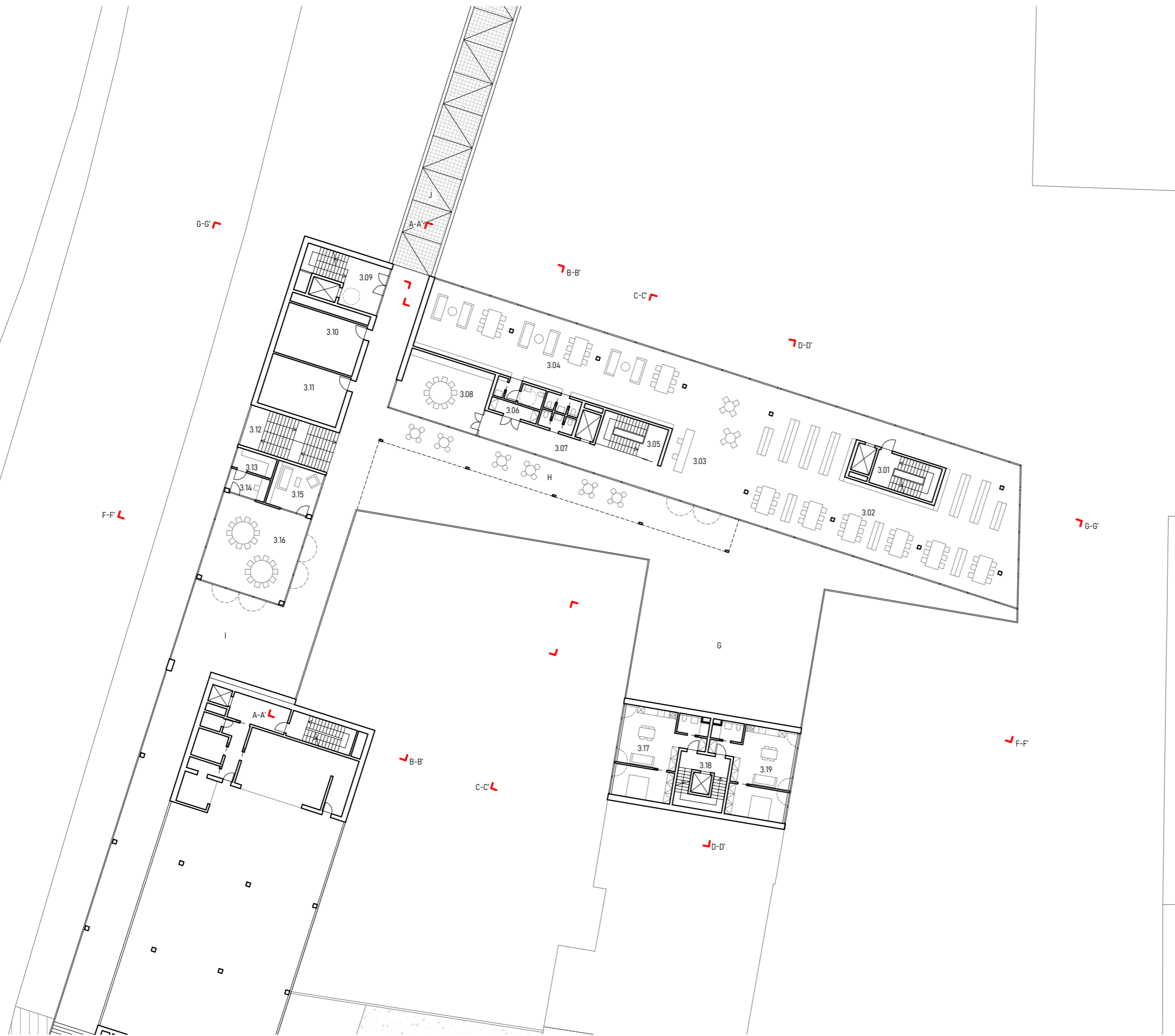
- 1.01 bar
- 1.02 vstup do kanceláří
- 1.03 komunikační jádro
- 1.04 zázemí baru
- 1.05 místnost úklidu
- 1.06 wc muži
- 1.07 wc ženy
- 1.08 hlavní vstup KC
- 1.09 výstavní prostor
- 1.10 zázemí pro zaměstnance
- 1.11 sklad sálu
- 1.12 komunikační jádro
- 1.13 foyer + šatna
- 1.14 wc ženy
- 1.15 wc muži
- 1.16 multifunkční sál
- 1.17 ideaspaces
- 1.18 sklad
- 1.19 komunitní kuchyně
- 1.20 komunikační jádro
- 1.21 prostor pro odpady
- 1.22 místnost úklidu
- 1.23 sklad
- 1.24 autovýťah
- 1.25 autovýťah
- 1.26 sklad venkovního nábytku
- 1.27 venkovní schodiště
- 1.28 sklad nářadí
- 1.29 zázemí správce dílen
- 1.30 prostor pro stroje
- 1.31 dílna
- 1.32 vstup do bytového domu
- 1.33 prstor pro odpady
- 1.34 místnost úklidu
- 1.35 komunikační jádro
- 1.36 kočárkárna
- 1.37 zázemí komerčního prostoru
- 1.38 komerční prostor

- A nově vzniklá piazzeta
- B krytý prostor pro pořádání venkovních akcí
- C vnitřní dvůr
- D průchod k Plzeňské
- E průchod pod most
- F venkovní prostor dílny

- 2.01 komunikační jádro
- 2.02 studovna
- 2.03 ideospace
- 2.04 učebna
- 2.05 učebna
- 2.06 studovna
- 2.07 komunikační jádro
- 2.08 wc
- 2.09 wc
- 2.10 chodba
- 2.11 studovna
- 2.12 studovna
- 2.13 studovna
- 2.14 komunikační jádro
- 2.15 strojovna VZT
- 2.16 venkovní schodiště
- 2.17 čekárna
- 2.18 sklad
- 2.19 ordinace/poradna
- 2.20 ordinace/poradna
- 2.21 byt 2+kk
- 2.22 komunikační jádro
- 2.23 byt 2+kk

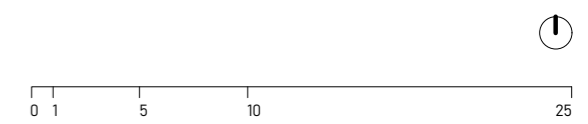

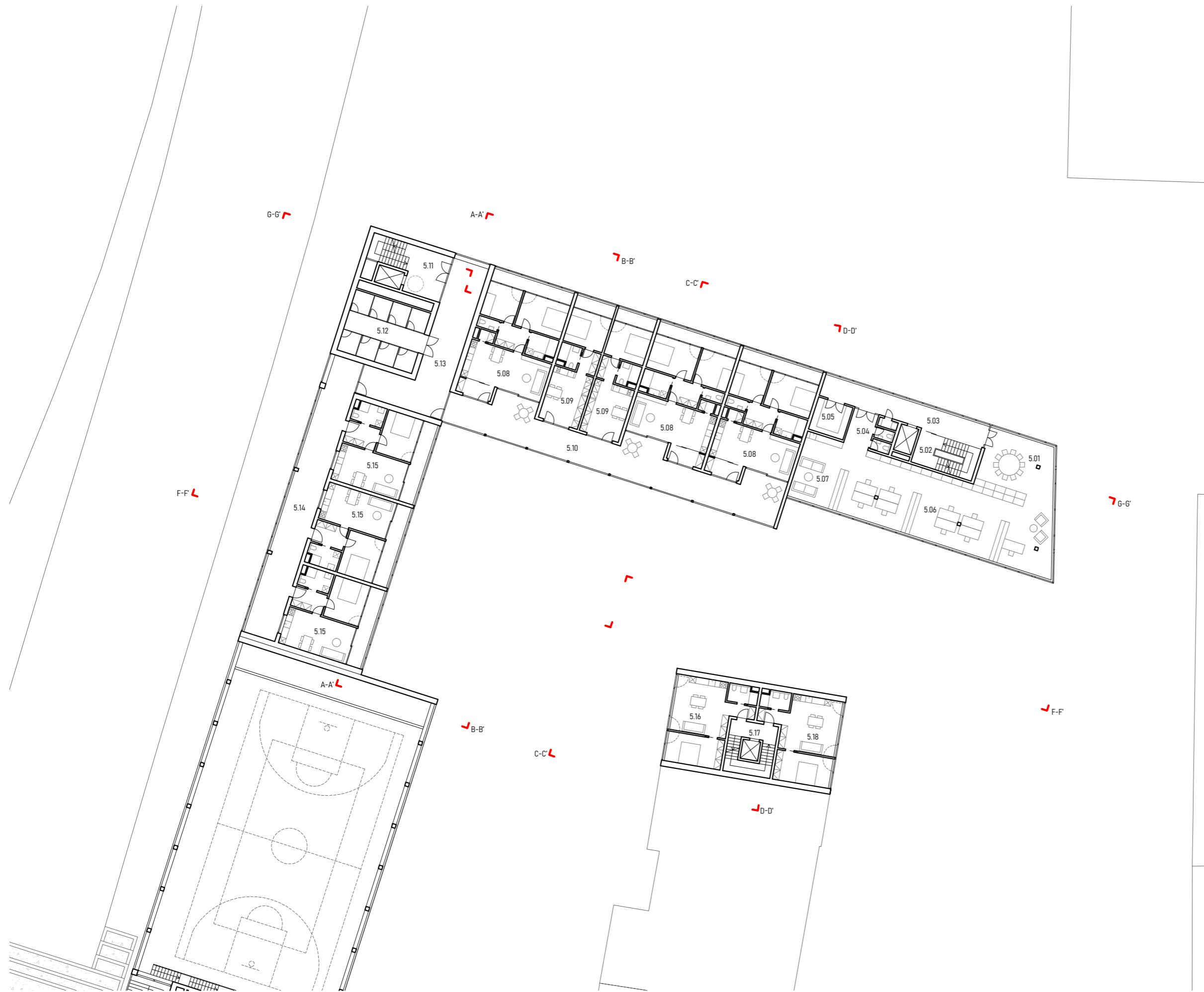
- 3.01 komunikační jádro
- 3.02 knihovna + studovna
- 3.03 vstupní prostor
- 3.04 otevřená studovna
- 3.05 komunikační jádro
- 3.06 zázemí vč. toalet, skladu, úkl. míst.
- 3.07 chodba
- 3.08 učebna
- 3.09 komunikační jádro
- 3.10 sklad
- 3.11 sklad
- 3.12 venkovní schodiště
- 3.13 sklad
- 3.14 kancelář
- 3.15 poradna
- 3.16 bezprahové centrum
- 3.17 byt 2+kk
- 3.18 komunikační jádro
- 3.19 byt 2+kk

- G venkovní terasa
- H kryté venkovní sezení
- I předprostor bezprahového centra, vstup na lávku směr Mrázovka
- J lávka směr Sacré-Coeur

- 4.01 zasedací místnost
- 4.02 komunikační jádro
- 4.03 chodba
- 4.04 zázemí - vč. toalet, úkl. míst. předsíň
- 4.05 sklad
- 4.06 kanceláře
- 4.07 denní místnost
- 4.08 byt 3+kk
- 4.09 byt 1+1
- 4.10 pavlač
- 4.11 komunikační jádro
- 4.12 skladovací kóje
- 4.13 chodba
- 4.14 krytá pavlač
- 4.15 byt 2+kk
- 4.16 byt 2+kk
- 4.17 komunikační jádro
- 4.18 byt 2+kk

- 5.01 zasedací místnost
- 5.02 komunikační jádro
- 5.03 chodba
- 5.04 zázemí - vč. toalet, úkl. míst. předsíň
- 5.05 sklad
- 5.06 kanceláře
- 5.07 denní místnost
- 5.08 byt 3+kk
- 5.09 byt 1+1
- 5.10 pavlač
- 5.11 komunikační jádro
- 5.12 skladovací kóje
- 5.13 chodba
- 5.14 krytá pavlač
- 5.15 byt 2+kk
- 5.16 byt 2+kk
- 5.17 komunikační jádro
- 5.18 byt 2+kk

3 - Lávka

Lávka spojující parky na protilehlých kopcích. Probíhá ve více úrovních. Na jedné straně z důvodu nadjezdu, na straně druhé s návazností na KC a dostavbu gymnázia. Středem je věž s komunikacemi, která je řešena jako jednoduchá skeletová ocelová konstrukce. Samotný vzhled lávky se odkazuje na nedávno zbořenou pěší lávku u Smíchovského nádraží.

Důvodů k volbě nepřímého propojení bylo více. Jeden z nich je snaha o vtažení budoucích uživatelů do dění v místě, ale i snadnější dostupnost Anděla pro pěší, kteří nechtějí procházet obchodním centrem. Druhým bylo navržení takového spojení, které nevytvoří další optickou bariéru nad úrovní mostu. Úrovňovost také vychází z charakteru okolí, které je protkané nejrůznějšími vyrovnávacími schodišti.

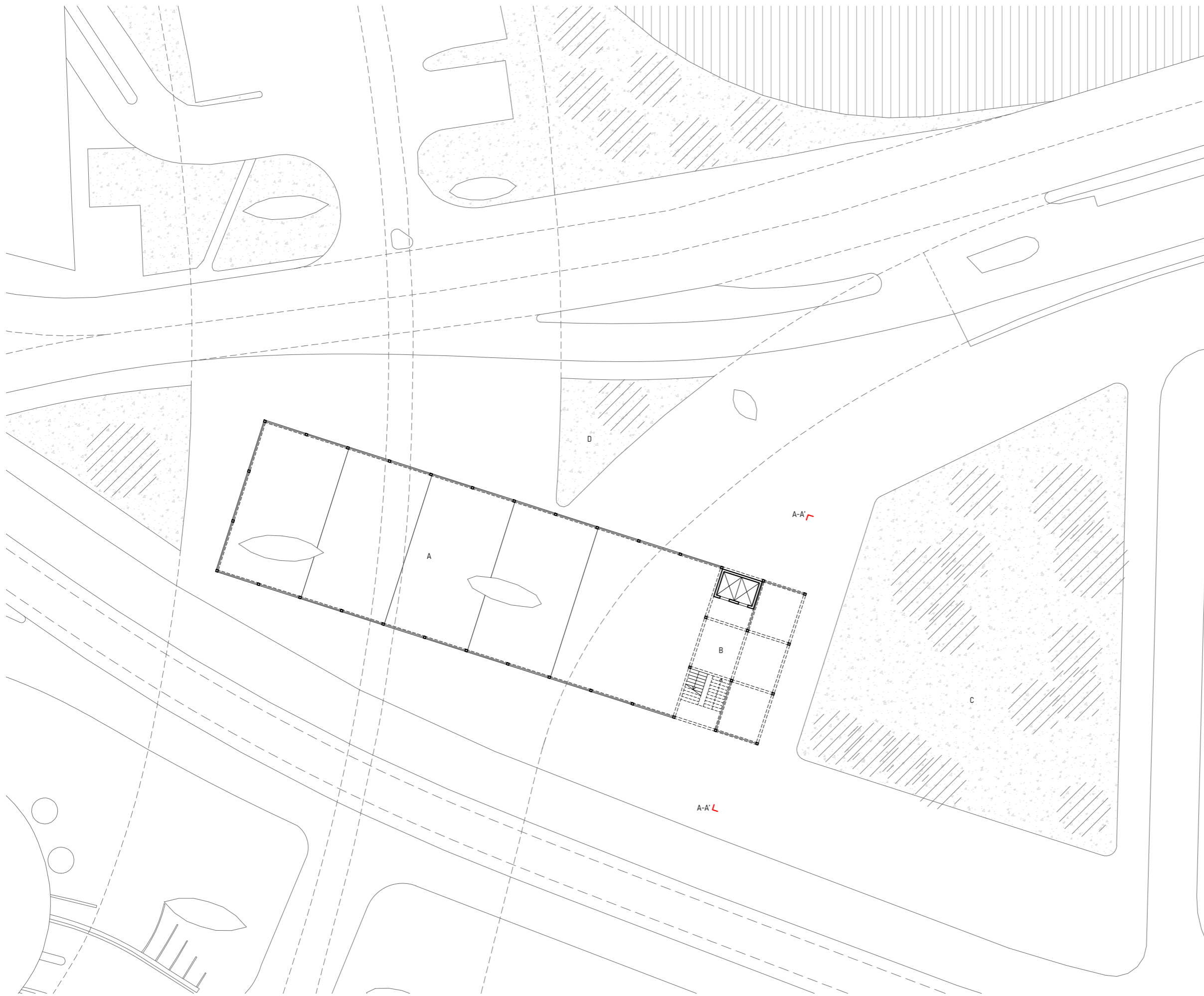
Uvnitř věže se nachází schodiště a dva výtahy, které propojují tři úrovně nástupu. První ústí do ulice Plzeňská, do druhé dobíhá lávka z komunitního centra a třetí pokračuje směrem k parku Sacré Coeur.

Celkově má věž 6 podlaží a i přes maximální transparentnost se snaží alespoň o částečné odclonění hluku ze Strahovského tunelu.

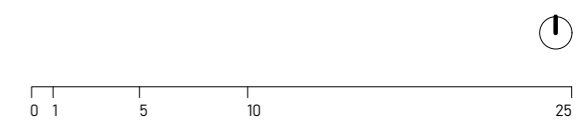
Pod mostem je věž doplněna lehkou ocelovou strukturou, jejíž plášť je potažen vlnitým plechem. Prostor který ohraničuje není předem definovaný. Funkce samotné konstrukce je tak univerzální. Struktura je v případě potřeby uzavíratelná a má několik úrovní, vycházejících ze sklonu terénu. Ve východní části od věže se pak nachází parková plocha.

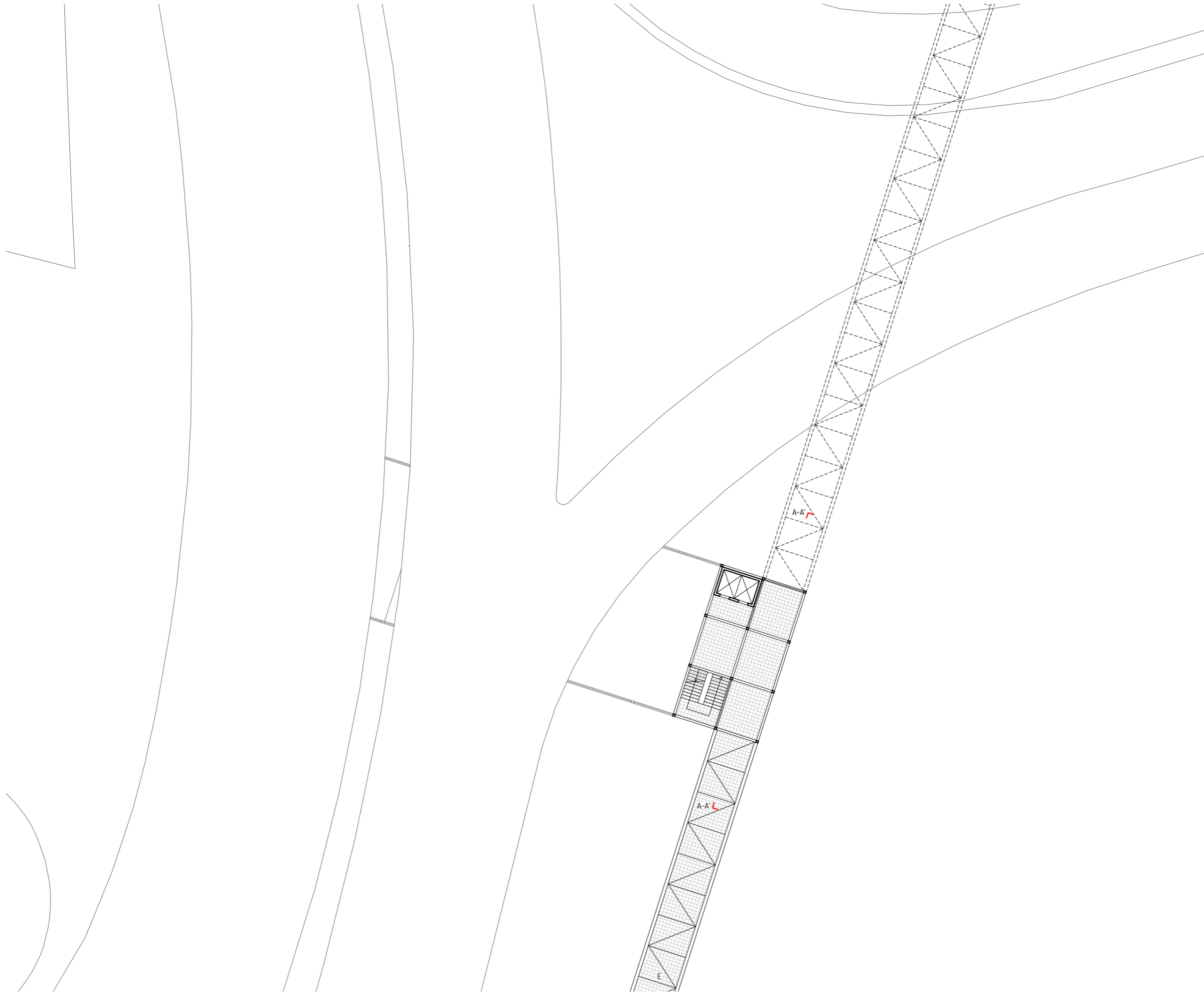
S výjimkou ploch silnic a chodníků přímo navazujících na ty v okolí, jsou zpevněné plochy řešeny jedním materiálem, nerozlišujícím hranice pro jednotlivé uživatele. Takto sjednocenými prostory jsou části území pod mostem, kolem věže a ve vnitrobloku KKC.

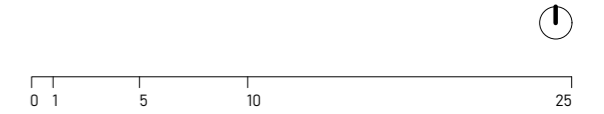

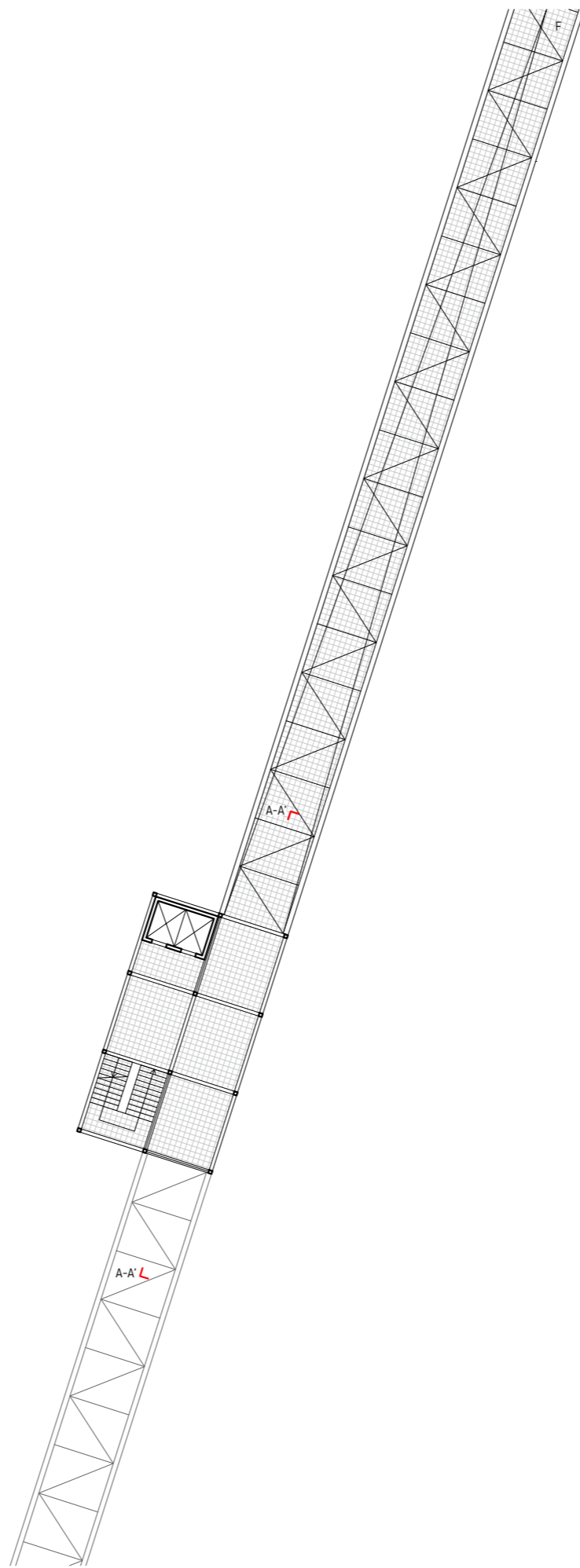
- A víceúčelový prostor s úrovněmi dle sklonu terénu
- B věž
- C parková plocha
- D zelená plocha kopírující tvar křížení mostního sjezdu

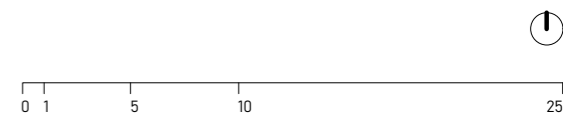

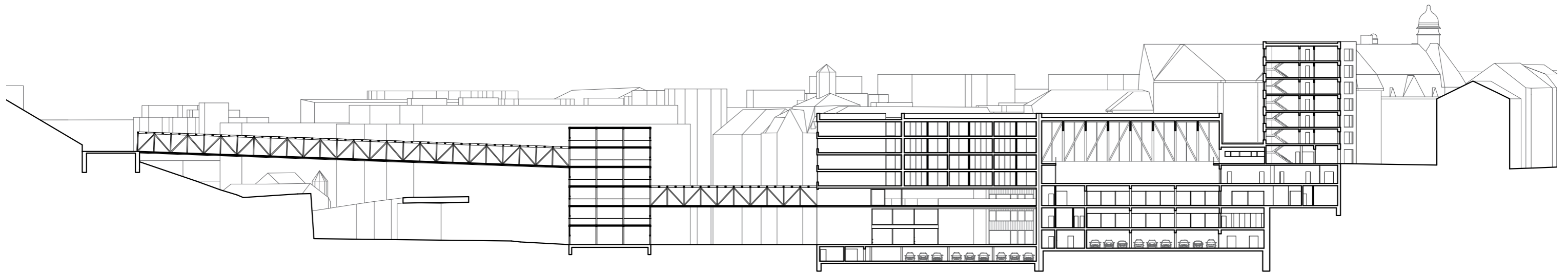
E spojení s kulturně komunitním centrem
a Mrázovkou

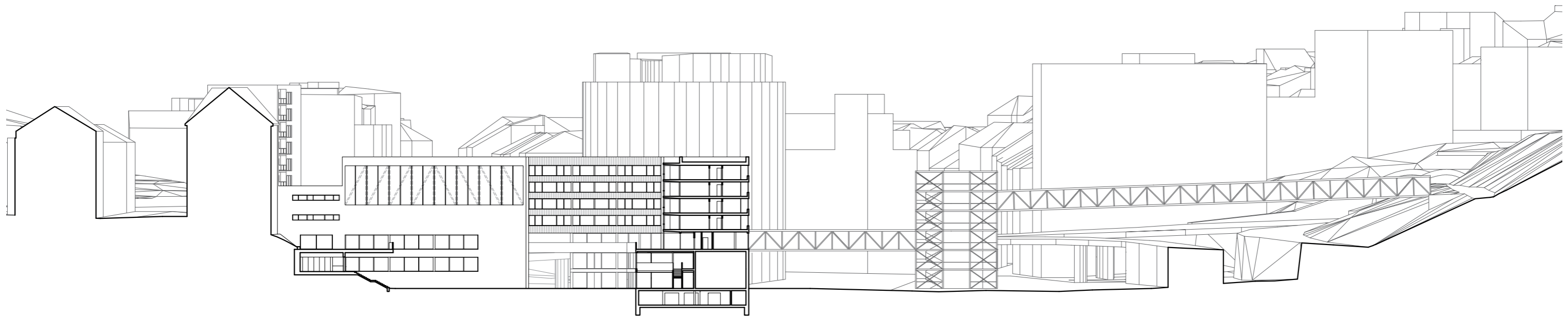

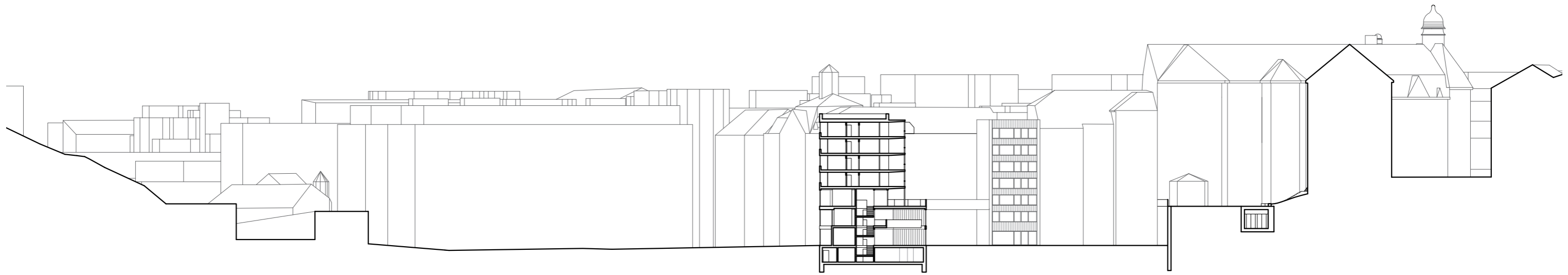

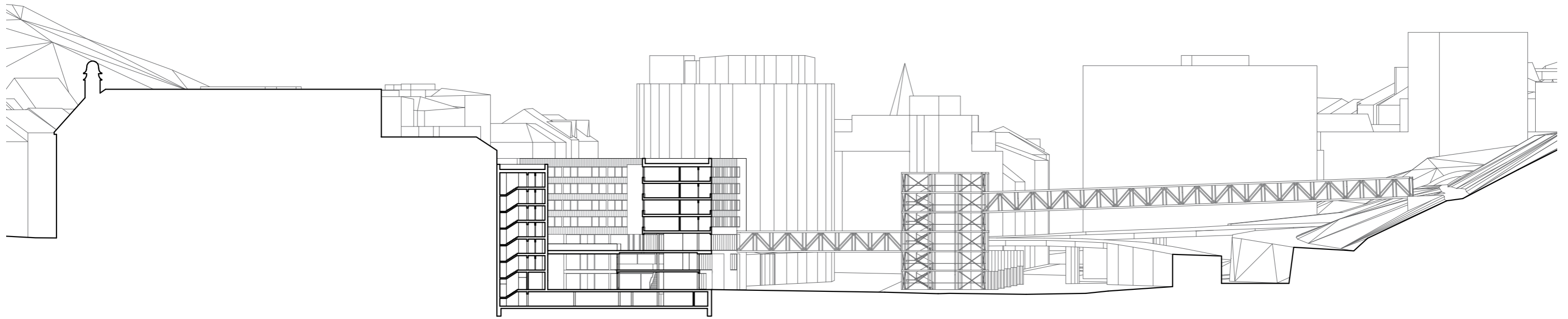
F spojovací lávka směrem k
Sacré Coeur

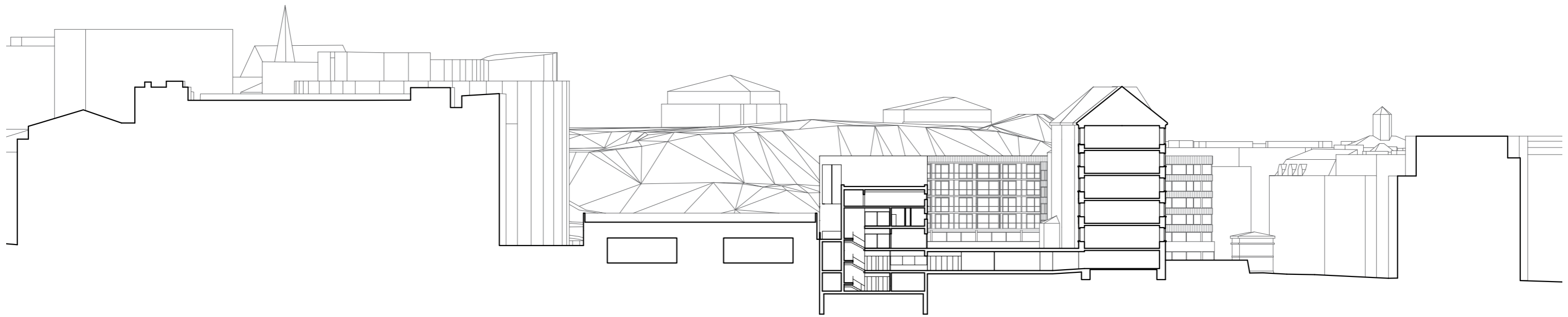

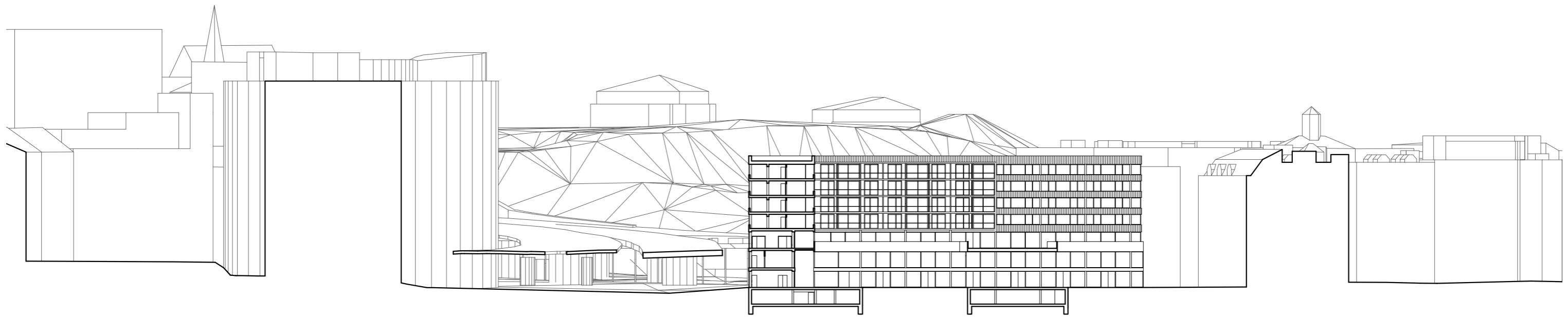

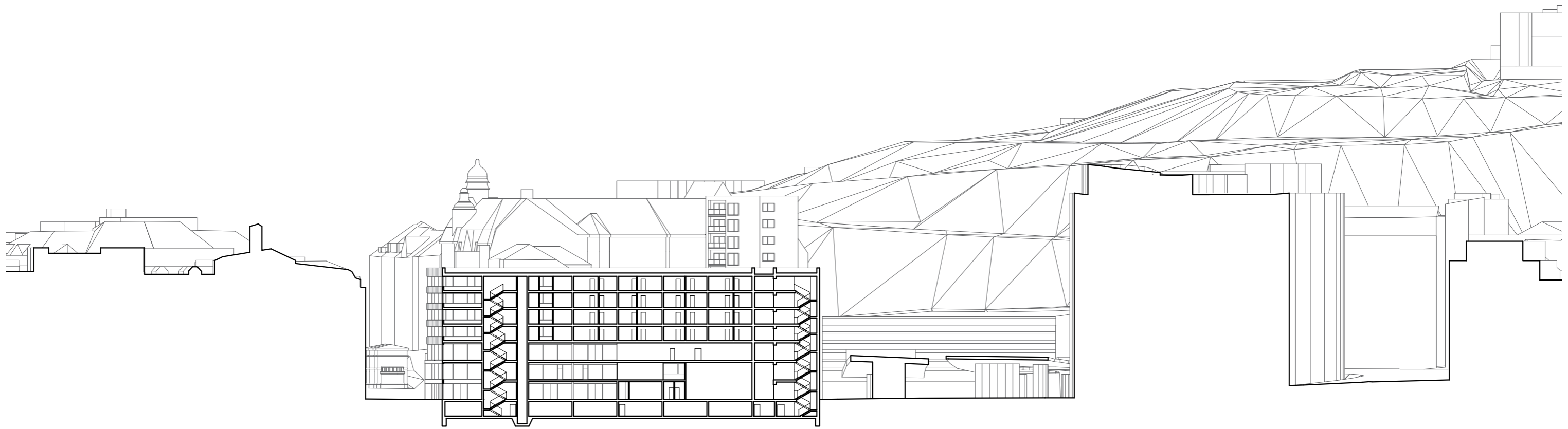

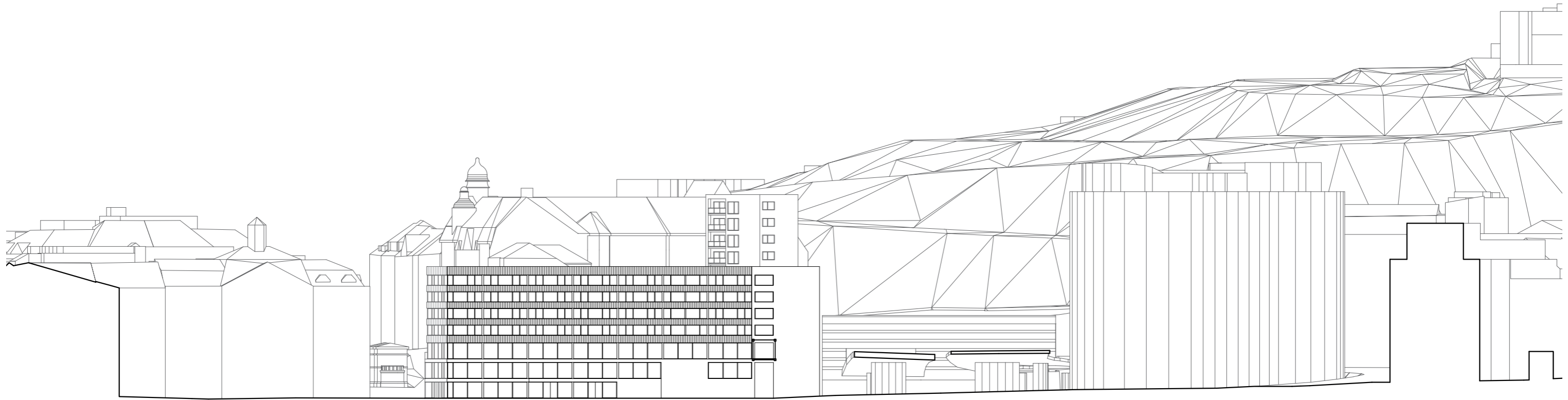
0 2 10 20 50

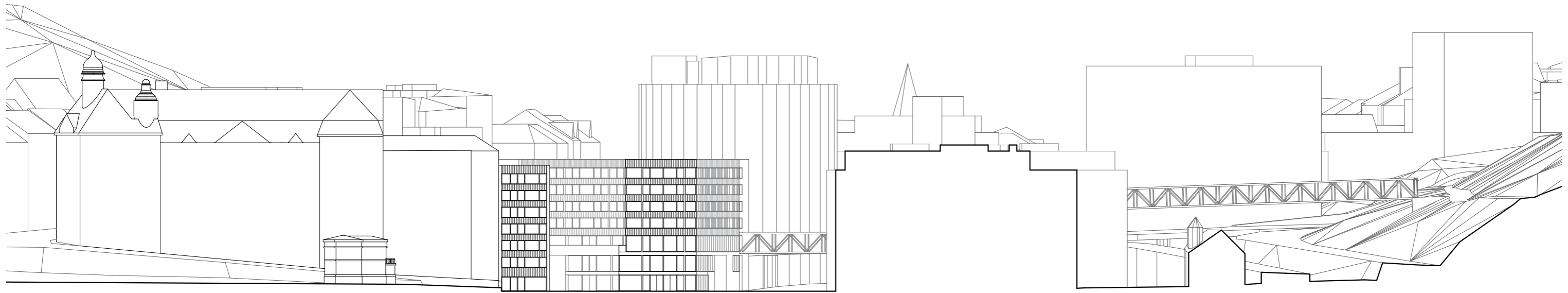

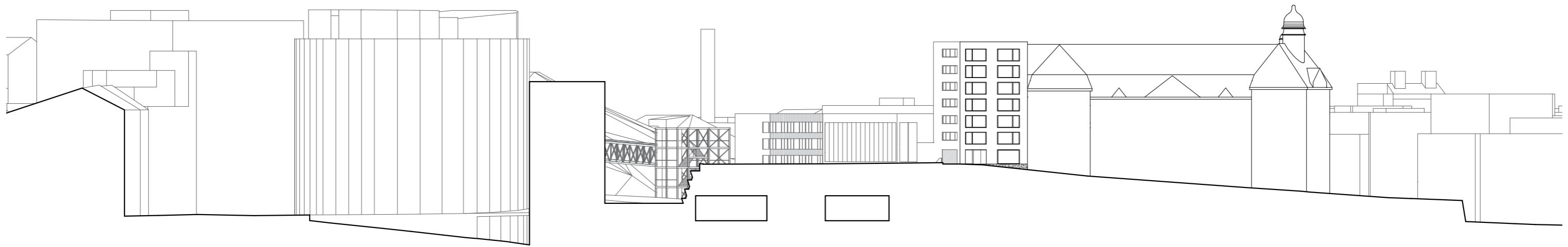

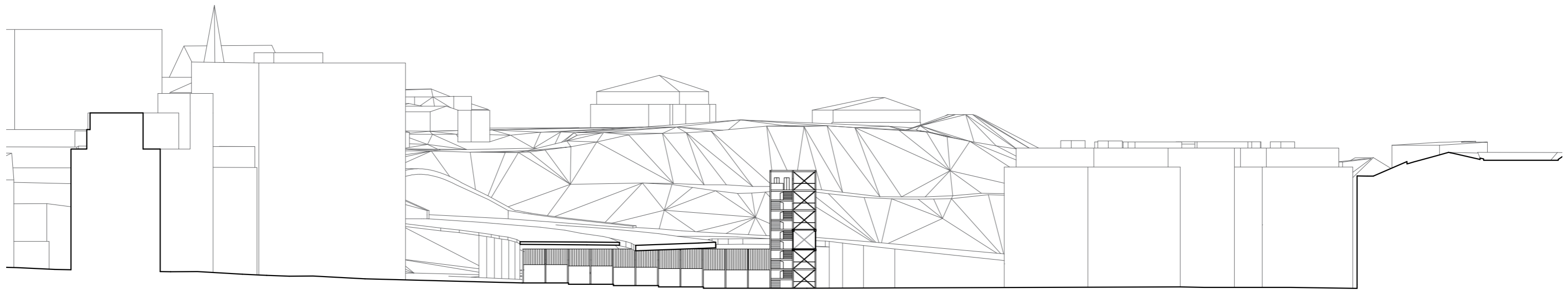

Zdroje

- (1) - CÍLEK, V., Suroviny a konec světa - od kolapsu k regeneraci; dostupné v knize: BÁRTA, M.; KOVÁŘ, M. & kol. Kolaps a regenerace: cesty civilizací a kultur : minulost, současnost a budoucnost komplexních společností, Academia, Praha, 2011.
- (2) - FULLER, R. B., Návod k obsluze vesmírné lodi Země, VŠUP v Praze, edice KATEDRA, Praha, 2022.
- (3) - MARIANOVSKÁ, V., Kulturní mapa Prahy - metodika pro mapování kulturních zařízení, IPR Praha, Praha, 2019.
- (4) - Ing. LIEBERZEIT, V., Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti), 4A Kultura: Kulturně komunitní centra. IPR Praha, Praha, 2019 [online] https://iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/analzy/Obyvatelstvo/analzy%20infrastrukturnich%20potreb/4a_kultura_kulturne_komunitni_centra.pdf
- (5) - KAŠPAROVÁ, M.; KOVÁČIK, M.; MINKA, R.; VICHERKOVÁ, V., KD Eden, Databáze Poválečná architektura, 2019 [online] <https://registr.cvut.cz/pa/karta.php?id=P000458&m=1>
- (6) - <https://www.earch.cz/katalog/projekty-a-realizace/ohboi-a-jika-cz-novy-eden>
- (7) - <https://www.prazskekreativnicentrum.cz/o-pkc/>
- (8) - <https://www.h55.cz/cz/o-nas>
- (9) - <https://www.centrumkoruna.cz/>
- (10) - <https://www.cka.cz/souteze/databaze/kulturni-centrum-moravska-trebova>
- (11) - <https://pamatkovykatalog.cz/mestske-lazne-11163226>
- (12) - <https://www.csfd.cz/film/616982-zradci/prehled/>
- (13) - <https://www.cka.cz/souteze/databaze/konverze-objektu-byvalych-mestskych-lazni>
- (14) - <https://www.earch.cz/revue/clanek/z-brutalistickych-lazni-kulturni-a-komunitni-prostor-soutez-na-prestavbu-chatrajici-stavby-v-chomutove-vyhralo-studio-b>
- (15) - GODOWSKI, S.; DOGLIANI, S., Idea Store, next generation, 06/2012 [online] https://designinglibraries.org.uk/documents/Idea_Stores_next_generation.pdf
- (16) - GODOWSKI, S.; Libraries in the 21st Century - the next 20 years, 03/2021 [online] <https://designinglibraries.org.uk/index.asp?PageID=1705>
- (17) - <https://www.earch.cz/architektura/clanek/objevovani-potencialu-zanedbanych-mist-druhy-podchod-na-vltavske-promenili-architekti-na-mestskou-oazu-sportu>
- (18) - <https://bikejesus.com/#about>
- (19) - https://cs.wikipedia.org/wiki/Autonmn%C3%AD_soci%C3%A1ln%C3%AD_centrum_Klinika
- (20) - <https://www.therailpark.org/vision/#the-cut>
- (21) - https://en.wikipedia.org/wiki/High_Line
- (22) - <https://www.designmag.cz/architektura/57287-berlin-udelal-z-pustiny-luxusni-park-am-gleisdreieck.html>
- (23) - <http://thelowline.org/about/project/>
- (24) - BÖHM, J., Monografie města Smíchova, 1882, přepis: Marta Jiroudková, Klub přátel starého Smíchova, únor 2010 [online] <http://starysmichov.cz/storage/Monografie%20mesta%20Smichova%201882.pdf>
- (25) - CHODĚJOVSKÁ, E. & kol. Smíchov, Historický atlas měst ČR, zkrácený přepis, Praha, 2013 [online] <http://towns.hiu.cas.cz/smichov.php>
- (26) - KLSÁK, A., Smíchov - křižovatka moderní pražské historie, Pražská předměstí.cz [online] http://www.atlasobyvatelstva.cz/sites/default/files/1_smichov_cz.pdf
- (27) - VORLÍK, P.; BRŮHOVÁ, K., Nepostavená architektura 80 let, ČVUT Praha, Praha, 2020.
- (28) - D.A. STUDIO, Projekty a realizace 1986/1996, Praha, 1995 [online] https://hutarchitektury.cz/wp-content/uploads/95_DA-STUDIO--KATALOG.pdf
- (29) - <http://www.jeannouvel.com/en/projects/schema-directeur-du-quartier-smichov/>
- (30) - <http://usedlosti.ctnactka.net/pos67.htm>
- (31) - <https://www.bahnopraha.cz/mapa/>
- (32) - CZUMALOVA NÁSTĚNKA, Dělnická kolonie Mrázovka, 11/2015 [online] <https://czumalo.wordpress.com/2015/11/09/u3v-fsv-cvut-pamatky-velke-prahy-prednaska-10-listopadu-2015/>

zdroje mapových podkladů a dat

www.dveprahy.cz

www.cuzk.cz

uap.iprpraha.cz

tenderarena.cz (INV/OR/0008/22: Stavba č. 43928 Gymnázium Na Zatlance)

další použitá literatura

STÝBLO, Z., Nauka o stavbách, Školské stavby, ČVUT v Praze, Praha, 2010

NAVRÁTIL, A., MUDRA, V., MALÝ, J., Sportovní stavby, ČVUT v Praze, Praha, 2010

Pražské stavební předpisy 2018, s aktualizovaným odůvodněním, IPR Praha, Praha, 2018

Děkuji Tomáši Zmekovi, Honzovi Novotnému a Jonášovi Krýzlovi za trpělivost během studia, znejišťující konzultace a celkové vedení ateliéru

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

Jméno a příjmení: Filip Ohlsen

datum narození: 29.07.1997

akademický rok / semestr: 2023/2024

obor: Architektura a urbanismus

ústav: Ústav urbanismu

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Tomáš Zmek

téma diplomové práce: Smíchov - křížení

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Křižovatka mezi Klamovkou a Andělem. Místo mnoha křížení a bariér. Jak by to zde mohlo fungovat a vypadat po dokončení Radlické radiály? Co by mohlo nastartovat změnu tohoto vyloučeného prostoru nezávisle na tom?

Komunitní centrum doplněné dalšími funkcemi – podpora narušeného sociálního mixu, rozvoj kulturního, ale převážně komunitního života v lokalitě.

2/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Stanovení přesného stavebního programu je součástí diplomové práce. Jednotlivé fáze projektu budou během semestru zpřesňovány a odsouhlaseny vedoucím DP

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

- Schwarzplan
- Situace
- Púdorysy
- Řezy
- Pohledy
- Vizualizace
- Autorská zpráva

Závěrečný výsledek, výstupy a měřítka zpracování budou během semestru zpřesňovány a odsouhlaseny vedoucím DP

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

- Analytická část v rámci předdiplomu
- Plachta
- Portfolio
- CD
- Model

Datum a podpis studenta 13.9.2023

Datum a podpis vedoucího DP

12.09.2023

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

13-11-2023

18.9. 23 Krny

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT:

AR 2023/2024, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:

(ČJ) SMÍCHOV - KRÍŽENÍ

(AJ) SMÍCHOV - CROSSING

JAZYK PRÁCE:

Vedoucí práce:

Ing. arch. Tomáš Zmek

Ústav: 15119 Ústav urbanismu

Oponent práce:

Klíčová slova

(česká):

Anotace

(česká):

Smíchov se v následujících letech nejspíš změní k nepoznání. Na některá místa ovšem jako by se zapomnělo a zůstala ležet ladem. Jedním z nich je i prostor kolem mostu mezi Strahovským tunelem a Mrázovkou. Diplomová práce hledá odpověď, zda a jak je možné vymanit se nadvládě takto dominantní dopravní stavby a začlenit prostor do běžného fungování města. I za cenu překročení některých limitů doplňuje práce narušenou strukturu a zkoumá, jak zkombinovat komunitní centrum s bydlením a dostavbou gymnázia. Vše je navíc protkáno různými, pro okolí typickými, spojkami.

Anotace (anglická):

In years to come Smíchov would probably change indefinitely. In this rush some places seem to be forgotten and left behind. One of those places lays under the bridge between Strahov tunnel and Mrázovka. This thesis is trying to find a solution if and how is it possible to get out of the influence of such a big car centered infrastructure and return such place back to the city. Project deals with recreating a disrupted structure and investigates how to combine community centre with housing and extension of local high school.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 11.1.2024

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolio a CD.

